

KÁNTORJÁNOSI
TELEPÜLÉS
ÖNKORMÁNYZATÁNAK

TELEPÜLÉSI
ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

2022 - 2027

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása	16
2. Stratégiai környezet bemutatása	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	23
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	59
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	94
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	105
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	115
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	121
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	123
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	125
1. A HEP IT részletei.....	125
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	125
Jövőképünk	126
Az intézkedési területek részletes kifejtése (<i>kitöltése javasolt, opcionális</i>).....	127
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	127
3. Megvalósítás.....	134
3.1 A megvalósítás előkészítése	134
3.2 A megvalósítás folyamata	135
3.3 Monitoring és visszacsatolás	138
3.4 Nyilvánosság	138
3.6 Érvényesülés, módosítás	140
4. Elfogadás módja és dátuma	141

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Kántorjánosi Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

---

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

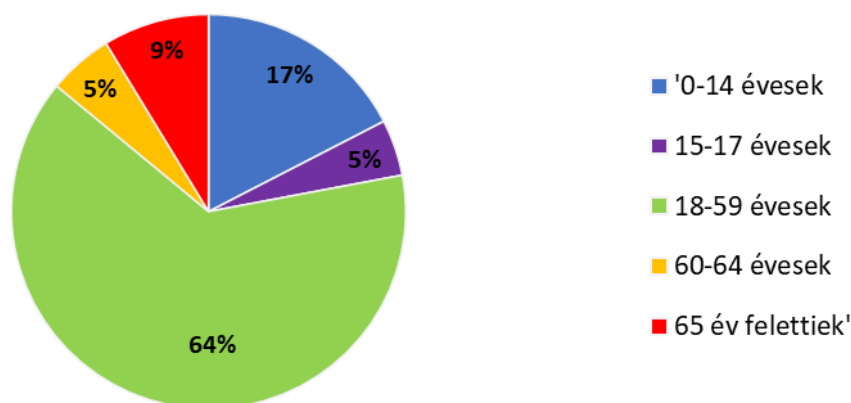
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	2115	bázis év
2016	2092	98,91%
2017	2060	98,47%
2018	2030	98,54%
2019	2031	100,05%
2020	2004	98,67%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

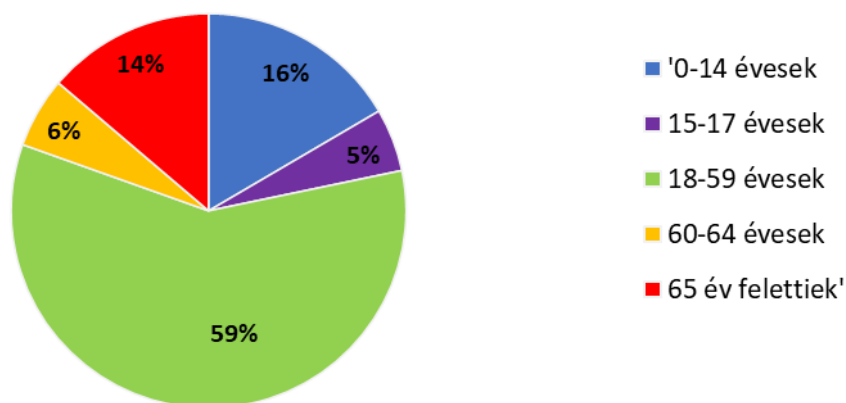
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1021	1105	2126	48,02%	51,98%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			71	3,34%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	178	183	361	8,37%	8,61%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	47	57	104	2,21%	2,68%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	653	649	1302	30,71%	30,53%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	54	64	118	2,54%	3,01%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	89	152	241	4,19%	7,15%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

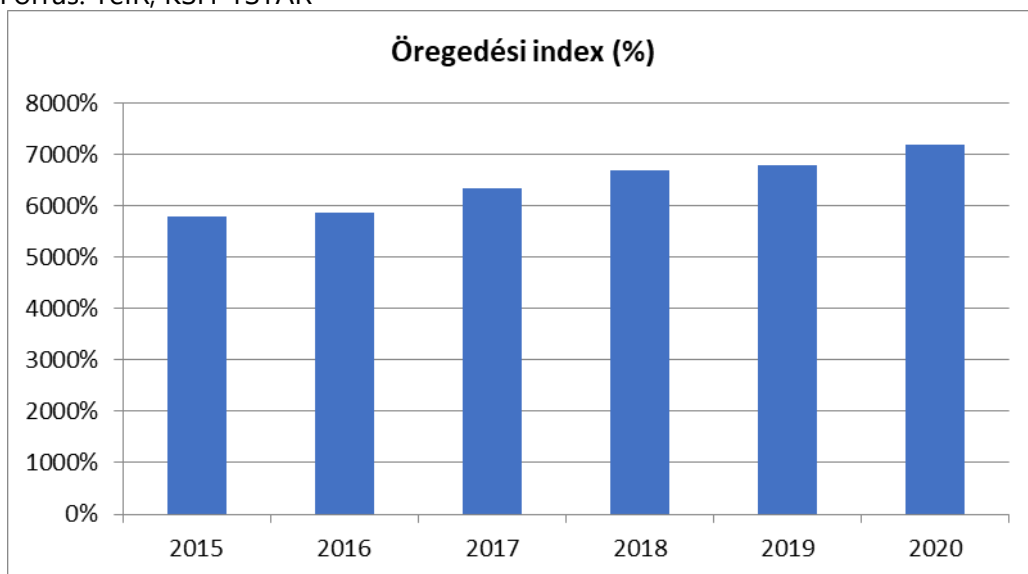

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	236	408	57,84
2016	236	402	58,71
2017	240	378	63,49
2018	241	361	66,76
2019	240	354	67,8
2020	242	337	71,81

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-26,59
2016	-20,44
2017	-18,3
2018	-18,09
2019	-0,49
2020	-11,4

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-3,73
2016	4,28
2017	3,37
2018	0,49
2019	0,49
2020	-2,97

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Református Templom

A Református Templom Kántorjánosi szívében helyezkedik el, ezzel emelve a település színvonalát. A jelenlegi templom előtt egy 15. századi gótikus stílusú templom állt, mely valamikor a 18. század elején összedőlt. A településen is teret hódított a reformáció, és ennek következtében felmerült az új gyülekezetben az Úr hajlékának felépítése. 1768-ban terelődött ez az út egyenesbe, amikor is az építkezések, már folyhattak. 1768-ban a Hatvani Bíró Mihály "áts mester" elfogadta a felkérést, hogy építsen egy fatornyot a templomhoz. 1769-ben Sopper János Debreceni bádogos mester felvállalta, hogy erre a toronyra készítsen öt gombot, és valószínűleg a mai templom tornyán látható "vitorlát, kakast és mindenfelé néző csillagot". Az építkezés költsége

közzadakozásból és kötelező "egyház adóból" valósult meg. A reformátusokat 4 csoportba sorolták, és ez alapján szedték össze a pénzt. Persze ez az, amiből soha nincs elegendő. A gyülekezet a Vay-családnak küldetett levelében Isten hajlékának felépítésére kérnek, illetve ékes szavakkal telt leveleket juttattak a tehetősebb családok felé. *"Soha nem adakozik édesebben a jó Keresztyén, mint mikor az alamisnálkodás az Isten Házának építésére kívánczoztatik."* Így szól egy ilyen levél első sora. Az akkor épülő templom valószínűleg egyhajós lehetett, és a régi katolikus szentély továbbépítése lehetett. Ez ma a toronytól a szószék felé terjedő rész. Az építkezés lassan haladt, 1785-ben tudták csak elkezdni a tényleges munkát. Sürgetett az idő, mert a felajánlott kövek, faanyagok már kezdtek tönkre menni. 1789-re elkészült minden, sőt a buzgó adakozás következtében még sok építőanyag meg is maradt. 1791 karácsonyán felszentelték a templomot. A szószék (cathedra), ekkor készült el, és az akkori harang szava hívta az embereket az Isten közelségébe.

A történet nem ilyen egyszerű. A gyülekezet Isten segedelmével egyre nőtt, annyira, hogy kinőtte a templomot. Az sem kizárható, hogy tűz ütött ki, és a fa torony leéghetett. (Ennek még ma is van jele a toronyban.) Ismét építkezésre került sor. 1826-ban felkérték a Nagyváradi lakos Hamza Jánost, hogy készítsen el, és rakjon be 150 ezer téglát. 1833-38 között épült fel a ma is látható torony, illetve 1845 és 1880-ban a két oldalhajó, és a karzatok. A templom, és főleg a torony klasszicista stílusban, azon belül is a nagyon ritka copf irányzatban épült fel az Úr hajléka. A copf stílus ritkaság számba megy, talán ez az egyetlen Magyarországon, amelyik ebben az irányzatban épült fel. (De persze ez számos vitát vonzhat maga után.)

Ezen a képen látható a torony, melyen a letisztult vonalvezetés megmutatkozik. A templomok tornya nem, vagy csak alig lép ki a homlokzat síkjából. A szoborfülkék helyét átveszik a faltükrök és falmezők. A stílus formakincse nagymértékben támaszkodik az antik építészetre. Jellemző a füzérdíszek, konzolok, köténydíszek, tárcsák, rozetták, triglifek, gutták, urnák és szögletes voluták alkalmazása. A nyílások egyenesen, kosárívben, félkörívben, vagy szegmensívben végződnek. Szemöldökpárkányuk általában az egyenes, timpanon és lunetta formákra, illetve ezek különböző változataira korlátozódik.

A templomban három harang volt megtalálható, de az 1848-49-es Forradalom és Szabadságharc idején Egyházunk felajánlotta azt, rézagyú öntetésére. Ma két harang végzi a szolgálatot, melyet 1924-ben készítettek. Ennek a harangnak a költségeit a gyülekezet 1914-1918 között gyűjtötte össze.

2000-ben egy vihar lefújta a torony tetejéről a "kakast", melyet akkor helyreállítottak. Templom érdekessége még a nagy belső téren túl a kőtorony is. A környéken csak Nyírmeggyesen és Tunyogmatolcson található legközelebb ilyen "Szent Ház".

Sajnálatos tény, hogy az utóbbi időkben nem volt semmilyen felújítás a templomon, melynek állapota egyre romlott. A mészke alap a vakolat víztartása miatt szétfagyott, ezért több helyen megsüllyedt a fal. A tető gerendái szörnyű állapotban voltak, és be is ázott a templom, melynek következménye, hogy az orgonánk 3 éve nem szól egy beázás miatt.

A templom falazata átlagosan 3-4 méter magasságig károsodott. A téglafalazat kifagyott, levelesen vált, a vakolatok lógtak, a falazat rendkívül sóterhelt lett. Ennek okai a helytelen csapadékvíz elvezetésből, az épület körüli beton járdából, a cementhabarcs lábazati vakolatból és a szintén cement alapú kőporos vakolatból eredeztethetők. Az ereszpárkányok több helyen leszakadtak, a hibás lefolyócsatornák miatt a homlokzati vakolatok lehullottak, a falazatok kifagytak (nem csak a lábazati részeken). A cement anyagú vakolatok, járdák miatt a talajnedvesség a falakba húzódott fel: sem a lábazati csomópontban, sem a felmenő vakolatokban kipárologni nem tudott, ezért a nedvesség és a vele szállított higroszkopikus sók több méter magasságig felhúzódtak, folyamatosan károsítva ezzel a templom falazatait és berendezéseit is. A deszkapadló elkorhadt, a bútorzat - a falakra szorított elhelyezése miatt - erősen károsodott: a talpgerendák és a padoldalok elkorhadtak, a bútorzat deformálódott, megsüllyedt.

A református templom állagmegóvó munkáinak elvégzése évek óta napirenden lévő feladat lett. A tetőszerkezet statikai problémái miatt 2015-ben életveszélyessé nyilvánították és használatát évekre fel kellett függeszteni. Az épület felújítására az egyházközség korábban több pályázatot nyújtott be sajnos eredménytelenül. Végül a gyülekezet hangját meghallva 2017-ben sikeres lett a pályázat, a felújításra 45 millió forintot ítéltek meg. Ez az összeg azonban nem fedezte a teljes felújítást, így további források felkutatására volt szükség.

A VP-s pályázathoz kormányzati és egyházkerületi támogatást is kaptak. Így vált lehetségessé a templom külső-belső felújítása. A járulékos munkákhoz egyéni támogatók, adakozók is szép számmal járultak hozzá. Segesváry József egykori esperes-lelkipásztor leszármazottai nagylelkű adománya fedezte az új toronyóra elkészítését, és a templom előtti rózsakapu felállítását. Megújult a templom világítása és új kovácsoltvas csillárt szereltek fel. A régi padok mintájára a templom bútorzata kicserélésre került. Az összes pad és a szószékkosár festése, színezése a lelkipásztorok, Sinkó-Páricsi Babett és Csonka József keze munkáját dicséri. Az egész felújítás során az volt a cél, hogy a múltat megőrizve, de a mai igényekhez igazítva történjen minden munkálat. A régi

középkori templom alapjainak vonalát megőrizték az aljzat burkolatában. Felajánlásokból újonnan készültek el a zászlók, szószék- és úrasztali terítő, szőnyeg, hangosító berendezés és a padokra a párnák. A külső tereprendezés és a térkövezés után a környezetet is méltóvá tették a megújult templomhoz.

A 2021. július 25-én megtartott hálaadó istentiszteleten zsúfolásig megtelt a templom. Az úrasztalán – az egyházkerület ajándékként – Molnár János egyházkerületi főgondnok helyezte el a Reformáció 500. évében kiadott Szentírást.

A gyülekezet számára minden időben az elsődleges cél a gyülekezetépítés. Gyülekezet nélkül mit sem ér a felújított templom, és okafogyottá válik a református köznevelés is. Ennek folyamatos munkálói vagyunk.

Infrastrukturális szempontból a következő konkrét célokat tűztük ki:

Először is az 1911-ben, közadakozásból felállított templomi orgonát szeretnénk felújítani. Az orgona 2013. tavaszán beázott, így tönkre ment a belső szerkezete. 2019-ben a gyülekezet a templomfelújítás előkészítéseként elbontatta a karzathól az orgonát, mivel a templom tetőszerkezetének bontása közben nem tudták garantálni az orgonatest épségben maradását. Most a hangszer arra vár, hogy megfelelő mennyiségű adomány gyűljön össze a renoválásra, vagy pályázati forrásból valósulhasson meg a felújítás.

Terveink között szerepel a parókiabelső lakhatóvá tétele. 2020-ban a templomfelújítással párhuzamosan megújult a parókia külsője is. Már ekkor történtek fontos, de részleges belső átalakítások, amelyek a további terveket készítették elő. Sajnos a belsőre benyújtott pályázatunk nem nyert, ezért várjuk az újabb lehetőséget. A belső térben tervezett munkák: teljes belső alapozás, szennyvízhálózat, vízhálózat, villanyhálózat kiépítése, vakolás, festés, gipszkartonozás, burkolás, szerelvényezés. A parókia tizenkét éve üresen áll: komoly belső felújításra van szükség ahhoz, hogy lakhatóvá váljon és a településen élő lelkipásztora lehessen az egyházközségnek.

További tervünk a harangszék és a harangok renoválása. A harangok, mely a közt is szolgálják időnként karbantartásra szorulnak. A harangütő elkopott mára, a harangot fordítani kellene, és modern haranghúzó szerkezettel kellene ellátni a harangokat.

Görög Katolikus Templom

A 18. századtól kezdve Hodász filiája volt, de önálló templommal bírt, amelyet 1775-ben régi romos épületként írtak le, viszont a szükséges felszerelésekkel el volt látva. Más adatok szerint 1715 körül alapították. A fatemplom helyett a 19. század közepén már kőtemplom állt, a jelenlegi

templom 1874-ben épült, de tornya nem készült el. Sokáig benne állt a korábbi templomokból átmentett ikonosztázion, amelynek töredékei (Istenszülő-alapkép, ünnepsor és két apostol képe) a nyíregyházi gyűjtemény fontos darabja. A templom falképeit Szilágyi János

festette, az ikonosztázion Zolcsák Miklós munkája, amelyet 2011-ben fejezett be.

Cigány Egyházközösség

1987. októberében nemes gondolat jutott Balogh Dániel kántorjánosi lakos eszébe. Tudta, hogy a görög katolikus vallást gyakorlóknak szüksége lenne egy templomra, ami közel van, és ahová betérhetnek mindig, ha egy kis nyugalomra, békére vágnak. Ezért a szent ügyért felajánlotta a saját tulajdonában lévő telkét a görög katolikus egyház részére.

„Az élet olyan, mint a rajzolás: néha gyorsan és határozottan kell cselekednünk, a dolgokat erélyesen kézbe kell vennünk, és arról gondoskodnunk, hogy a nagy vonalak villámgyorsan előttünk álljanak.”

1987. után három évig csak újabbnál újabb tervek születtek, de pénz hiányában álom és elképzelés maradt minden. 1990-ben Balogh Dániel útra kelt néhány keresztény testvérével és lázas adománygyűjtésbe kezdett. Hihetetlen nagy összefogás eredményeképpen az előmunkálatoknak 1992-ben meglett a gyümölcse: felépült a görög katolikus templom és átadásra került a cigány hívek nagy boldogságára. A kis görög katolikus templomot 1993-ban szentelték fel, amelyről elmondhatjuk, hogy helyszíne a hűséges szolgálatoknak, ahol a legnemesebb kereszténységet megtartó és nemzetfelemelő imádságos munka folyik. Balogh Dániel és testvérei tudták, hogy olyanok számára is menedéket nyújt majd a kis templomuk, akik esetleg korábban kerültek Isten

házát. A hitben való megerősödés érdekében, rendszeres istentiszteleteken vesznek részt a vallásos emberek. Balogh Dániel ezt követően újabb határozott lépésre szánta el magát, mindezt azért, hogy a cigány etnikumhoz tartozók is beleszólást nyerhessenek a falu társadalmi, gazdasági, kulturális életének történéseibe. 1995-ben Zolcsák István, akkori görög katolikus lelkésszel közösen kezdeményezték, a mai napig is működő CKÖ létrehozását.

A kis templomnak van tornya, ikonosztáziója, a liturgia nyelve a szomszédos településhez – Hodász – hasonlóan cigány.

Római Katolikus Templom

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Kántorjánosi település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges

intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó Kántorjánosi Református Egyházközséggel.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Kántorjánosi Község Önkormányzatának alapvető célja, hogy olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció, vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzübeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Kántorjánosi település a HEP-nél a község már meglévő több évre előre megtervezett stratégiáival való illeszkedés, közös élhető jövő megteremtését szem előtt tartva alkotta meg.

A településünk hosszú távú jövőképe az értékek és hagyományok megőrzése mellett a fenntartható fejlődés az értékörzés és a megújulás, a Középtávú stratégiai céljai:

- Fenntartható fejlesztés a funkciók harmóniájában,
- A település, mint az élhető, értékörző hagyományörző környezet,
- Példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása.

Az ágazati stratégiákat átszövő, a helyi lakosság érdekeit figyelembevevő kiemelt horizontális szempont az egyenlő hozzáférés, az egyenlő bánásmód biztosítása lényeges eleme. A Középtávú stratégiából kiindulva saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

Kántorjánosi Község Önkormányzata a következő fejlesztési elképzeléseket határozza meg:

A./ Infrastruktúra

- Belterületi utak, járdák korszerűsítése
- Külterületi utak rendbetétele, VP6-7.2.1.1-21 kódszámú pályázat megvalósítása során a 0132/3. hrsz-ú földút egy szakasza kerül aszfaltozásra. 63.401.238 Ft vissza nem térítendő támogatás felhasználásával.
- Belvíz-, csapadékvíz elvezetésére szolgáló árkok felújítása, karbantartása

B./ Környezetvédelem

- Közterületeink virágosítása
- parlagfű-irtás, általános gyommentesítés
- Illegális hulladék-lerakóhelyek felszámolása

C./ Oktatás, művelődés

- kántorjánosi gyerekek támogatása (tankönyv, étkeztetés, ösztöndíjrendszer)
- szociálisan rászoruló tanulók támogatása (Bursa,)
- a település hagyományainak megőrzése, ápolása

D./ Szociális és egészségügyi ellátás

- Jelenlegi szociális és egészségügyi rendszer fenntartása
- Kötelező és ajánlott szűrővizsgálatok népszerűsítése
- Egészségügyi alapellátás javítása

E./ Munkahelyteremtés

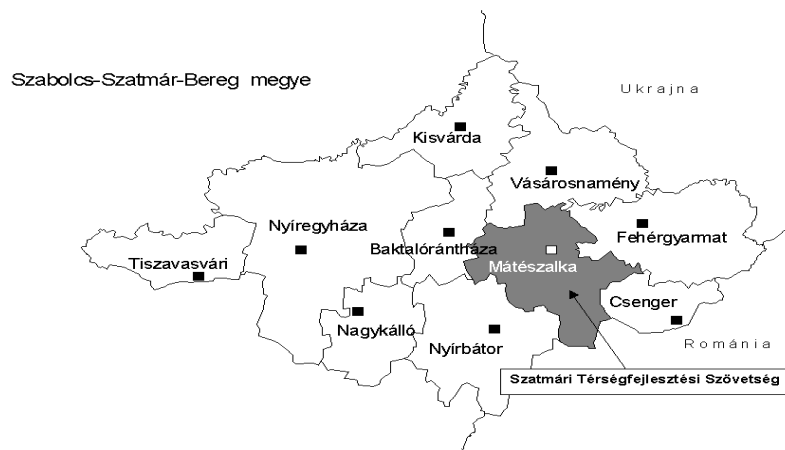
- Munkahelyteremtés feltételeinek javítása (együttműködni a Foglalkoztatási Hivatallal, kedvező feltételek biztosítása a befektetők számára)
- Ipari park létrehozása

F./ Településfejlesztés

- Az elmúlt év fejlesztéseire alapozva, a falusi turizmus fellendítése
- Szálláshelyek kialakítása
- Községi Könyvtár tetőszerkezetének felújítása
- Egészséges életmód, és a sportolás feltételeinek javítása sportparkok építésével
- Kántorjánosi Csicsergő Óvoda épületének felújítása és energetikai korszerűsítése, a megújuló energiaforrások felhasználásának erősítése napelemes rendszerek telepítésével
- Műemlékünk állapotának megőrzése, javítása

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kántorjánosi település Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében azon belül a Mátészalkai Kistérségben található.

A kistérség az ország legkeletibb megyéjében Szabolcs-Szatmár-Bereg megye dél-keleti részén található. A kistérség települései Mátészalka körül helyezkednek el. A várostól É-ra, Ny-ra és K-re eső települések egy kb. 14 km-es, a délre eső települések egy 25 km sugarú körben találhatók. A térség északon a Beregi síksággal határos, nyugati része a Nyírséghez, keleti, délkeleti része a szatmári síksághoz tartozik. A térségen belül eltérő adottságokkal rendelkezik a Szamos melléke, amely folyó keletről határolja a vizsgált térséget. A térség délkeleti része Romániával határos, itt helyezkedik el az Ecsedi-láp is. Az utóbbi évtizedekben a megye szatmári részének nevezik ezt a területet.

A kistérség összterülete 624, 74 km², a megye területének 10, 52 %-a, az állandó lakónépesség száma 65092 fő, (2020) népsűrűsége 99,7 fő/km². A települések között lakosságszámban jelentősebbek a 16 486 fős Mátészalka, (a kistérség össznépességének 25,32 %-a), a 6359 fős Nagyecsed, illetve 3000 fő körüli Hodász, Vaja és Ópályi. Az 1000 főnél kisebb népességű falvak száma 6, négy település lakossága az 500 főt sem éri el.

A térségben egy település, Nagyecsed tartozik az 5 ezer főnél népesebb települések közé, a 2 – 5 ezer főt számláló középfalvak aránya 34,78 %, az 500-2000 lakosú kisfalvak aránya 47,82 %, az 500 főnél kisebb népességű aprófalvak aránya 17,40 %. A térségre tehát a kis és középfalvak a jellemzőek.

A kistérségre jellemző, hogy Mátészalka kiemelkedő elsőrendű központi szerepet tölt be a kistérség társadalmi-gazdasági életében. Vonatkozik ez a gazdaság koncentrációjára, az intézményi, szolgáltatási és kereskedelmi ellátásra, az infrastruktúrára egyaránt. A város és a térség települései között ezért egyrészt szoros egymásra utaltsági kapcsolat jellemző, másrészt – ebből következően – a viszony nem mentes a feszültségektől sem.

A városok közül egyedül Mátészalka tekinthető teljes körű városi ellátást biztosító központnak. Nagyecsed és Vaja mindössze részleges városi ellátást és részleges városi igazgatást biztosító alközpontként értelmezhető.

Mátészalka eddig kiépült intézményhálózatának köszönhetően központi szerepkörrel rendelkezik a térségben az alábbi területeken:

- közlekedés
- alap- és középfokú oktatás
- banki- és pénzügyi szolgáltatások
- egészségügy, szociális ellátás
- gazdaság – foglalkoztatás
- kultúra
- szennyvíz-kezelés
- ivóvíz-szolgáltatás

A körzet központja **Mátészalka**, a térség egyetlen 10 ezres lélekszámot meghaladó települése. Vonzáskörzetéhez 26 település tartozik: Fábiánháza, Fülöpösdaróc, Géberjén, Győrtelek, Hodász, Jármí, **Kántorjánosi**, Kocsord, Mátészalka, Mérk, Nagydobos, Nagyecséd, Nyírcsaholy, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírparasznya, Ópályi, Ökörítőfülpös, Ór, Papos, Rápoly, Szamoskér, Szamosszeg, Tiborszállás, Vaja, Vállaj.

A településeken a vezetékes vízellátás 92%-ban kiépített, ezzel szemben a szegregátumokban már csak 75%-os. A vezetékes áramellátás közel 100%-os a településeken, a szegregátumokban 90%-os.

A vezetékes gáz ellátás a településeken 70%-os, a szegregátumokban ez 60%, vagy van olyan település ahol 0% (Vaja).

A szennyvíz-csatorna kiépítettsége 88,46 %-os, a települések többségében van ilyen szolgáltatás.

A szegregátumokban még ott sem jellemző, ahol egyébként a település nagy részén ki van építve.

A településeken a közvilágítás szinte 100%-ban ki van építve a szegregátumokban is, ezzel ellentétben ahol a pormentes út kb. 90-95%-ban kiépített, a szegregátumokban már ennél sokkal rosszabb a helyzet és ugyanez érvényes a járdák kiépítettségére.

Míg a településeken a közművek kiépítettsége jónak mondható (kivéve a szennyvíz-csatorna hálózat), addig ugyan ez a szegregátumokban nem éri el a települési szolgáltatások átlagos színvonalát, a szegregált településrészekben az ellátás és az infrastruktúra egyaránt erősen hiányosak.

A kistérség legfontosabb közúti kapcsolatait a 49. számú (41-es úttól Csengersima határátkelőig, Románia felé vezető), a 49. számú útról Győrteleknél leágazó 491. számú út (Fehérgyarmat - Csengersima irányában, Ukrajna felé), valamint a 471. számú (Mátészalka - Nyírbátor - Debrecen) út biztosítja. Mátészalka vasúti G2 Észak-Alföldi régió / Szabolcs-Szatmár-Bereg megye / Mátészalkai kistérség mellékvonali csomópontnak minősül, ahol korábban a jelenleginél jóval nagyobb áru- és személyforgalom bonyolódott le. A városban fut össze a Debrecen felől érkező

110-es, a Nyíregyháza - Mátészalka - Zajta 113- as, a Tiborszálláson át Romániával kapcsolatot teremtő 115-ös, valamint a Csengerre vezető 114-es számú vasútvonal.

Vonatközlekedés a települések 50-60%-án található (Kántorjánosi ebben a tekintetben nem releváns); ahol van, ott a kistérségi központ több járattal elérhető.

A térség hagyományos termelési ága a mezőgazdaság, /31 060 ha, 76,8 % saját tulajdonban van, 26,2 % bérelt földterület/ melynek a térség gazdasági életében mindig meghatározó szerepe volt, s a mai napig az itt lakók ebben látják a jövő kitörési irányait. A Nyírségi tájon a gyümölcs- és zöldségtermesztés, míg a kötött talajon a búza, kukorica, napraforgó, és cukorrépa termesztésének és az állattenyésztésnek vannak hagyományai. Napjaink mezőgazdaságában a jellemző termesztett növények: alma, szilva, meggy, körte, paprika, paradicsom, uborka, sárgarépa, cékla.

A térségben működő termelészövetkezetek és az állami gazdaság megszűnése és a földterület, az állatállomány és a géppark magánkézbe kerülése, jelentős szerkezetváltozásokhoz vezetett. A térségben az egyéni mezőgazdasági földhasználók mintegy 60%-a 1 ha alatti földterülettel rendelkezik. Megközelítőleg 30%- a, 1 - 5 ha közötti földterületet birtokosa. A kistérségben a föld minősége csak 62,4% -a az országos átlagnak, a térségen belül azonban jelentős különbségek tapasztalhatóak.

A térség gazdaságában az ipar jelentősége is nagy, de ez elsősorban Mátészalka város ipari jellegéből fakad. A kistérséghez tartozó többi település kizárólag mezőgazdasági jellegű. A kistérségre jellemző, hogy Mátészalka kiemelkedő elsőrendű központi szerepet tölt be a kistérség társadalmi gazdasági életében. Vonatkozik ez a gazdaság koncentrációjára, az intézményi, szolgáltatási és kereskedelmi ellátásra, az infrastruktúrára egyaránt. A városok közül egyedül Mátészalka tekinthető teljes körű városi ellátást biztosító központnak.

2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Jelenleg Kántorjánosi székhellyel 18 vállalkozást tartunk nyilván, amelyből 10 egyéni és 8 társas vállalkozás. A társas vállalkozások között van korlátolt felelősségű társaság és betéti társaság is. A vállalkozások nagy része 10-nél kevesebb embert alkalmazó mikro vállalkozás, a 10-től több embert foglalkoztató vállalkozás száma minimális. Természeti adottságaiból eredően Kántorjánosi mezőgazdasági jellegű település. talaja kedvez a szántóföldi művelésnek, ennél fogva földjein búza, rozs, kukorica, uborka, paradicsom, tök termesztése a meghatározó. Emellett számottevő a gyümölcsstermesztése: az alma- és a meggyültetvények a legjellemzőbbek a térségben.

Kántorjánosi településen nincs jelen nagy lélekszámot foglalkoztató gyár, üzem stb. A településen megtalálható vállalkozások, családi, vagy kis létszámot foglalkoztató vállalkozások közzé

tartoznak. Legközelebb Vaja városban, Nyírbátorban, valamint Mátészalkán található több nagyvállalat, melyek 50-100 vagy annál több munkavállalót tud foglalkoztatni. A térség rendelkezik idegenforgalmi kapacitással, 40 férőhelyes kereskedelmi szálláshely áll az ide látogatók rendelkezésére Mátészalkán.

Az 2011. évi népszámlálás idején Kántorjánosi lakossága 2604 fő volt. A lélekszám 2013-ra már 2248 főre csökkent, viszont ezt követően kisebb mértékű növekedés, csökkenés volt tapasztalható. Az elmúlt években egyre inkább az elvándorlás volt jellemző a településre, valamint a halálozási szám magas aránya együttesen hozzájárul a település lakosságának csökkenéséhez. A település lélekszáma 2020. végére 2004 főre mérséklődött, népsűrűsége 48,2 fő/km². A népesség nemek szerinti összetétele egyes korcsoportokban kiegyenlített, a 65 év feletti korosztályban viszont a nők aránya jelentősen magasabb a férfiakétól.

2011-ben a lakosság 36,29%-a vallotta magát roma kisebbséghez tartozónak.

(Forrás: Népszámlálás 2011.)

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális.

A romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni – az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül – pontosan mégsem lehet. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője, és e két jellemző együttthatója az a kilátástalan élethelyzet, amely jó eséllyel egész életükben távol tartja őket a társadalmi főcsoporttól.

Az egyre erősödő társadalmi feszültségek és az ezzel párhuzamosan megszaporodó radikális és szélsőséges megnyilvánulások is mutatják, a roma lakosság társadalmi integrációja ma sürgetőbb feladat, mint valaha. A helyzettel történő őszinte, közhelymentes szembenézés, valamint a felelős döntéshozatal nem várhat tovább helyi szinten sem. A romák széleskörű társadalmi kirekesztődésének erősödése az etnikai feszültségek kezelhetetlen mértékű kiéleződéséhez vezethet, egyszersmind súlyosan visszavetheti a település és az egész ország gazdasági teljesítőképességét.

Gyakori tévhit, hogy a romák (érdemtelenül) túltámogatottak, ezzel szemben kutatások igazolják, hogy sem a helyi, sem az országos hatáskörű különböző fejlesztési programokban nincs kellő mértékben reprezentálva a roma lakosság, sőt a célzottan romáknak szánt források is sokszor alacsony határfokkal érik el a célcsoportot.

A helyi esélyegyenlőségi program éppen abban segíthet, hogy megmutassa milyen eszközök egymásra építésével lehetséges valódi eredményeket elérni akár anélkül, hogy arra jelentős külön forrást biztosítanának.

A települési önkormányzatnak esélyegyenlőségi programja tervezésekor nem csak arra kell ügyelnie, hogy miként javítsa célprogramokkal, vagy többségi programokba történő integrálásuk révén a romák lakhatási, oktatási, szociális és egészségügyi helyzetét: olyan beavatkozásokat szükséges terveznie, amelyek egyszersmind oldják a romák kirekesztettségét is.

Nem elég tehát például betonúttal ellátni a cigány telepet, szükség van a szegregációból történő kitorés útjainak megkönnyítésére is. Még a legjobban előkészített programok sem fogják elérni hatásukat, ha maguk a romák nem vonódnak be a programok előkészítésétől a végrehajtásig minden szinten.

A romák helyzetének vizsgálatakor óhatatlanul felmerülő alaprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre. A települési önkormányzatnak a hatályos adatvédelmi jogszabályok betartásával arra kell törekednie, hogy minél több adatot gyűjtsön be a településen élő romák helyzetével kapcsolatban. Amennyiben az önkormányzat (illetve partnerei, intézményei) nem rendelkeznek pontos adatokkal, és ezek pótlása a tervezés időszakában nem megoldható, a beavatkozások irányultságának meghatározásához sokszor már az is elegendő lehet, ha megbecsülik az adott jellemző előfordulási gyakoriságát.

Természetesen nem mindig kell a becslésekre hagyatkozni, ha nincsenek egzakt etnikai adatok, hiszen vannak olyan alternatív lehetőségek az információgyűjtésre, amelyek jó eséllyel alkalmasak adott problémák feltérképezésére. Oktatási területen ilyen alternatíva például a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek adatainak vizsgálata, míg a lakhatási szegregáció meghatározására egy többdimenziós mutatórendszert hívhatunk segítségül.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a teljes munkaidőben alkalmazásban állóknak 2017. I. negyedévében a havi átlagos bruttó keresete 197.218 Ft volt, 2018.I. negyedévében 221.720 Ft, 1,1 %-kal magasabb, mint a megelőző év azonos időszakában. Országos viszonylatban az utolsó helyen áll megyénk. A versenyszférában 13,1%-kal nőtt, míg a költségvetési szerveknél 12,4 %-os volt az emelkedés 2018. január hónapban. 2020-ban ez az összeg tovább emelkedett, 296.716,66 Ft-ra változott. Ez a garantált bérminimum emelkedésének tudható be.

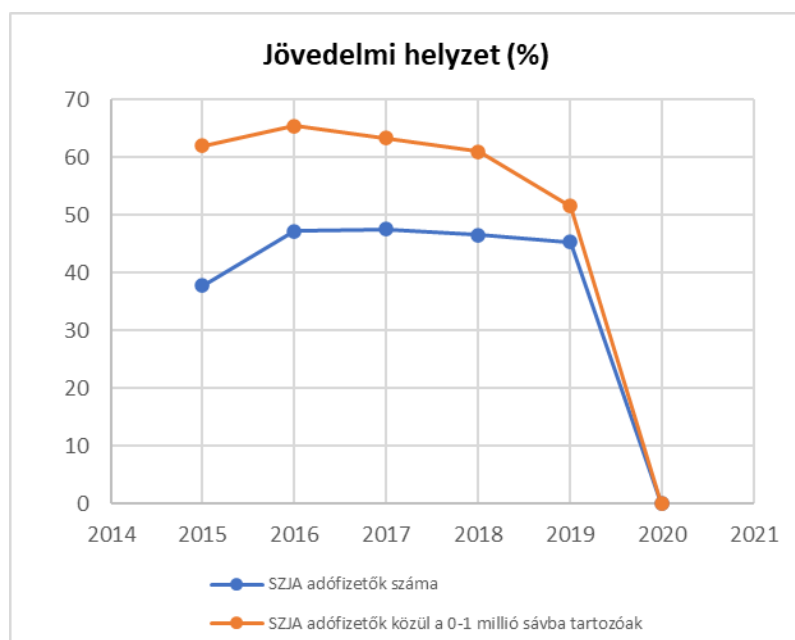
A szabolcsi foglalkoztatottak – családi kedvezmény nélkül számított – havi nettó átlagkeresete nominálisan 1%-kal (147 443 Ft-ra) emelkedett. A Mátészalkai kistérségben 2020-ban az aktív keresőket figyelembe véve egy főre jutó összes jövedelem 1.292.758,8 Ft. Kántorjánosi település messze elmarad ettől, 22,95 % (*Forrás: KSH*)

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	18,35	14,47	16,41%
2017	19,39	16,32	17,86%
2018	14,32	19,74	17,03%
2019	13,00	18,11	15,56%
2020	16,84	17,86	17,35%
2021	14,70	19,86	17,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

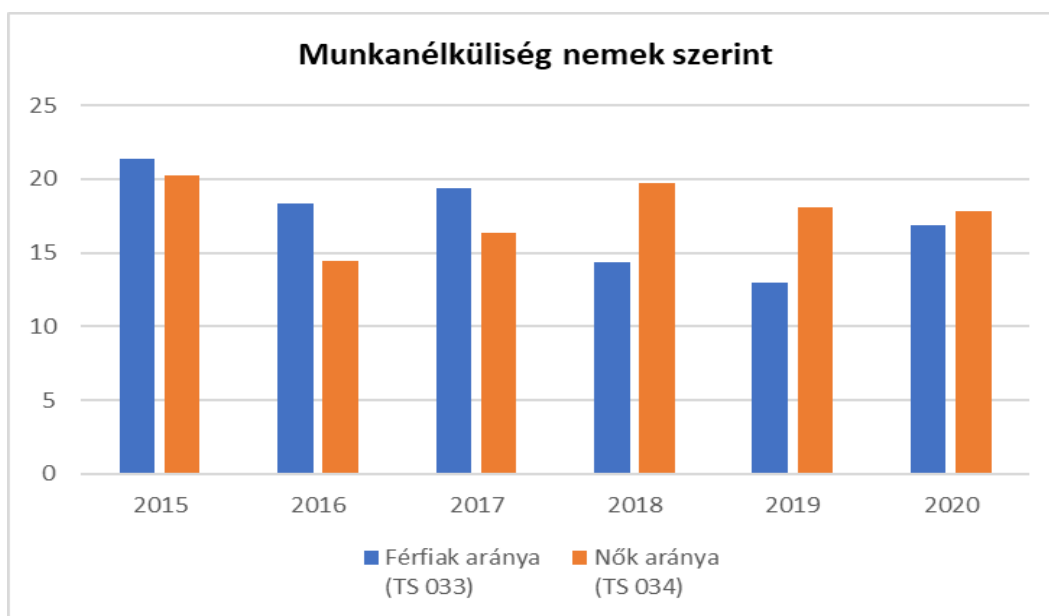

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

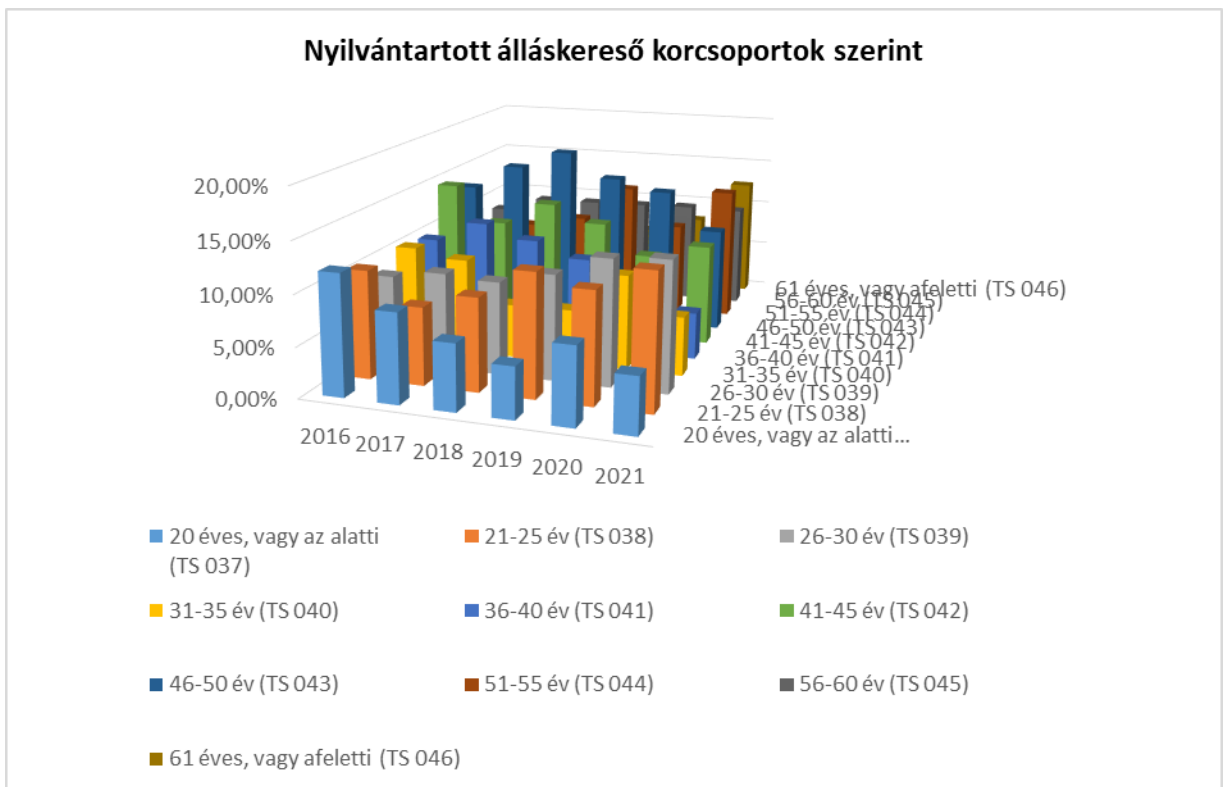
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	21,36	20,26	2081,00%
2016	18,35	14,47	1641,00%
2017	19,39	16,32	1785,50%
2018	14,32	19,74	1703,00%
2019	13	18,11	1555,50%
2020	16,84	17,86	1735,00%

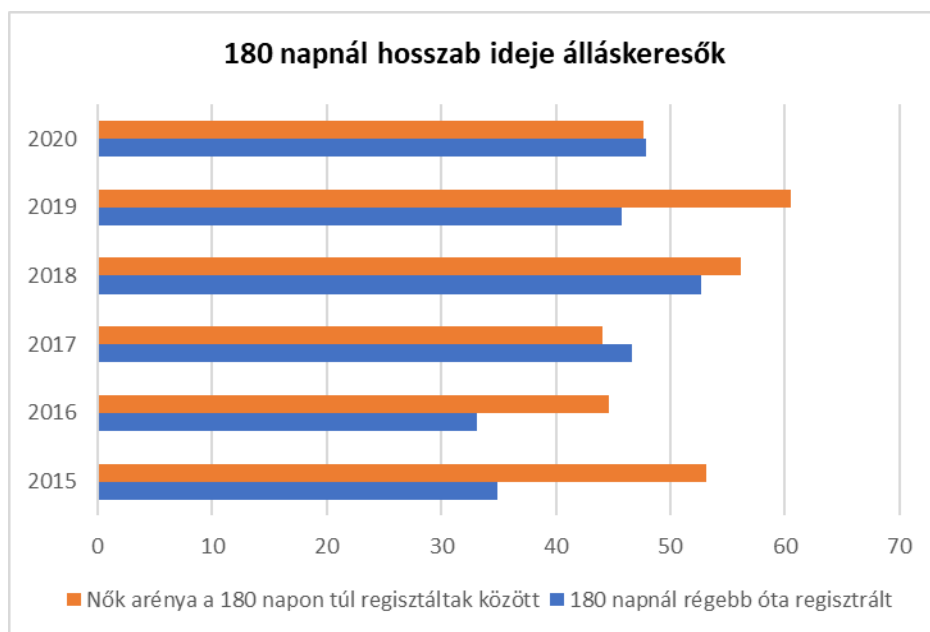
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	251	272	260	238	263	255
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	30,00	24,00	17,00	12,00	20,00	14,00
	%	11,95%	8,82%	6,54%	5,04%	7,60%	5,49%
21-25 év (TS 038)	Fő	27,00	21,00	24,00	29,00	29,00	34,00
	%	10,76%	7,72%	9,23%	12,18%	11,03%	13,33%
26-30 év (TS 039)	Fő	22,00	26,00	24,00	25,00	33,00	33,00
	%	8,76%	9,56%	9,23%	10,50%	12,55%	12,94%
31-35 év (TS 040)	Fő	26,00	26,00	14,00	13,00	25,00	15,00
	%	10,36%	9,56%	5,38%	5,46%	9,51%	5,88%
36-40 év (TS 041)	Fő	25,00	33,00	28,00	22,00	21,00	12,00
	%	9,96%	12,13%	10,77%	9,24%	7,98%	4,71%
41-45 év (TS 042)	Fő	37,00	30,00	35,00	28,00	23,00	26,00
	%	14,74%	11,03%	13,46%	11,76%	8,75%	10,20%
46-50 év (TS 043)	Fő	34,00	44,00	47,00	37,00	38,00	27,00
	%	13,55%	16,18%	18,08%	15,55%	14,45%	10,59%
51-55 év (TS 044)	Fő	19,00	23,00	25,00	32,00	25,00	35,00
	%	7,57%	8,46%	9,62%	13,45%	9,51%	13,73%
56-60 év (TS 045)	Fő	22,00	28,00	27,00	25,00	28,00	27,00
	%	8,76%	10,29%	10,38%	10,50%	10,65%	10,59%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	9,00	17,00	19,00	15,00	21,00	32,00
	%	3,59%	6,25%	7,31%	6,30%	7,98%	12,55%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	34,91	53,15
2016	33,07	44,58
2017	46,69	44,09
2018	52,69	56,2
2019	45,8	60,55
2020	47,91	47,62

A kántorjánosi munkanélküliségi adatokból egyértelműen látszik, hogy az álláskeresők száma folyamatosan csökken. Amíg 2015-ben 318, 2020-ra 263 főre esett vissza a regisztráltak száma. A munkanélküliségi statisztikai adatok 2013-tól lassú javulást jeleznek, viszont a tartósan álláskeresők szám tovább növekedett.

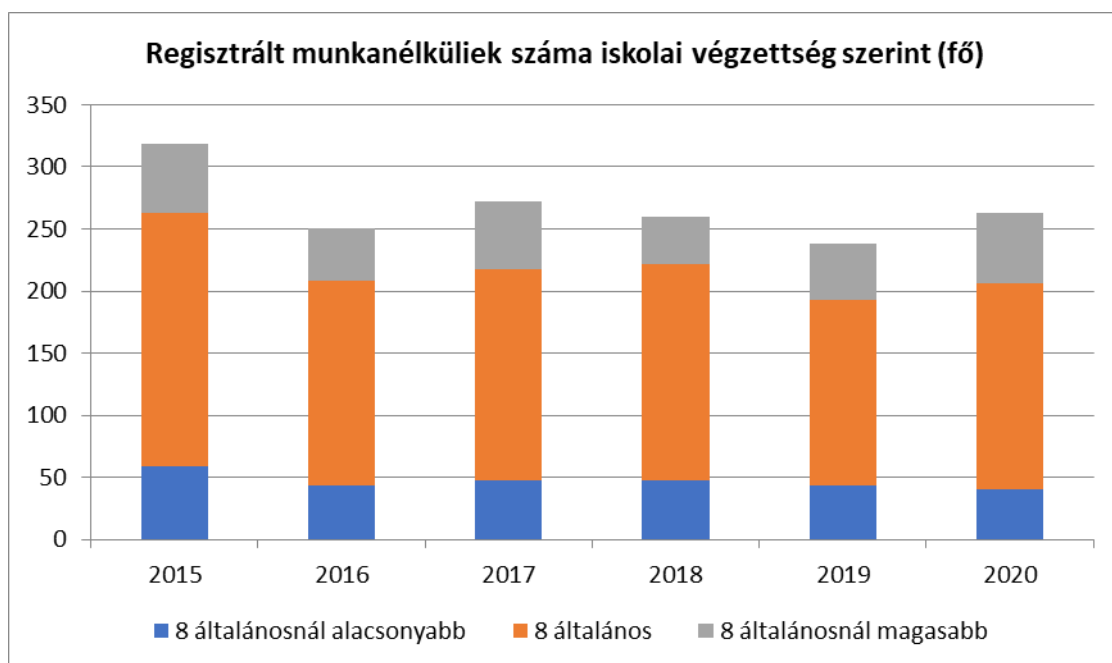
A munkanélküliek aránya minden év első és negyedik negyedében a legmagasabb, évközben pedig mérséklődik. Érdekes tény, hogy amíg az előző öt év időszakában a munkanélküliség inkább a férfiakat sújtotta, addig 2015-től a munkanélküli nők aránya magasabb, mint a férfiaké.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	251	44	17,53%	164	65,34%	43	17,13%
2017	272	48	17,65%	170	62,50%	54	19,85%
2018	260	48	18,46%	174	66,92%	38	14,62%
2019	238	44	18,49%	149	62,61%	45	18,91%
2020	263	41	15,59%	165	62,74%	57	21,67%
2021	255	33	12,94%	170	66,67%	52	20,39%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek számát tekintve a mutatószám az országos átlag alatt van.

A rendszeres szociális ellátásban és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma növekszik. A munkanélküliek között jellemzően az általános iskolát végzettek száma a

legmagasabb, főiskolai, egyetemi végzettségű regisztrált munkanélküliek száma alacsony.

Az adatokból az is egyértelműen kirajzolódik, hogy az álláskeresőknél nagyobb hányada legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik.

Egy településen az alap-, közép- esetleg felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők, és az eszközellátottság tekintetében is. Adott település alap-, közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező népességének arányát mindez együttesen határozza meg, különösen akkor, amikor kiemelkedő tekintettel kell lenni a környező városok elszívó hatása által generált magas fiatalkori elvándorlásra.

A népesség korösszetétele hasonló súllyal esik a látba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

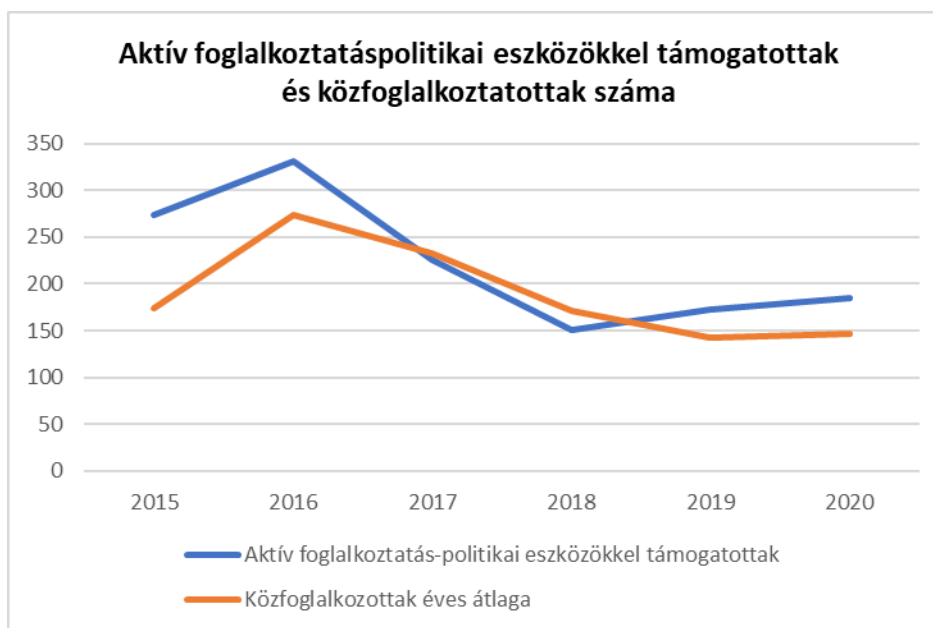
A szabolcsi Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztályának adatai szerint a 30275 ezer munkanélküli közül 2021-ben 3385 ember kapott Álláskeresői segélyt, amelynek összege 22 800 forint. Ezt a támogatást egy családban egy ember kaphatta, hiába voltak esetleg többen is állás nélkül. Nekik bizony valóságos mentőövként jött a közfoglalkoztatási program indítása, hiszen általa 17504 fő jut ideiglenes munkához a térségben. Emellett a mezőgazdasági szezonális munka szintén ezeket juttat foglalkoztatási lehetőséghez a Nyírségben, és változást remélnék más ágazatokban is. A közfoglalkoztatás nyilvántartott álláskeresőkhöz viszonyított súlya 2022. májusában Szabolcs-Szatmár Bereg megyékben volt a legmagasabb: 42,4%.

4. A közfoglalkoztatás főbb típusaiban részt vevők havi átlagos létszáma megyénként			
2022. május			
Megye (a közfoglalkoztatási szerződést kötő járási hivatal/kormányhivatal szerint)/	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	Kistérségi/járási startmunka mintaprogramok	Országos közfoglalkoztatási program
	Létszám, fő		
Közép-Magyarország	1 106	370	3 943
Budapest	310		3 744
Pest	797	370	200
Közép-Dunántúl	1 748	379	395
Fejér	635	170	246
Komárom-Esztergom	366	2	51
Veszprém	746	206	99
Nyugat-Dunántúl	1 267	774	609
Győr-Moson-Sopron	334	1	114
Vas	445	53	413
Zala	488	720	82
Dél-Dunántúl	5 263	3 097	699
Baranya	2 954	1471	494
Somogy	1 621	1 043	82
Tolna	688	584	123
Észak-Magyarország	13 257	7 856	1 115
Borsod-Abaúj-Zemplén	9 677	6 422	953
Heves	1 443	587	94
Nógrád	2 137	847	69
Észak-Alföld	11 748	14 449	2 369
Hajdú-Bihar	2 756	3 947	371
Jász-Nagykun-Szolnok	1 784	1 612	593
Szabolcs-Szatmár-Bereg	7 209	8 890	1 405
Dél-Alföld	3 719	4 796	1 470
Bács-Kiskun	975	1 275	581
Békés	2 022	2 574	403
Csongrád-Csanád	722	947	486
Összesen	38 109	31 720	10 600

Az országos közfoglalkoztatási programok ugyancsak érintik a nagy munkanélküliséggel küzdő Szabolcsot. Ennek keretében a Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság és a Nyírerdő Zrt. csaknem ötezer embert alkalmazhat. A minisztériumok a foglalkoztatók saját forrásához összesen 6 milliárd forintot meghaladó központi támogatást biztosítanak. A 10 ezer hektáros magánerdőkben is dolgoznak közfoglalkoztatottak, mintegy kétezren.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	274	174
2016	331	274
2017	226	232
2018	150	171
2019	172	142
2020	185	147

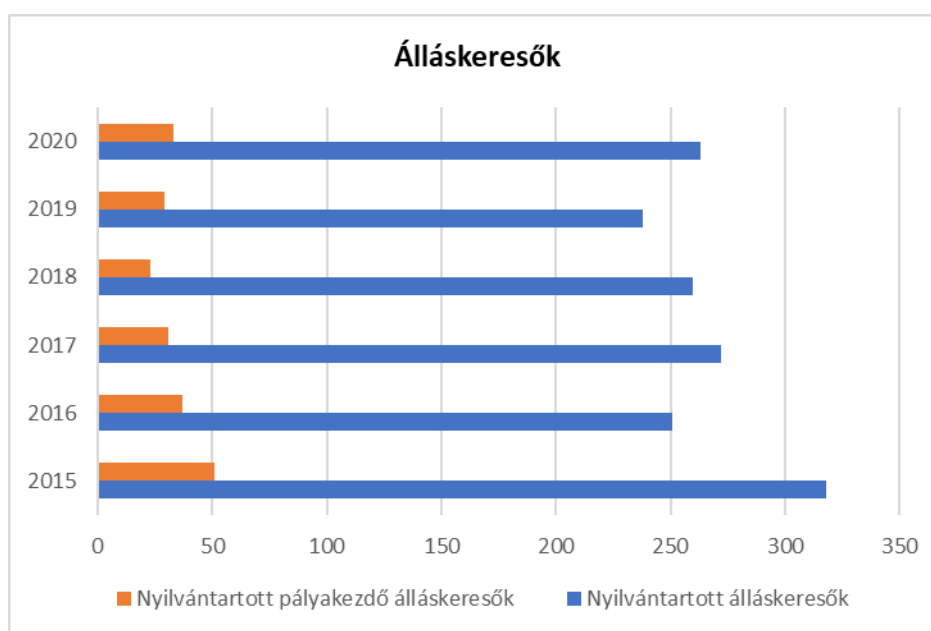
d) *a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalászási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;*

A jobban iparosított, jelentős szolgáltatási, illetve kereskedelmi egységekkel rendelkező szabolcsi városok egy részében kifejezetten jónak mondható az elhelyezkedési lehetőség. A foglalkoztatásban a legjobb Nyíregyháza volt 4,99 százalékos munkanélküliségi rátájával. A térségben az ipari szektor már nemcsak Nyíregyházára koncentrálódik, a térségközponton kívül ipari tevékenység több településen is folyik. Így például megemlíthető a Vajai székhelyű ARDAGH GROUP KFT, amelynek fő profilja a fémből lévő élelmiszer-ipari csomagolóanyagok gyártása. A legtöbb munkavállalót foglalkoztató vállalkozások közé tartozik az előbbi cég számára bér munkát végző WELL–STORE Szolgáltató és Kereskedelmi Kft, az éticsiga-feldolgozással és savanyúság készítésével foglalkozó MANTAR Magyar–Német Élelmiszer-feldolgozó és Kereskedelmi Kft, a léalma feldolgozására és sűrítmény készítésére szakosodott Vajai Zöldség-Gyümölcs Kft, valamint a Sütőipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Nyírbátorban pl. a DIEHL Hungary Kft., SZERIOPLASZT Hungary Kft., Rosenberg, Mátészalkán az optomechanikai cégek, a MOM, Zeiss, HOYA öleli fel a nagyobb létszámú munkaerőt.

A szolgáltató szektor ágazatai közül a kereskedelemnek van a legnagyobb jelentősége, amelynek terén azonban a kistérség vegyes képet mutat.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	318	51
2016	251	37
2017	272	31
2018	260	23
2019	238	29
2020	263	33

Korcsoportos bontásban elmondható, hogy a munkanélküliség elsősorban a 40-44 év közöttiekre jellemző, 2016-ra áttevődött a 46-50 éves korcsoportra. A pályakezdők esetében 2015-ben a férfi regisztráltak magasan felülmúlták a nőket és a többi évben is a férfiak „vezetnek”. 2018-2019. évben a tartósan álláskeresők esetében a nők aránya meghaladta a férfiak arányát.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztálya számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közmunka foglalkoztatás támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába.

A térségben a régebben számos településen működő mezőgazdasági termelészövetkezetek mára átalakultak részvénytársasággá, vagy korlátolt felelősségű társasággá, vagy szétdarabolódva kisebb vállalkozások folytatják tovább a mezőgazdasági tevékenységet. A mezőgazdasági területeket nagyobb arányban egyéni gazdaságok, illetve kisebb részben gazdasági szervezetek művelik.

A munkanélküliség csökkenését a közfoglalkoztatottság bevezetése is eredményezheti. A Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztálya által szervezett közmunka felszívja a tartós munkanélkülieket. Településünk becsült adatokkal nem rendelkezik a fogyatékkal élő munkavállalók, valamint a roma népesség körében jelentkező álláskeresők számáról.

A településen megváltozott munkaképességű személyt nem tartanak nyilván és akkreditációs tanúsítvánnyal rendelkező foglalkoztató sem található.

Közfoglalkoztatásban alkalmazottak száma a vizsgált időszakban növekedett. Havi átlagban 2015-ban 174-en, 2017-ben 232-en dolgoztak közfoglalkoztatásban. 2018-tól csökkenő tendenciát mutat. Az önkormányzatnál és intézményeiben jellemző, hogy közfoglalkoztatott munkakörben – pedagógiai asszisztens – alkalmaznak roma származású lakost, a roma munkanélkülieket a közmunkaprogramokban tudja a település leginkább alkalmazni.

A becsült adatok szerint a kereső lakosság nagyobb része minimálbérért dolgozik. A fekete foglalkoztatás problémája is jelen van a településen.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Elsősorban a közfoglalkoztatás keretében az érettségizett fiatalok pedagógiai asszisztensként, a 8 osztályt végzettek takarítóként segítik az intézményekben folyó munkát. Jelenleg a Kántorjánosi Csicsergő Óvodában 2 fő roma származású dajka áll alkalmazásban. Munkájuk során óriási segítségnek bizonyul nyelvtudásuk, hiszen előfordul, hogy az óvodába érkező kicsik nem beszélnek a magyar nyelvet.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az önkormányzattal szemben a foglalkoztatás területén és a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt sem eljárásra, sem szankció megállapítására nem került sor.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

2018. október 01. napján Kántorjánosiban is elérhetővé vált az ingyenes, szélessávú wifi-szolgáltatás, melyet a Digitális Jólét Program keretében valósított meg Kántorjánosi Község Önkormányzata. A program megvalósítási helyszíne, a Digitális Jólét Program Pont az Arany János utca 26. szám alatti önkormányzati épületben található Könyvtár. A helyszínen ingyenes számítógép és internet használatot biztosít mindenki számára az Önkormányzat, ezáltal minden akadályt lebontottunk, ami annak az útjában állt, hogy valaki internet felhasználóvá válhasson, így sokat tettünk annak érdekében, hogy az anyagi erőforrások hiánya miatt ne legyen egyetlen magyar polgár sem kizárva a digitális világból. A programnak köszönhetően a Könyvtár olyan közösségi hely lett, ahol ingyenesen lehet internetezni, de az ingyenes eszközhasználat mellett mentori segítséget is kapnak az érdeklődők. Az internet az épület körzetében is elérhető bárki számára, ingyenes.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT), amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy az FHT-ra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak kétévente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat,

vagy közfoglalkoztatásban vesz részt. Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki a reá irányadó nyugdíjkorhatár betöltése előtt 5 évvel igényelheti, vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. Az aktívkorúak ellátásában részesülőknek továbbra is előírás a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztályával való együttműködés, az egészségkárosodott személyeknek és a rendszeres szociális segélyre jogosultaknak is a Járási Hivatallal kell együttműködni, nem pedig a Kántorjánosi Gyermekjóléti és Szociális Intézménnyel. A megállapodás elsődleges célja, olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segített enyhíteni. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük és életvitelükben is jelentős változás figyelhető meg. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában, sokszor az alkoholizmus is ennek a folyamatnak a kiteljesedésében megjelenik. Jelentős változás az egyes támogatásokra jogosultak számában sem látható. A fenti segélyezések 2015-ben kikerültek az önkormányzati hatáskörből, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Mátészalkai kirendeltsége látja el ezt a feladatot.

Településünkön családi segélyezés van, a kérelmek vizsgálatánál az életvitelszerűen egy háztartásban élőket vizsgáljuk. A segélyek nagy százalékban célzottak és van, hogy természetbeni juttatásként kerülnek megállapításra. A segélyek pénzbeli, de nagyobb számban természetbeni ellátásként kerülnek megállapításra. Jelenleg Települési támogatás formájában jutnak segítséghez az arra rászorultak.

A Kántorjánosi Község Önkormányzatának 5/2015.(II.27.) számú rendelete a Pénzbeli és természetbeni települési támogatásokról

Települési támogatások:

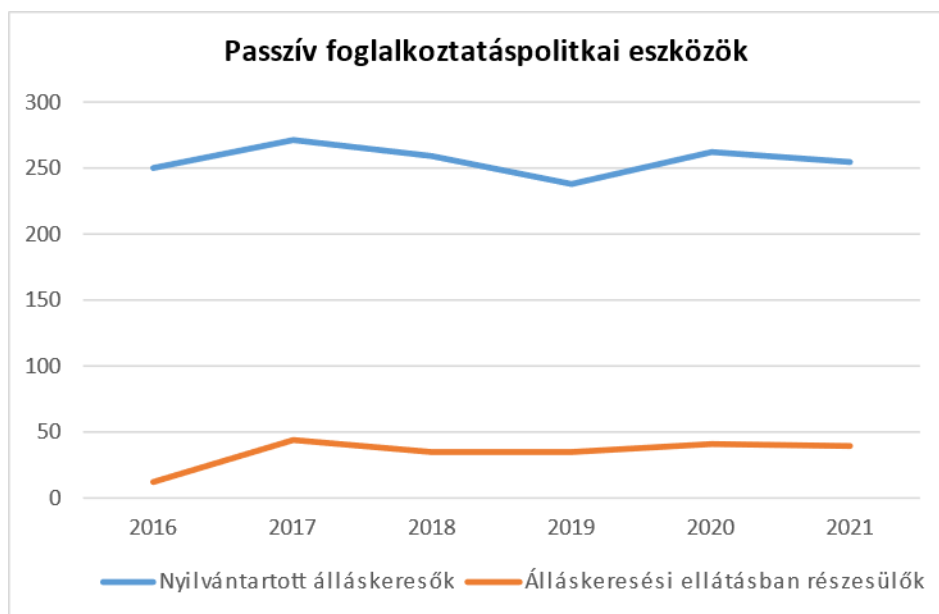
- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- köztemetés,
- a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére,
- nevelési és tanítási év kezdséhez nyújtható támogatás,
- élelmiszercsomag/tisztítószercsomag formájában nyújtható támogatás,
- mikulás csomag.

Rendkívüli települési támogatást biztosít szociális rászorultságtól függő települési támogatások formájában.

Lakásfenntartási támogatás összege változó, melyben 2021-ben 301 háztartás 9.560.000 forintban részesült.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	251	17,26%	13	5,18%
2017	272	18,86%	45	16,54%
2018	260	18,21%	35	13,46%
2019	238	16,56%	35	14,71%
2020	263	18,46%	41	15,59%
2021	255	-	40	15,69%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

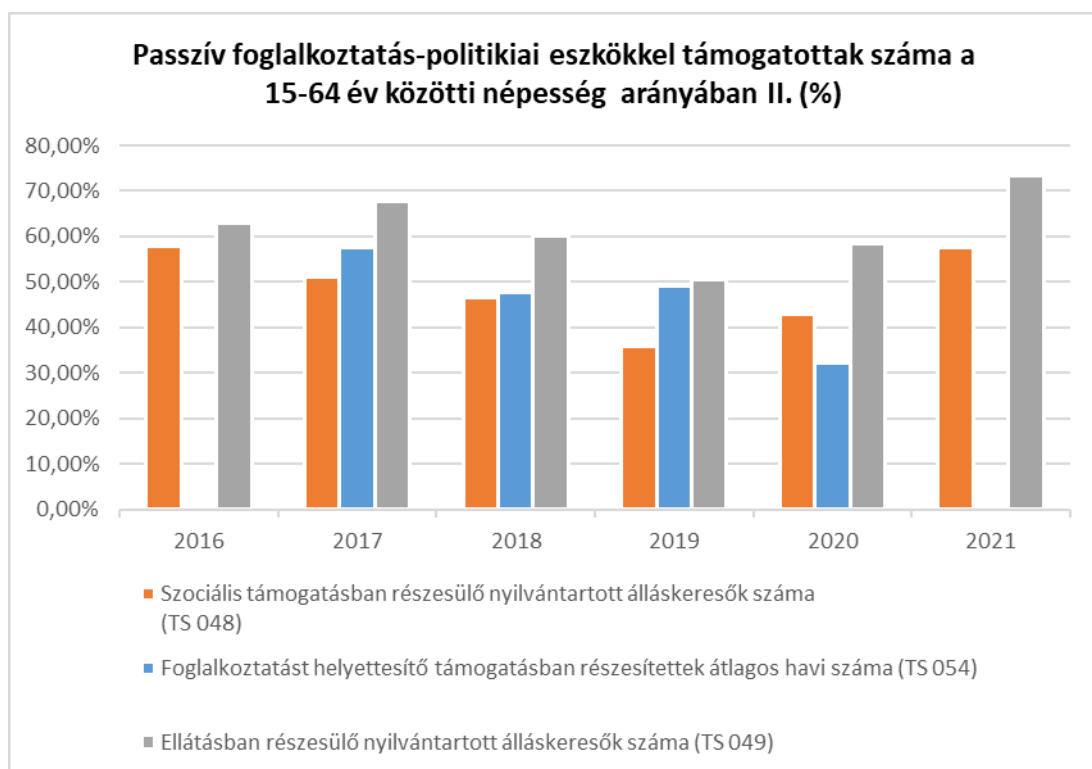

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	145	57,77%	n.a.	-	158	62,95%
2017	139	51,10%	157	57,63%	184	67,65%
2018	121	46,54%	124	47,63%	156	60,00%
2019	85	35,71%	117	48,97%	120	50,42%
2020	113	42,97%	84	32,08%	154	58,56%
2021	147	57,65%	n.a.	-	187	73,33%

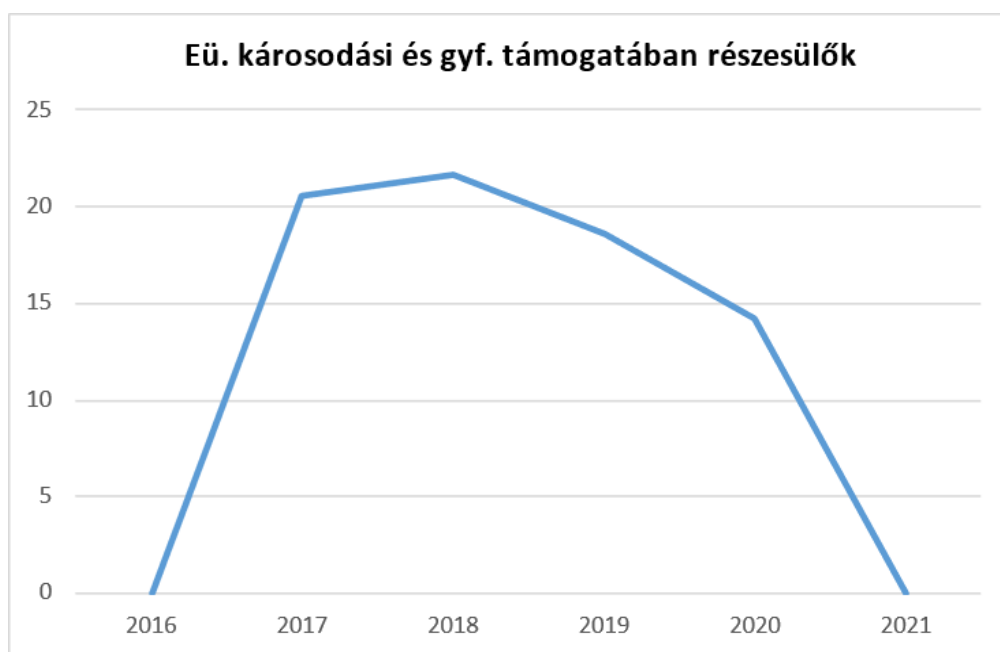
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	21
2018	22
2019	19
2020	14
2021	n.a.

Forrás: TelR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

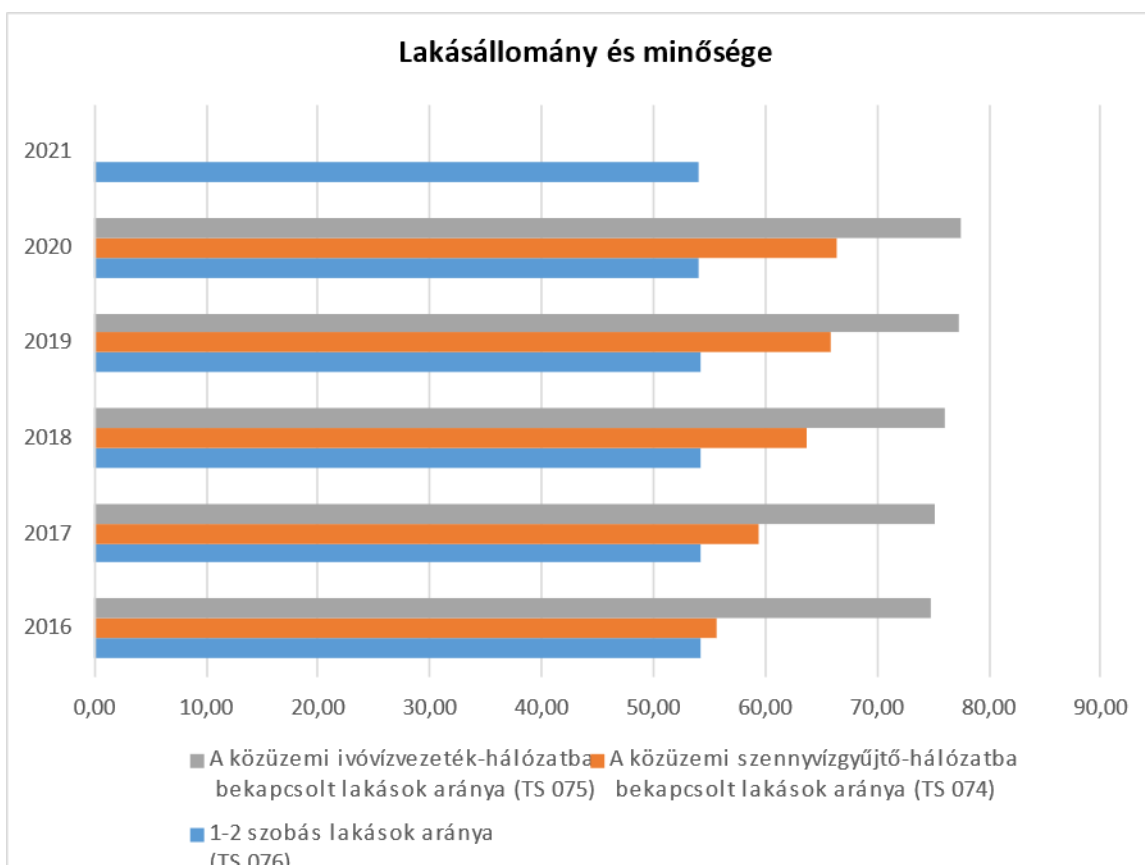
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen

fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	867	0	0,00	54,21	55,59	74,74
2017	866	0	0,00	54,16	59,35	75,17
2018	866	0	0,00	54,16	63,63	76,10
2019	865	0	0,00	54,22	65,78	77,34
2020	870	5	5,75	54,02	66,32	77,47
2021	870	0	0,00	54,02	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) *bérlakás-állomány*

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	867	0	2	0	1	0	0
2017	866	0	2	0	1	0	0
2018	866	0	2	0	1	0	0
2019	865	0	2	0	1	0	0
2020	870	0	14	0	12	0	0
2021	870	0	14	0	12	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) *szociális lakhatás*

2019. évben kezdődtek meg az építkezések az EFOP-2.4.1-16-2017-00040 pályázat megvalósítása kapcsán. Kántorjánosi Község Önkormányzata 196 050 000 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült. A sikeres pályázatnak köszönhetően 5 új szociális önkormányzati

bérlakás megépítését tudta megvalósítani az Önkormányzat a település központjában, és további 3 lakás felújítása is megtörtént

50 fő lakik a szociális bérlakásokban, ez a lakosság 2,5 %-a.

c) *egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok*

Számadattal nem rendelkezünk.

d) *elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság*

Településünkön nem megfelelő lakhatási feltétellel, veszélyeztetett élő személy és közterületen élő hajléktalan személy az önkormányzat nyilvántartásában nincs.

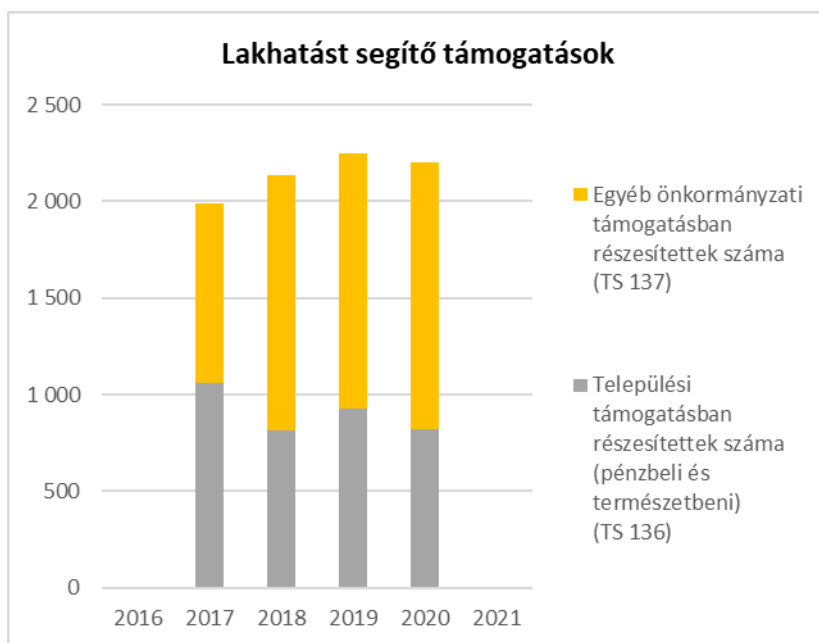
e) *lakhatást segítő támogatások*

A szociálisan rászorulóknak esetében lakhatást segítő támogatás a települési lakhatási támogatás. Ez a támogatás korábban a normatív lakásfenntartási támogatás volt.

2021-ben települési lakhatási támogatásban 301 fő részesült.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	1 060	928
2018	816	1 318
2019	928	1 319
2020	823	1 382
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

A településen élők eladósodásáról pontos adattal nem rendelkezünk. A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település pontos adatokkal rendelkezik a település infrastrukturális ellátottságával kapcsolatban. A lakosság szinte teljes egészében saját tulajdonú lakásban él. A település lakóházainak száma (870 db) szinte 100%-ban ellátott villanyárammal (856), közüzemi ivóvíz hálózatba a 2020-as adatok alapján 77,5 % lakás van bekapcsolva valamint a vezetékes gázfogyasztó lakások száma 327. A lakások komfortfokozata kielégítőnek mondható.

Az időskorúak lakhatási helyzete a települési viszonylatban kielégítőnek mondható. A településen működő intézmények épületeinek állapota közepesen elfogadható, az infrastrukturális ellátottság kiválónak mondható.

A településen mindenkinek egyformán biztosított a közszolgáltatásokhoz, a közműszolgáltatásokhoz, valamint a közösségi közlekedéshez való hozzáférés. A települést közúton négy irányból is meg lehet közelíteni. A település távolsági autóbusszjáratokkal jól megközelíthető, vasútállomással nem rendelkezik a község.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) *a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);*

Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50%. Az általános tapasztalatok alapján elmondható, hogy ezen területeken az alacsony státuszú mélyszegénységben élő és roma népesség koncentrációja igen magas, éppen ezért a városi szegregátumok meghatározásának egyik elsődleges célja az ilyen jellegű területek lehatárolása.

Városszerkezetileg a szegregátumoknak alapvetően kétféle típusa jelentkezik:

- a városszövetbe ágyazódott szegregált, szegregálódó területek (általában ezek jelentik a telepszerű környezetet),
- a városszövettől elkülönült, alapvetően nem lakó-funkciójú területekbe ékelődött szegregátumok (általában ezek jelentik a telepeket).

Kántorjánosi településen vannak szegregátumok.

- b) *a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;*

Kántorjánosi - Szegregátumok adatai

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 35% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt
 Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Kántorjánosi összesen	1. szegregátum (Ságvári E. utca nyugati oldala- Jókai M. utca mindkét oldala- Ady E. utca -Kossuth L. utca déli oldala- József A. utca déli oldala- Hunyadi J. utca- Névtelen utca- Névtelen utca- Hunyadi J. utca- Dankó P. utca- Névtelen utca- Belterületi határ- Béke utca- Táncsics M. utca mindkét oldala- Móricz Zs. utca nyugati oldala- Névtelen utca- Mikszáth K. utca mindkét oldala- Madách I. utca északi oldala- Rákóczi F. utca északi oldala- Vajai út mindkét oldala- Őri utca- Szabadság utca mindkét oldala- Termelőszövetkezet köz- Dózsa Gy. utca - Arany J. utca északi oldala - Petőfi tér- Bajcsy- Zsilinszky utca)	2. szegregátum (Szabadság utca keleti oldala a Termelőszövetkezet között)- Marx Károly utca északi oldala- Zalka Máté utca- Csokonai Vitéz Mihály utca)
Lakónépesség száma	2152	1402	187
Lakónépéségen belül 0-14 évesek aránya	21,5	23,1	23,0
Lakónépéségen belül 15-59 évesek aránya	63,0	62,6	60,4
Lakónépéségen belül 60-X évesek aránya	15,5	14,3	16,6
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	62,4	71,5	51,3
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	4,3	3,1	1,8
Lakásállomány (db)	866	529	73
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	32,1	35,7	28,8
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	68,0	72,4	61,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	48,4	57,9	38,9
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	30,1	25,9	36,1
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	59,1	62,4	58,7
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő. szegregátumokra nem	2208		
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	59,4	62,6	68,2
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	62,8	64,5	61,5
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	44,7	50,6	38,9
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	25,1	30,7	11,1
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	28,6	34,3	22,4
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	12,9	15,6	3,4

2016 -10- 26

2018. év májusában vette kezdetét az EFOP-1.6.2-16-2017-00028 azonosító számú pályázat megvalósítása. Ebben a pályázati konstrukcióban 200 000 000 Ft vissza nem térítendő támogatásra jogosult Kántorjánosi Község Önkormányzata. A 3 éves program nagyon összetett, és komplex elemeket tartalmaz. Számos rendezvény, felnőttképzés, felzárkóztató program, egészségügyi szűrés, sport-és szabadidős tevékenység, tanácsadások, prevenciós programok, szociális, közösségfejlesztési szolgáltatások, érzékenyítő tevékenységek kerültek a projekt időszak során megszervezésre. A program keretében csak olyan szolgáltatások, projektelemekek kerültek tervezésre, amelyek a településen eddig nem voltak, illetve amelyekre nyilvánvalóan szükség van. A programban 6 mentor dolgozott, és 192 ember vesz jelenleg is részt. Megvalósult programelemek pl: jogi tanácsadást szerveztünk, sport-, közösségfejlesztő, civil napot tartottunk, fűzőklubokat szerveztünk, kerti munkás, motorfűrész kezelő, intézménytakarító, alapkompentencia képzések zajlottak, egészségügyi szűrések, táborok, workshopok valósultak meg. A Csillagház és a Csillagpont felújítása után minden hétköznap igénybe vehető szolgáltatások indultak meg, melyeket bárki igénybe vehet.

Kántorjánosi szegregátum 01.
Szegregációs mutató 35% feletti

Handwritten signature or initials in blue ink.

2016 -10- 26

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Kántorjánosi - Szegregációval veszélyeztetett területek adatai

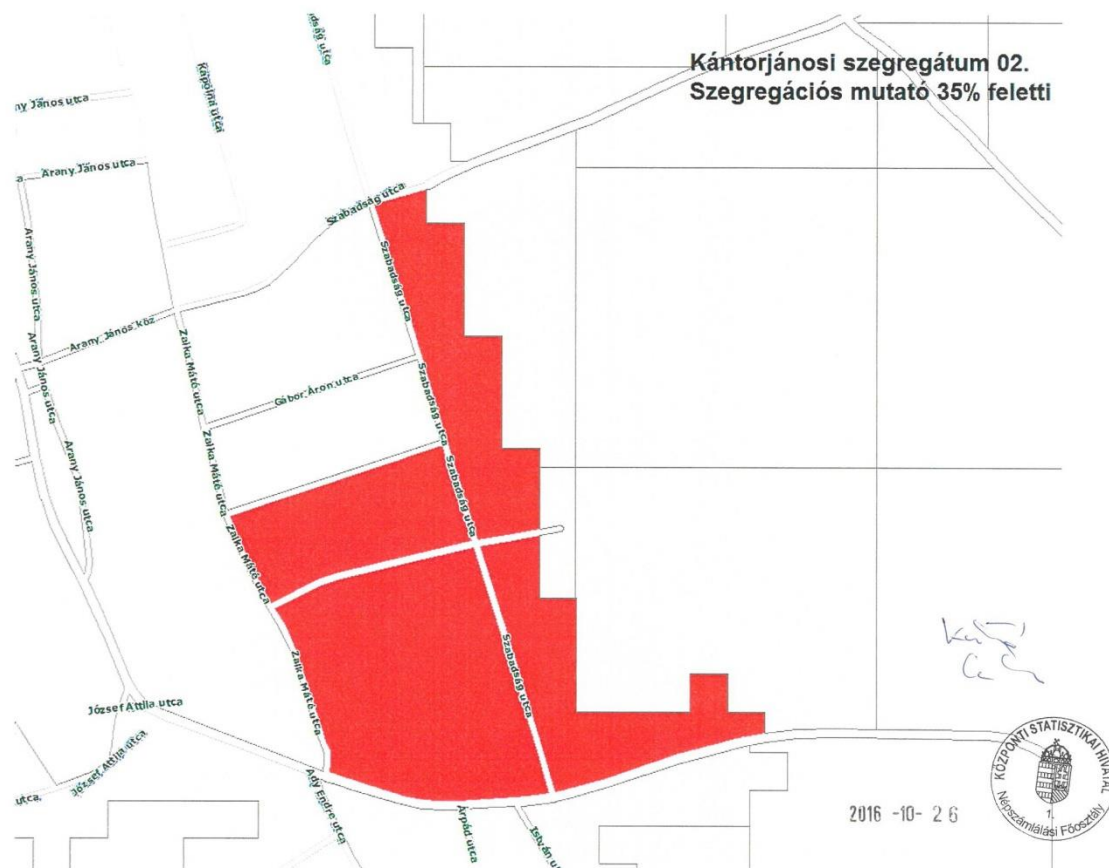
A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 30% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Kántorjánosi összesen	1. veszélyeztetett terület (Ságvári E. utca nyugati oldala- Jókai M. utca mindkét oldala- Ady E. utca -Kossuth L. utca déli oldala- József A. utca déli oldala- Hunyadi J. utca- Névtelen utca- Névtelen utca- Hunyadi J. utca- Dankó P. utca- Névtelen utca- Belterületi határ- Béke utca- Táncsics M. utca mindkét oldala- Móricz Zs. utca nyugati oldala- Névtelen utca- Mikszáth K. utca mindkét oldala- Madách I. utca északi oldala- Rákóczi F. utca északi oldala- Vajai út mindkét oldala- Őri utca- Szabadság utca mindkét oldala- Termelőszövetkezet köz- Arany J. köz- Arany J. utca- Kossuth L. utca- Névtelen utca- Bajcsy- Zsilinszky utca)	2. veszélyeztetett terület (Szabadság utca keleti oldala a Termelőszövetkezet közötti- Marx Károly utca északi oldala- István utca nyugati oldala- Belterületi határ- Ady Endre utca mindkét oldala- Ságvári Endre utca keleti oldala- Zalka Máté utca- Csokonai Vitéz Mihály utca)
Lakónépesség száma	2152	1465	370
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	21,5	22,6	21,6
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	63,0	62,7	63,0
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	15,5	14,7	15,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	62,4	70,5	47,6
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	4,3	4,2	3,0
Lakásállomány (db)	866	564	153
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	32,1	34,2	26,8
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	68,0	71,8	61,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	48,4	56,8	35,2
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	30,1	26,6	36,0
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	59,1	61,4	55,6
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő szegregátumokra nem	2208		
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	59,4	61,1	62,9
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	62,8	63,8	62,4
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	44,7	50,0	36,0
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	25,1	30,6	13,7
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	28,6	32,9	20,3
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	12,9	14,8	4,9

2016 -10- 2

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

2017-ben és az azt megelőző évtizedekben is 1 praxis működik, emellett 1 védőnő, és 1 orvos írnok tevékenykedik. Betöltetlen háziorvosi, védőnői, ápolónői és orvos írnok státusz nincs. A vizsgált időszakban az ellátásban megjelentek száma arányos a település lakónépessége számának változásával.

Az életminőség javítását és egészségfejlesztést szolgáló intézkedések (Eütv.) biztosítottak Kántorjánosiban.. A család- és nővédelmi gondozás (Eütv., családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás, várandós szoptatós anya gondozása) a védőnői feladatellátás keretében biztosított a településen. Az ifjúsági egészségügyi gondozás speciális feladatainak ellátása (Eütv.) a kistérségben biztosított.

Az EFOP-2.4.1-16-2017-00040 pályázat megvalósítása kapcsán a Móricz Zsigmond utca 1. szám alatti ingatlan is megújult, és az újítást követően kialakításra kerül benne az ún. Csillagpont. A Csillagház és a Csillagpont kiemelkedően fontos szerepet tölt be jelenleg is, melyeknek fő célja a

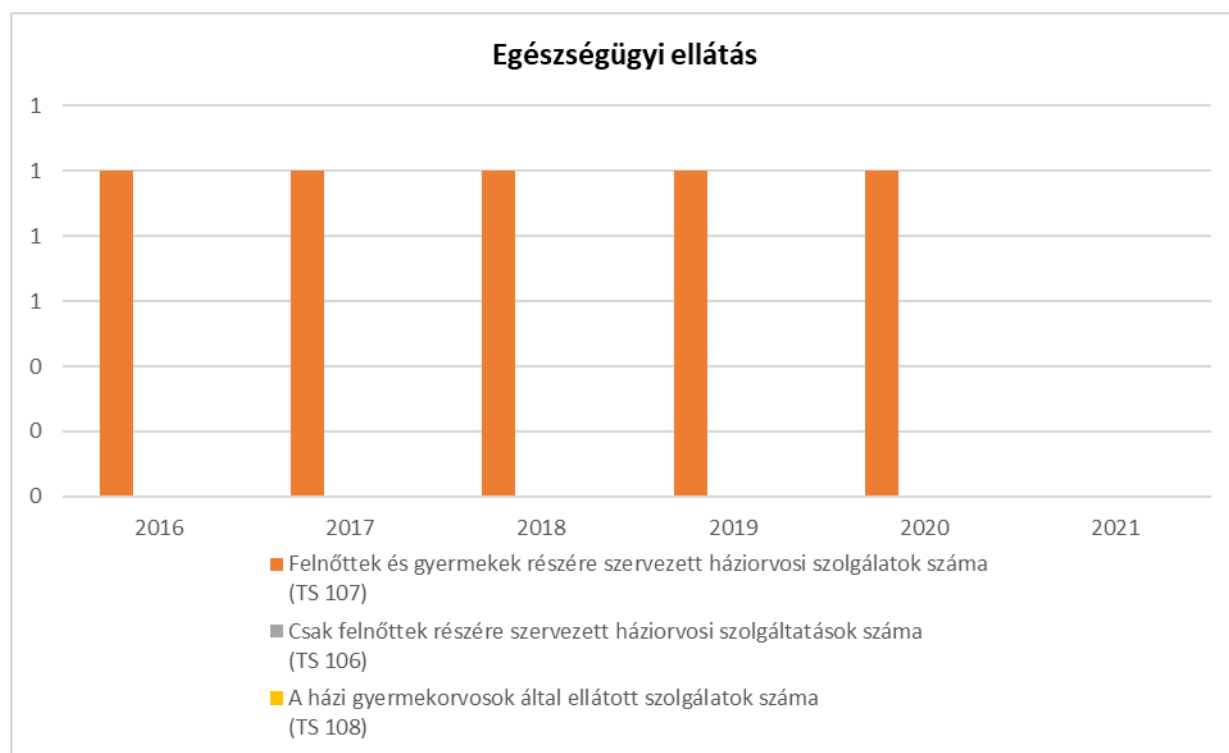
településen élők felzárkóztatása. A Csillagpont egy higiéniai blokkot valósít meg, mosási és tisztálkodási lehetőségekkel.

18 éves kornál fiatalabb korban szülő nők száma az elmúlt években emelkedő tendenciát mutat, 1-5 között mozog, mely leginkább a roma származásúak körében van jelen.

Egészségügyi szakellátás helyben (kórház, sürgősségi ellátás, emlő-szűrő állomás, szakrendelés és fogyatékos személyek rehabilitációja) nem biztosított.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	1	225	11,71
2018	1	0	0	1	140	14,48
2019	1	0	0	1	157	13,49
2020	1	0	0	1	129	22,79
2021	n.a.	n.a.	n.a.	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Kötelező jellegű népegészségügyi szűrések az esetleges fertőzött betegek számától függően kerülnek szervezésre (pl.: tüdőszűrő.). A behívóleveles szűrések ajánlottak.

Az egészségügyi mutatók viszonylag pontos képet adnak a település egészségügyi helyzetéről. Mind a méhnyakrák-, mind az emlőszűréseken alacsony a felnőtt nők részvételi aránya. A szervezett központi szűrővizsgálatokon a helyi romák kis arányban vesznek részt. A kötelező védőoltásokból senki sem maradt ki.

2017-ben a gyēs-en és gyed-en lévők számáról pontos adat nincs.

A helyi önkormányzat az egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek terjesztésében, a helyi társadalom egészségtudatos attitűdjének formálásában közvetlenül nem vállal szerepet.

A népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, a 17 km távolságban lévő Mátészalkai rendelőintézetben. Az egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján a településünkön élő állampolgárok számára hozzáférhetők. A hozzáférhető rendszeres szűrések köre: a mammográfia, a hasi és emlő UH, valamint az ODM vizsgálat csonttritkulás megállapítása céljából, urológiai prosztata- és herevizsgálatok.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az óvodánkban és az iskolánkban is biztosított a fejlesztő pedagógusok segítsége.

Az életminőség javítását és egészségfejlesztést szolgáló intézkedések (Eütv.) biztosítottak Kántorjánosiban.. A család- és nővédelmi gondozás (Eütv., családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás, várandós szoptató anyá gondozása) a védőnői feladatellátás keretében biztosított a településen. Az ifjúsági egészségügyi gondozás speciális feladatainak ellátása (Eütv.) a kistérségben biztosított.

18 éves kornál fiatalabb korban szülő nők száma az elmúlt években emelkedő tendenciát mutat, 1-5 között mozog, mely leginkább a roma származásúak körében van jelen.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A hatékony egészségvédelem hangsúlyos eleme az önkormányzat által fenntartott közoktatási intézmények nevelési, oktatási programjának. Az önkormányzat által biztosított közétkeztetés megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A 0-18 éves roma korosztály körében az alultápláltság nem jellemző probléma.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen aktív sportélet nem fellelhető, a településen élő gyermekek számára kizárólag intézményi keretek között biztosított a testmozgás.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a gyermekjóléti ill. a családsegítői feladatokat a Kántorjánosi Gyermekjóléti és Szociális Intézmény látja el.

Célja: A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 64. §-ban foglalt családsegítő alapellátási szolgáltatás magas színvonalú megvalósítása. Tevékenységi kör: a szociális, életvezetési és mentálhigiéniai tanácsadás, az anyagi nehézségekkel küzdők számára pénzbeli, természetbeli ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, koordinálása, családgondozás, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése, közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezése, a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságteherrel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása, a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő meditációs programok és szolgáltatások, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások szervezése.

Kántorjánosi községben a lakosság részére a következő szociális ellátásokat nyújtja a Kántorjánosi Gyermekjóléti és Szociális Intézmény:

- házi segítségnyújtást,
- szociális étkeztetés,
- gyermekjóléti szolgálat,
- családsegítő szolgálat.

A gyermekjóléti szolgáltatás fő feladatai:

- a gyermekek családban történő nevelésének elősegítése,
- információk átadása,
- jogok és kötelességek ismertetése,
- hivatali ügyekben való eligazodás segítése,
- önállóságra nevelés,
- a veszélyeztetettség megelőzésének támogatása: jelzőrendszer működtetése, okelemzés,

javaslattétel a megoldásra,

- a veszélyeztetettség megszüntetésének segítése: családgondozás, egészségügyi és szociális ellátás kezdeményezése, javaslatkészítés.

A családsegítő szolgálat fő feladatai:

Az 1993. évi III. törvény alapján, a családsegítő szolgálat feladata az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő családok, illetve személyek szociális és mentálhigiénén ellátása.

A családsegítő szolgálat célja a működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzés, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. Jelenleg ezt a feladatot egy fő látja el településünkön, osztott munkakörben.

g) *drogprevenációs szolgáltatások;*

Az egyre növekvő drogfogyasztás megelőzésének rendkívül fontos lépését képezik a drogprevenációs programok.

A serdülőkorú személyeket megcélzó iskolai program keretében a rendőrség a lehetőségekhez képest előadás formájában hívja fel a figyelmet a pszichoaktív szerek veszélyeire.

h) *hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;*

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, illetve a szociális, gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások ellátások igénylése és biztosítása a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokban való részvételt, gyógyító megelőző vizsgálatokat igénybe vevő lakosság számára. Évente egy alkalommal az önkormányzat szervezésében kerül megvalósításra a tüdőszűrés, szűrőbuszok segítségével. Az egészségház vagy művelődési ház ad helyet, az alkalmanként végzett szűrővizsgálatnak, mint látásvizsgálat. Fogászati szűrést a fogorvos (Hodász) végzi az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

i) *előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.*

A települési ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhetők, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon. Az ellátórendszer hatásosságát és hatékonyságát eredményezi az is, hogy az egészségügyi, az oktatási- közművelődési-, sport- és a foglalkoztatási intézmények, szervezetek a szakmai programjuk megvalósítása során együttműködnek.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások hosszú távon való fenntartása.

A településen élők élhető életminősége, a mindennapi élet alapfeltételeit tartalmazza, amelyhez hozzátartozik, a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők, a humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodai, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, hosszú távon való minőségi fenntartása.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott t ételadagok száma (db)
2016	250
2017	250
2018	200
2019	200
2020	200
2021	200

Forrás: Önkormányzat iadat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Kántorjánosi Községben 1994 -től működik a roma nemzetiségi önkormányzat. A közpolitika helyi képviselői, döntéshozói megnyilvánulásaikkal elősegítik a kisebbségeket védő alkotmányos értékek érvényesülését és a társadalmi szolidaritást, ösztönzik a többség és a romák közötti hatékony együttműködést.

A település szolgáltatásszervezési koncepciójában nem szerepelnek a romák esélyegyenlőségét elősegítő konkrét intézkedések. Az önkormányzat nem gyűjt és értékeli adatokat arra vonatkozólag, hogy az általa működtetett, vagy felügyelt közszolgáltatásokhoz (oktatás, nevelés, szociális ellátás, egészségügy, közétkeztetés, gyermekjólét, közművelődés, stb.) való hozzáférés mennyire biztosított a településen élő hátrányos helyzetű romák számára, illetve, hogy a gyakorlatban mennyire veszik igénybe ezeket a szolgáltatásokat.

A közösségfejlesztés fontos szerepet kapott a 2018. évben indult, és három évig tartó EFOP-1.6.2-16-2017-00028 azonosító számú pályázat, mivel számos közösségfejlesztő elemet tartalmazott, mint például a közösségfejlesztő nap, civil nap, sport nap, önkéntes nap. Ezekben az eseményekben igyekeztünk minél szélesebb körben megismertetni a pályázatot a lakosokkal és az események elnevezéséhez kapcsolódó ingyenes programokat biztosítani.

Jelenleg folyamatban lévő pályázatunk A Magyar Falu Program keretében „Közösségszervezéshez kapcsolódó eszközbeszerzés és közösségszervező bértámogatása” című felhívás keretében valósulhat meg. A pályázatban 5 519 970 Ft vissza nem térítendő támogatást ítélték meg, melyből 1 fő éves foglalkoztatásának bérköltsege kerül finanszírozásra, és különböző beltéri eszközök, játékok kerülnek beszerzésre, amelyek hozzájárulnak a szabadidős tevékenységek fejlődéséhez, és elősegítik a helyi közösségek közötti kapcsolatok kialakítását, megerősítését. A projektben beszerezni kívánt eszközök az Önkormányzat által működtetett közösségi színtérben, a Művelődési Házban kerülnek elhelyezésre. (4335 Kántorjánosi, Arany János utca 12.)

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátot ág (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátot t köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzőt t egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	igen	340	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) *közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;*

Az elmúlt években nem fordult elő a településen a romákat ért, feltételezhetően rasszista indítékú támadás, inzultus. A romák és nem romák között erőszakba torkolló konfliktus sem volt.

c) *helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;*

A községben működik a Mérföldkő Egyenlő Esélyekért Egyesület Rostás Gusztáv vezetésével. Az alapítvány rendszeresen gyűjt ruhákat, cipőket, melyek szétosztásra kerülnek a rászorultak körében.

d) *a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;*

A Kántorjánosi Roma Nemzetiségi Önkormányzat feladatalapú költségvetési támogatásban

részesül, amely a nemzetiségek kulturális hagyományainak ápolása, megőrzése érdekében megszervezett rendezvények, előadások finanszírozására is fordítható.

Minden év január hónapjában megemlékeznek a Holokausztról. Családi napot és sportnapot szerveznek Kántorjánosi teljes lakosságának.

e) *helyi lakossági önszerveződések.*

Kántorjánosiban csak néhány civil szervezet működik, de erős az összefogás. Rendszeres a civilek jelenléte a település kulturális, művelődési életében. Számos települési rendezvény szervezésében, lebonyolításában is aktívan kiveszik a részüket.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

1. részvétel a célcsoport tájékoztatásában, a projekt feladatainak és eredményeinek kommunikációjában.
2. A Közösségi beavatkozási tervben meghatározott tevékenységekről félidei és záró összefoglaló önértékelések áttekintése és visszajelzések megküldése.
3. Részvétel a Program Irányító Tanács munkájában, a stratégiai döntéshozatalban.
4. Részvétel a célcsoport tagjainak bevonásában, a projekt feladatainak és eredményeinek kommunikációjában, illetve szükség szerint a közösségi programok szervezésében és lebonyolításában.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élőkkel és romákkal kapcsolatban csak becsült adatokkal rendelkezik a település. A település a gazdasági-társadalmi mutatók alapján kedvezőtlen helyzetben van: megyei és régiós szinten alacsonyabb jövedelmi helyzet, magas munkanélküliség, alacsonyabb foglalkoztatási ráta jellemzi a települést. Az is bizonyítható, hogy a tartós munkanélküliek elsősorban az aluliskolázott, alacsonyabb státuszú lakosok köréből kerül ki.

Mindenképpen fontos a mélyszegénységben élők ösztönzése a szakmaszerzésre.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkanélküliek képzése	Piacképes szakmák elsajátítása
A 8 általános iskolát nem végzettek felzárkóztatása	Beiskolázás. Iskolalátogatás, követelmény teljesítése. Eredményes befejezés, nyomon követés, továbbtanulás
Romák funkcionális analfabetizmusának felszámolása	Helyi oktatás biztosítása a településen roma oktatók bevonásával, speciális tananyag összeállítása, motivációs tényezők beiktatása, differenciált oktatás.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekszegénység csökkentés, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket, megfogalmazását, és megvalósítását igényli. Az egyes részterületeken, mint a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghatározni. Ezen intézkedések célja, hogy a gyermek már a megszületésének pillanatában egyenlő esélyekkel indulva, avagy az esélyek javításában segítsenek.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 025	1 096	2121	48,33%	51,67%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			69	3,25%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	183	171	354	8,63%	8,06%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	46	51	97	2,17%	2,40%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

a) *veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;*

A szegénységben vagy szegénység kialakulásának kockázatával élő gyermekek egy sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. Az átlagosnál sokkal nehezebb helyzetben vannak a fogyatékos gyermeket nevelő családok, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. A Gyvt. szerint hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be. A gyermekvédelmi rendszerben meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet. A veszélyeztetettségi tényezők, akár halmozottan is jelentkeznek.

A veszélyeztetettség okai között elsődlegesen megállapítható, a rossz szociális helyzet.

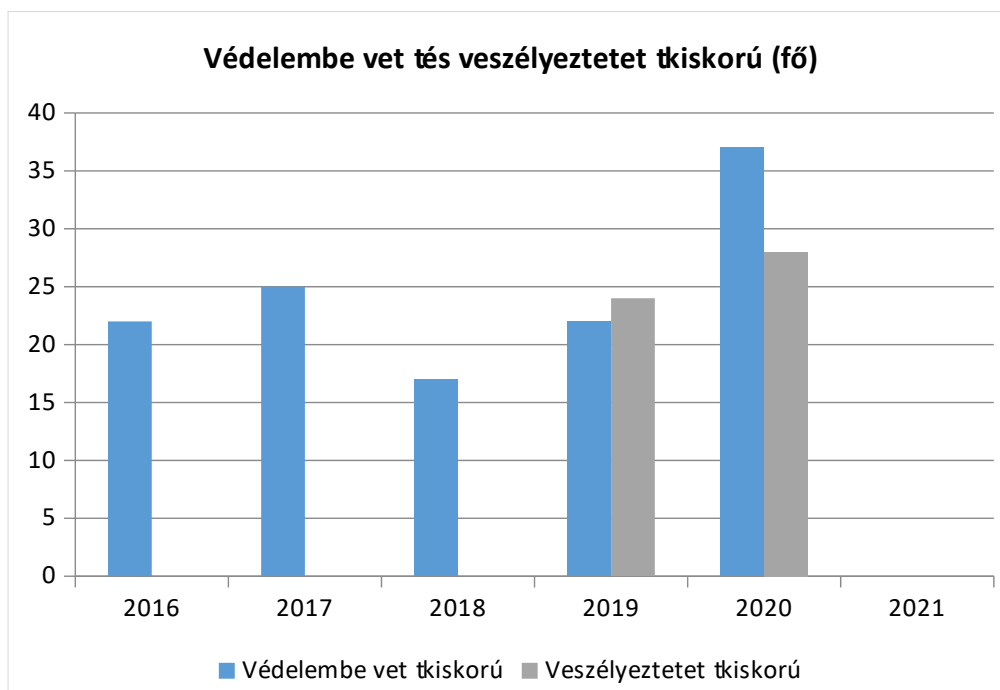
A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalja magába. A másik nagy veszélyforrás a családok szétesése. Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb okaként említett válás a gyermek számára nagy veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek, amely a gyermek fejlődése szempontjából, szakember beavatkozását igényli.

A következő probléma meghatározása, a szülő részéről a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya. Az elhanyagolás is, a bántalmazás egyik formája (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyermek viselkedésében megfigyelhető jelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

A betegség, mint veszélyeztetettség tényező, amely lehet súlyos, vagy középsúlyos, mindenképp veszélyforrás bármely családtag esetén. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a megszokott normától való eltérés, a megváltozott élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódját megfigyelve, lehet a megfelelő következtetéseket levonni. A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet. A gyermek mentális állapota, személyiségzavara is fontos veszélyforrásra figyelmeztető jel. Az utóbbi években érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következtetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, következetes nevelés hiánya, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vet és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vet kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	22	n.a.
2017	25	n.a.
2018	17	n.a.
2019	22	24
2020	37	28
2021	n.a.	n.a.

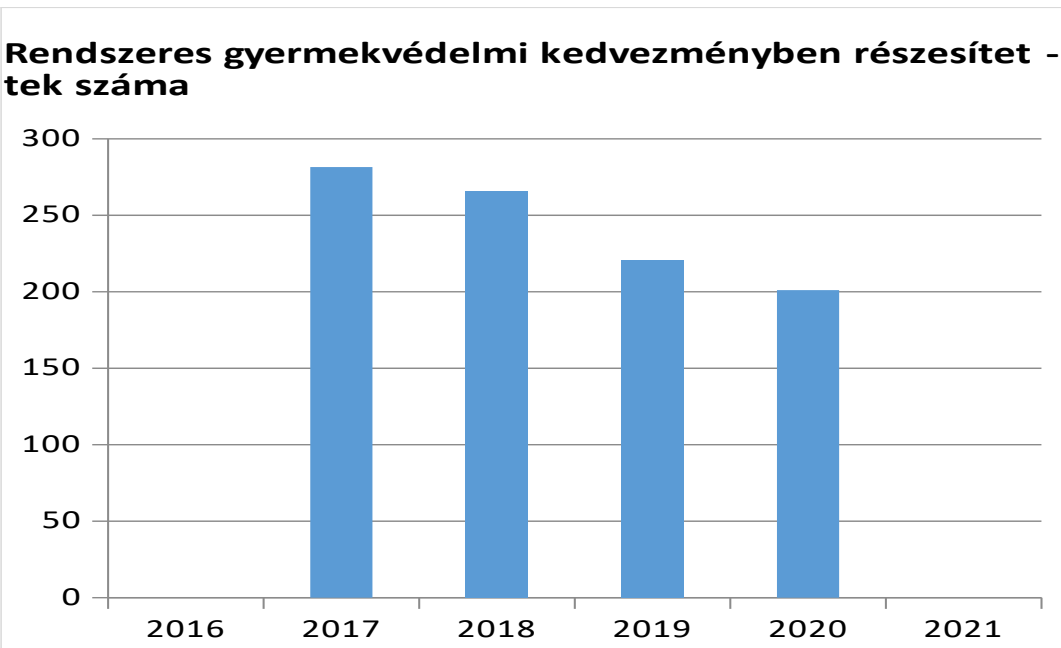

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2021. évben 137 család, ezen belül 221 gyermek részesült. A jogosultak közül 212 fő kiskorú, 9 fő nagykorú.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	282
2018	266
2019	221
2020	201
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat iadatok

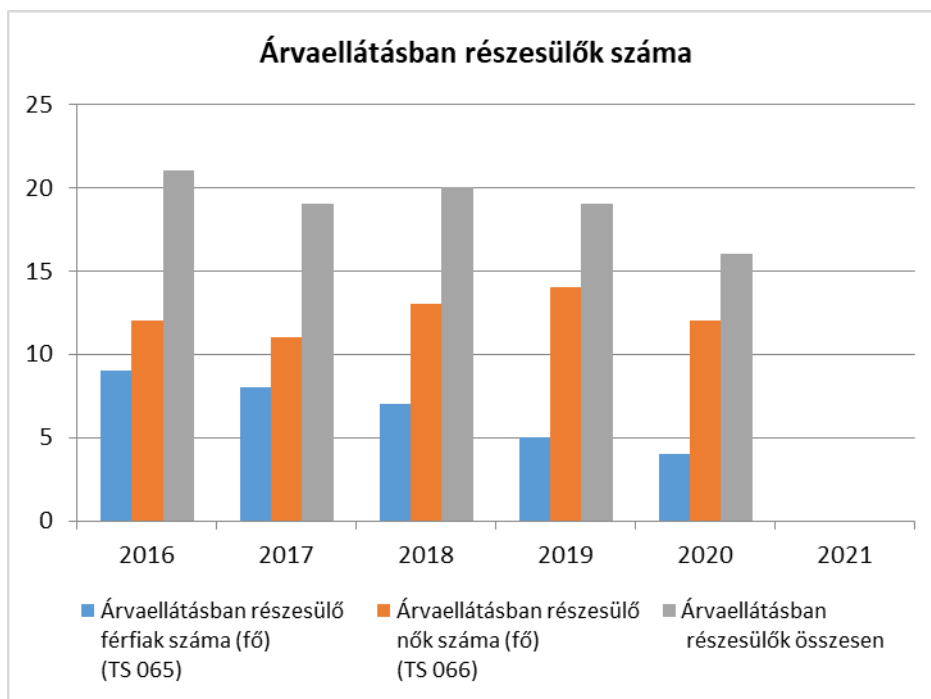
c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A tanévkezdés megkönnyítése érdekében rendkívüli települési támogatást nyújt az önkormányzat beiskolázási segély formájában az általános iskolában, középiskolában tanulmányokat folytató diákok, illetve óvodába járó gyermek részére, ha a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a 142500 forintot. Azoknak, akik Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, vagy lakásfenntartási támogatásban részesülnek, nem kell a jövedelmet igazolniuk.

A főiskola, egyetem nappali tagozatán tanulók a BURSA ösztöndíjat vehetik igénybe.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	9	12	21
2017	8	11	19
2018	7	13	20
2019	5	14	19
2020	4	12	16
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat iadatok

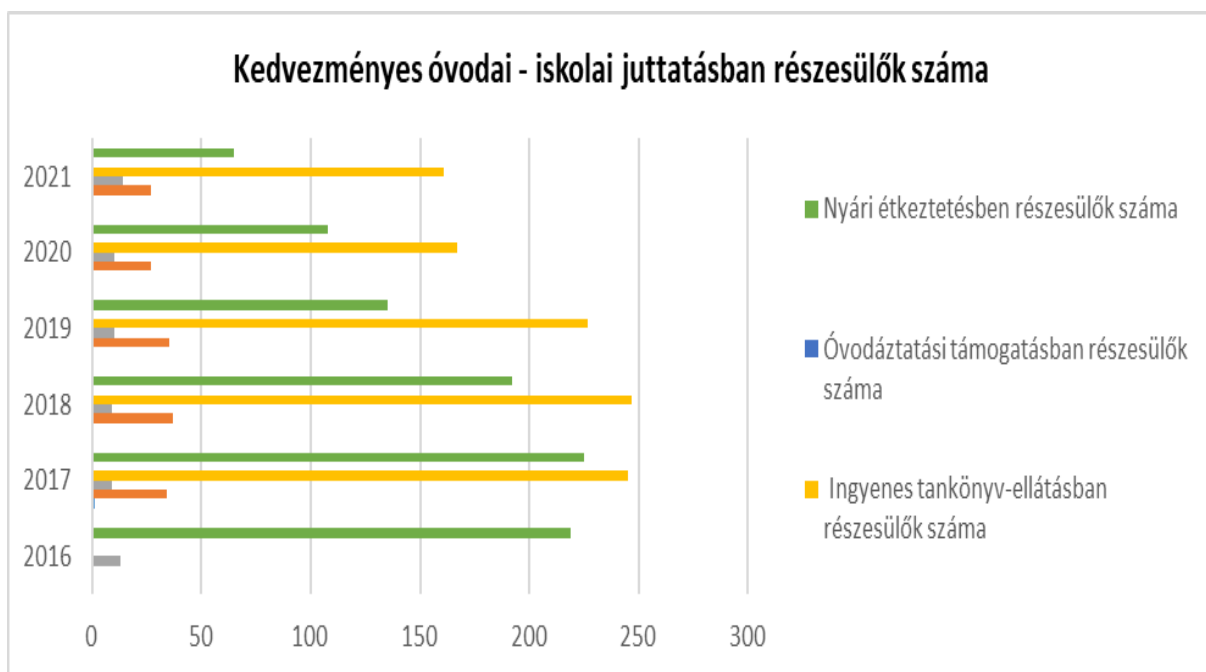

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	13	n.a.	n.a.	219
2017	1	34	9	245	n.a.	225
2018	0	37	9	247	n.a.	192
2019	0	35	10	227	n.a.	135
2020	0	27	10	167	n.a.	108
2021	0	27	14	161	n.a.	65

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az óvodáztatási támogatás 2015. szeptember 1-én megszűnt.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs a településen.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Kántorjánosiban állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért gyermek nem él.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Községünkben 2 szegregált, telepszerű lakókörnyezet van.

A településen működő Mérföldkő Egyenlő Esélyekért Egyesület aktív szerepet vállal az elsősorban roma származású családok, egyének életében. A Gyerekház és az Egyesület a közös célok mentén együttműködést alakít ki. Az együttműködés egyik fontos feladata a település hátrányos helyzetű településrészein, illetve a hátrányos helyzetű családjaiban élő 0-3 éves csecsemők és kisgyerekek és az őket nevelő szülők, ill. hátrányos helyzetben élő várandósok felkutatása, programba való integrálása, közös programok, rendezvények szervezése.

A szociális bérlakásokon kívül két fontos épület felújítása is megvalósulhatott, melyből az egyik a Művelődési Ház, amely a pályázatban fontos szerepet tölt be funkcióját illetően, mivel ez ad otthon az ún. Csillagháznak. A Csillagház kialakításának célja elsősorban az egészségügyi szolgáltatások elérésének javítása, a gyermekek, fiatalok részére széleskörű szolgáltatások biztosítása, közösségfejlesztés, foglalkozásfejlesztés, felnőttképzés, felzárkóztató képzés.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások közül helyben megoldott a gyermekjóléti szolgáltatás. A gyermekjóléti szolgáltatást Kántorjánosi Község Önkormányzat fenntartó keretei között a Kántorjánosi Gyermekjóléti és Szociális Intézmény látja el 2013.01.01-től.

Házi gyermekorvosi praxis nem működik a településen, legközelebb Órben vagy Mátészalkán érhető el. Az Önkormányzattal szemben a szolgáltatások nyújtása során hátrányos

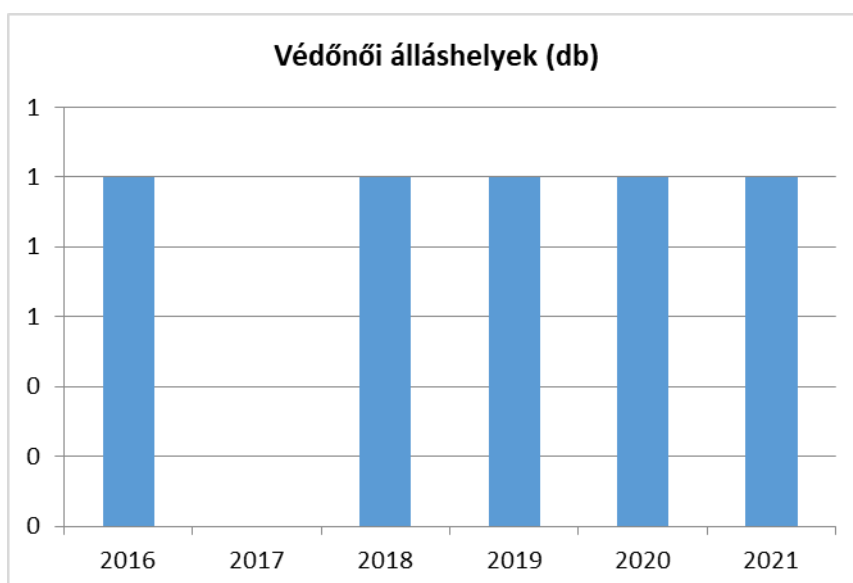
megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti szankció megállapítására nem került sor.

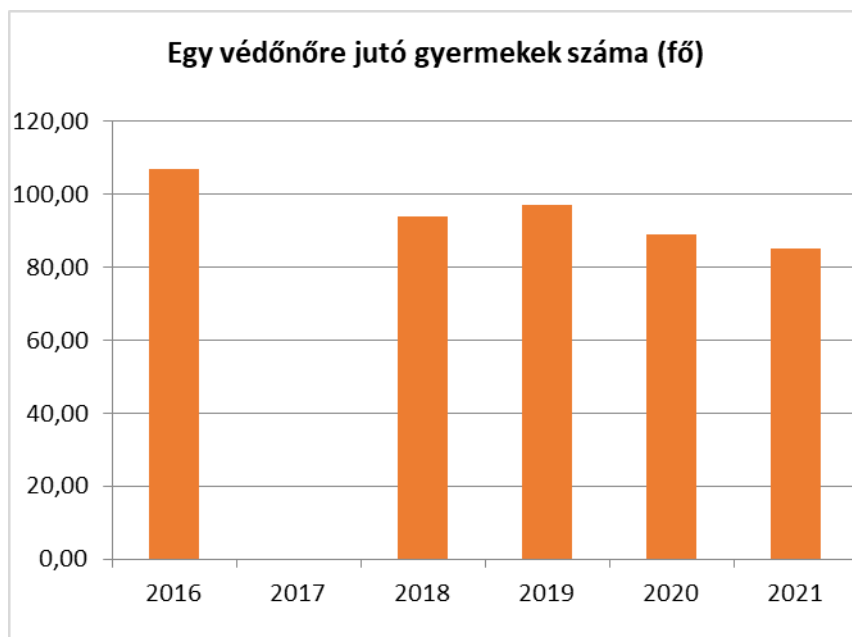
Fogászati ellátás a szomszéd községben, Hodászon érhető el.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	107	107,00
2017	0	96	-
2018	1	94	94,00
2019	1	97	97,00
2020	1	89	89,00
2021	1	85	85,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat iadatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

2017-ben és az azt megelőző évtizedekben is 1 praxis működik, emellett 1 védőnő, és 1 orvos írnok tevékenykedik. Betöltetlen házi orvosi, védőnői, ápolónői és orvos írnok státusz nincs. A vizsgált időszakban az ellátásban megjelentek száma arányos a település lakónépessége számának változásával.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezet által házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezet által házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyermekek száma	Felnőttek által ellátott gyermekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat iadatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Minden intézményegységre elmondható, hogy a gyerekek szociokulturális helyzete évről-évre romlik, egyre nagyobb eltéréseket mutat. Sajnos nő a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek száma, ezért szükségessé vált az esélyegyenlőségi terv elkészítése a felzárkóztatás megkönnyítése érdekében.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Biztos Kezdet program alaptevékenysége a gyermekekkel való rendszeres foglalkozás. Célja a gyermek fejlettségéhez igazodó, fejlődését elősegítő emberi és tárgyi környezet folyamatos biztosítása, mely lehetőség szerint a szülő foglalkozásba való bevonásával történik.

Európai Uniós forrásnak és Kántorjánosi Község Önkormányzata támogatásának köszönhetően immáron a településen is elérhető Biztos Kezdet Gyerekház, mely 2018. október 26-án nyitotta meg kapuit az érdeklődők számára. A 4 éves programra elnyert összeg: 39 990 570 Ft. A település önkormányzatának tulajdonában lévő, felújított, korszerű ingatlan, - amely az Arany János utca 17. szám alatt található - tökéletes találkozási pont lehet az érintett célcsoportok számára. A megnyitót követően számos programmal és eseménnyel gazdagították szakemberek és szervezők a kisgyermekes szülők mindennapjait. A Gyerekház korszerűsítésére, fejlesztésére, felújítására 2019. augusztusában ismét sikeresen pályázott az Önkormányzat, az elnyert összeg 15 000 000 Ft, melyből további játékok, udvarbővítés, játszótér kialakítás került megvalósításra. Gyerekház minden hétköznapi 9.00 – 13.00 óra között tart nyitva, ahol vezetett játékok, szabadjátékok, ölbéli játékok, ringatók, játékos tanulás, kézműves foglalkozások, prevenciós előadások, fejlesztés keretében tölthetnek el a várandós kismamák, a 0-3 éves gyermekek és szüleik tartalmas délelőttöt. Számunkra fontos, hogy a hozzánk látogató szülők is jól érezzék magukat, ezért számukra változatos programokat szervezünk, számítógép és internet használati lehetőséget is biztosítunk. A gyerekház látogatása ingyenes

A rendszeres foglalkozások céljukat három csatornán valósítják meg:

-A gyermek képességeinek kibontakoztatása.

/anyáknapi-, húsvéti-, adventi készülődés, farsangi kézműveskedés tavaszi dekoráció készítése, májusfa díszítés, sportnap/

-A szülő-gyermek kapcsolat erősítése a szülő bevonásával a gyermek játéktevékenységébe.

/közös palacsintasütés, mézeskalács készítés, lekvár befőzés, lecsó főzés, cukkinikrém készítés, gofri sütés, bográcsolás/

-A szülő bátorítása saját és a gyermeke jövőképeinek változtatásával kapcsolatos kérdésekben.

/délelőtti kirándulás, piknik, játszótér, strand, „oviba megyek”, családi nap/

hétfő	kedd	szerda	csütörtök	péntek
Mozgásfejlesztés	Anyanyelv. beszédfejlesztés, mesenap	Ringató, zenés mondókák	Vizuális, manuális foglalkozások	„Főzőcske”, közös ételkészítés, süteménysütés

.A szülők a gyermekkel együtt történő részvételének biztosítása, valamint számukra személyiség- és kompetenciafejlesztést célzó, valamint egyéb preventív célú programok szervezése: egészséges életmódra nevelése, gazdálkodási, háztartástani ismeretek nyújtása.

.Mosás, tisztálkodási lehetőség biztosítása. A gyerekek számára a foglalkozások idején a korosztályuknak megfelelő étkezés (tízórai) biztosítása a délelőtti nyitva tartás idején.

A korszerű gyermeknevelési alapelvek folyamatos és tudatos közvetítése a szülőknek.

Helyi partneri együttműködések kialakítása és működtetése a szakemberek között.

Részvétel a helyi közösség életében, közösségi rendezvények szervezése, elsősorban az igénybe vevői kör számára.

Együttműködés a család- és gyermekjóléti szolgálattal, valamint család- és gyermekjóléti központtal.

e) *gyermek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;*

Településünkön bölcsődei elhelyezésre nincs lehetőség.

A Csicsergő Óvoda fenntartója Kántorjánosi Község Önkormányzata. A 120 férőhelyes intézményben, 6 óvodapedagógus, 4 dajka, 2 asszisztens végzi 4 csoportban, felmenő rendszerben a nevelő munkát. A nevelőmunka hatékonysága érdekében az intézményben a gyermekek nevelése a **Helyi Pedagógiai Program** alapján történik.

Az intézmény alapfeladata: az alapító okiratban meghatározott óvodai nevelés, amely a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló foglalkozások keretében folyik. Az intézmény a gyermek **két és fél éves** korától ellátja a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

f) *gyermekvédelem;*

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. alapján a gyermekvédelem intézményrendszere gyermekjóléti alap- és gyermekvédelmi szakellátásokra osztható fel, melyből az önkormányzati tv. alapján a települési önkormányzatok feladatkörébe a gyermekjóléti alapellátások tartoznak.

A helyi gyermekvédelmi ellátórendszer szolgáltatásokkal, támogatásokkal segíti az arra rászoruló családokat a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával, elérhetőségével. A helyi rendszer működtetésének fő feladata, célkitűzése, hogy a veszélyeztetettség kialakulását megelőzze. A megelőző tevékenység a teljes szolgáltató rendszert átfogó: köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg. Az egyes ágazatok megfelelő színvonalú együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások működnek, mindenki számára biztosított az egyenlő hozzáférés, a gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

g) *krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;*

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások legközelebb Hodászon, Vaján és Nyíregyházán érhetők el. Szent Illés Szeretetotthon és Menedékház Családok Átmeneti Otthona Hodász, amely családok átmeneti otthonaként működik, de csak gyermekeket és anyákat fogad az ország egész területéről. Jelentkezni telefonon, személyesen, írásban lehet, egyéni kérelem alapján,

családsegítő, gyermekjóléti szolgálat ajánlásával fogadnak. Felvétel team döntés alapján. Alkohol és drogfogyasztás kizáró ok. Beköltözéskor 1 hétnél nem régebbi háziiorvosi igazolást kérnek. Térítési díj: gyerekkel a jövedelem 25 %-a, 2 vagy több gyerekkel a jövedelem 50 %-a. Előtakarékosság: a jövedelem 20 %-a. Az otthonban 7 lakószobában összesen 24 főt tudnak egyidejűleg elhelyezni. A családok önként kérhetik felvételüket az intézményvezetőnél személyesen, telefonon vagy levélben. A jelentkezés oka lehet anyagi probléma (megélhetési nehézségek, rossz lakáskörülmények, albérlet felmondása), konfliktus, családon belüli erőszak, bántalmazás, titkolt terhesség, egyéb.

Az átmeneti intézményben az egyszülős családok átlagosan 12 hónapig tartózkodhatnak. A gondozási időszak alatt a gyermekek teljes körű ellátást kapnak (étkezés, iskoláztatás költsége, ruházat, szabadidős tevékenység járulékos költség), a felnőttek szükség szerinti ellátásban részesülnek. A gondozottak folyamatos személyi segítséget kapnak annak érdekében, hogy az intézményen kívüli életüket minél előbb megkezdhessék.

Oltalom Szeretet Szolgálat Családok Átmeneti Otthona Nyíregyháza kizárólag Észak-Alföldi Régió területéről helyeznek el rászorulókat várólista alapján (várandós nőket is). Jelentkezni telefonon, írásban vagy személyesen lehet, egyéni kérelem alapján, gyermekjóléti szolgálat ajánlásával fogadnak. Felvételtől az intézményvezető dönt. Alkohol kizáró ok. Beköltözéskor 1 évnél nem régebbi tüdőszűrő leletet, 1 hétnél nem régebbi háziiorvosi igazolást kérnek. Térítési díj: 1 gyerekkel a jövedelem 20 %-a, 2 vagy több gyerekkel a jövedelem 25 %-a. 12 hónapra biztosítanak szállást (6 hónappal hosszabbítható). Felnőtteknek önellátás. Gyermekeknek teljes ellátást biztosítanak. Főzési lehetőség (nyersanyagot szükség esetén tudnak adni). Mosási, tisztálkodási lehetőség. Mosószert, tisztítószert, szappant, törölközőt, pelenkát, gyógyszert, tápszert szükség szerint adnak. Ruhát csak beérkező adomány esetén adnak. Jogász, pszichológus áll rendelkezésre. Napi 24 órában szakgondozó, gondozó, családgondozó ad ügyeletet.

Az otthonban 7 lakószobában összesen 36 főt tudnak egyidejűleg elhelyezni.

A családok önként kérhetik felvételüket az intézményvezetőnél személyesen, telefonon vagy levélben. A jelentkezés oka lehet anyagi probléma (megélhetési nehézségek, rossz lakáskörülmények, albérlet felmondása), konfliktus, családon belüli erőszak, bántalmazás, titkolt terhesség, egyéb.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Egészségfejlesztésre a gyerekeknek tanórák keretein belül van lehetőség. Az óvodában és az általános iskolában igyekeznek biztosítani és gyarapítani a sokmozgásos játéklehetőség feltételeit,

sportprogramokat szerveznek, ehhez az eszközök fejlesztésére szükség van. Szünidei programokra táborokban van lehetősége a gyerekeknek.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A településen biztosítva van az óvodás és általános iskolás korú gyermekek napközbeni étkezése az intézményekben. Minden gyermek térítésmentesen veheti igénybe az étkezést. A településen a hétvégi étkeztetés nem megoldott. 2016. január 1. napjától a településen élő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a tavaszi, nyári, őszi és téli szünetben is ingyen étkeznek.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településen működő Mérföldkő Egyenlő Esélyekért Egyesület aktív szerepet vállal az elsősorban roma származású családok, egyének életében. A Gyerekház és az Egyesület a közös célok mentén együttműködést alakít ki. Az együttműködés egyik fontos feladata a település hátrányos helyzetű településrészein, illetve a hátrányos helyzetű családjaiban élő 0-3 éves csecsemők és kisgyerekek és az őket nevelő szülők, ill. hátrányos helyzetben élő várandósok felkutatása, programba való integrálása, közös programok, rendezvények szervezése.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről a probléma látens jellege miatt adat nem áll rendelkezésre.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Azok a gyerekek, akik gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak, ingyenes tankönyv ellátásban részesülnek.

Egyre elterjedtebb, hogy a Gyermekjóléti és Szociális Intézmény és a civilszervezetek adományt gyűjtenek, vagy pályázat útján elnyert adományok kiosztásában vesznek részt. Kántorjánosi részére a Gyermekétkeztetési Alapítvány minden évben élelmiszersomagot biztosít a rászorulóknak részére. A 0-3 évesek rendszeresen élelmiszersomagban részesülnek, a 7-14 évesek csak néha, ebben az évben a nyári időszakban jutottak hozzá.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Óvoda alapfeladatán túl ellátja:

- az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek integrált nevelését magyar nyelven,

- a HH, és HHH gyermekek integrált nevelése,

- a sajátos nevelést igénylő gyermekek integrált nevelését végzi.

2007. szeptember 1-től modernül és korszerűen berendezett csoportszobákban folyhat a nevelés. A színvonalas szakmai munka elengedhetetlen feltételeként megteremtődött a választékos eszköz és felszerelés biztosítása.

Az új, négycsoportos, 120 férőhelyes intézményben logopédiai foglalkoztató, orvosi és elkülönítő szoba került kialakításra.

Minden csoportszobához külön öltöző és mosdó tartozik.

Tornaszobával, differenciált foglalkoztatásra alkalmas külön szobával is rendelkezünk.

Az épület bal oldalán szociális helyiségek, felnőtt étkező és öltöző, melegítő konyha, karbantartói részleg, a tetőtérben nevelőtestületi szoba, vezetői iroda és egyéb szociális helyiségek helyezkednek el.

Az épületet körülölelő udvar játszóhelyei, felszerelése kiűnő lehetőséget biztosítanak a mozgásfejlesztésre, a gazdag, sokszínű játékokra és a munkatevékenységre.

Az intézmény külső, belső esztétikája igen jó feltételeket teremt az idejűró gyermekek óvodai életéhez.

A nevelőmunka hatékonysága érdekében az intézményben a gyermekek nevelése a Helyi Nevelési Program alapján történik.

A helyi sajátosságok szükségletei, lehetőségei szerint határozta meg a nevelőtestület a program célját, feladatait:

- olyan fejlesztő nevelő-oktató munka megvalósítása, amely figyelembe veszi az életkori sajátosságokat és a fejlődő gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására irányul.

A nevelőtestület nevelő-oktató munkája során a lehetőségekhez mérten igyekszik biztosítani a gyermekek optimális fejlődésének elősegítését, közösségi életre való felkészítésüket, a szociálisan hátrányos helyzetben lévők felzárkóztatását.

A csoportokban kialakított napirendeknek megfelelően a következő feladatokat látják el a csoportban dolgozók:

- az egészséges életmód kialakítása,
- az érzelmi nevelést,
- a szocializáció támogatását, irányítását,
- az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítását.

Óvodánk a gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra építve biztosítja a változatos tevékenységeket (játék, munka, tanulás), melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetről.

Főbb tevékenységi területek, melyek a foglalkozási ágak is egyben:

1.) Testnevelés

2.) Művészetek megismerése: a.: Vizuális tevékenység

b.: Zenével összefüggő tevékenység

c.: Anyanyelv, irodalom

3.) Külső világ megismerése: a.: Környezet ismereti és b.: Matematikai ismeretek.

A foglalkozási ágak a heti ütemtervnek megfelelően kötelezőek, amelyek biztosítják a gyermekek sokszínű és változatos óvodai életét.

A mindennapi nevelő-oktató munka folyamatába beépítettük hagyományaink ápolását:

- jeles napok: Farsang, Húsvét, Mikulás, Karácsony, Víz világnapja, Madarak és fák napja, Föld napja, Állatvédelmi világnap

- az emberélet fő fordulóihoz, ünnepi alkalmakhoz fűződő népszokások: Nőnap, Március 15, Anyák Napja, Gyermeknap, Évzáró, Október 23.

A mindennapi nevelő-oktató munkán kívül különböző programokkal színesítjük a gyermekek napjait:

- rajzpályázatokon való részvétel,

- kulturális programok,

- kirándulások szervezése,

- családi napok,

- intézményi programokban való részvétel.

A mindennapi nevelőmunka legfontosabb alapelvei az intézményben:

- a gyermek mindenek felett álló érdekeinek tiszteletben tartása,

- az odafigyelő szeretet,

- érzelmi biztonságot nyújtó légkör megteremtése,

- egyénre szabott tudatos fejlesztés,

- szeretettel szeretetre nevelés,

- a másság elfogadása.

A gyerekeknek szükségük van a szabadtéri foglalkozásokra is. Az udvar területének korcsoportra való felosztása, az udvari játékok cseréje, karbantartása az életkori sajátosságok figyelembevételével, illetve a szabványnak való megfeleltetés által megtörtént.

A 2020/21-es nevelési évben a következő udvari játékok kerültek elhelyezésre:

Babaház 4 db, Hány János kéttornyú játszóvár 1db, Botond láncos egyensúlyozó 2 db, Gombóc Artúr homokozó árnyékoló tevővel 2 db.

Az udvari játékeszközök biztonságos tárolására nagy méretű játéktárolót /4 db/biztosítunk.

Céljaink:

- tárgyi, személyi, szakmai feltételek biztosítása az óvodába járó gyermekek számára, valamint jó munkahelyi feltételeket teremteni az intézményi dolgozók részére
- a gazdasági helyzethez igazított hatékony ésszerű gazdálkodás folytatása
- az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosítása során fontosnak tartjuk a gyermekvédelmi felelős tevékenységét továbbra is az intézményben
- továbbra is igényelni szeretnénk a speciális szakemberek bevonását a nevelés folyamatába: logopédus, pszicho-pedagógus, gyógypedagógus – SNI gyermekek eredményes fejlesztéséhez
- pályázatok figyelemmel kísérése, támogatókkal való kapcsolatfelvétel /akik adományaikkal hozzájárulnak az arra rászoruló gyermekek életfeltételeinek javításához/
- az egészséges életmód kialakításához, közvetítéséhez különböző programok szervezése /egészségnapok, sportnapok, mozgásos játszóházak/
- társadalmi környezettel, partnerekkel való kapcsolattartás folyamatossága, a hatékony együttműködés megvalósítása.

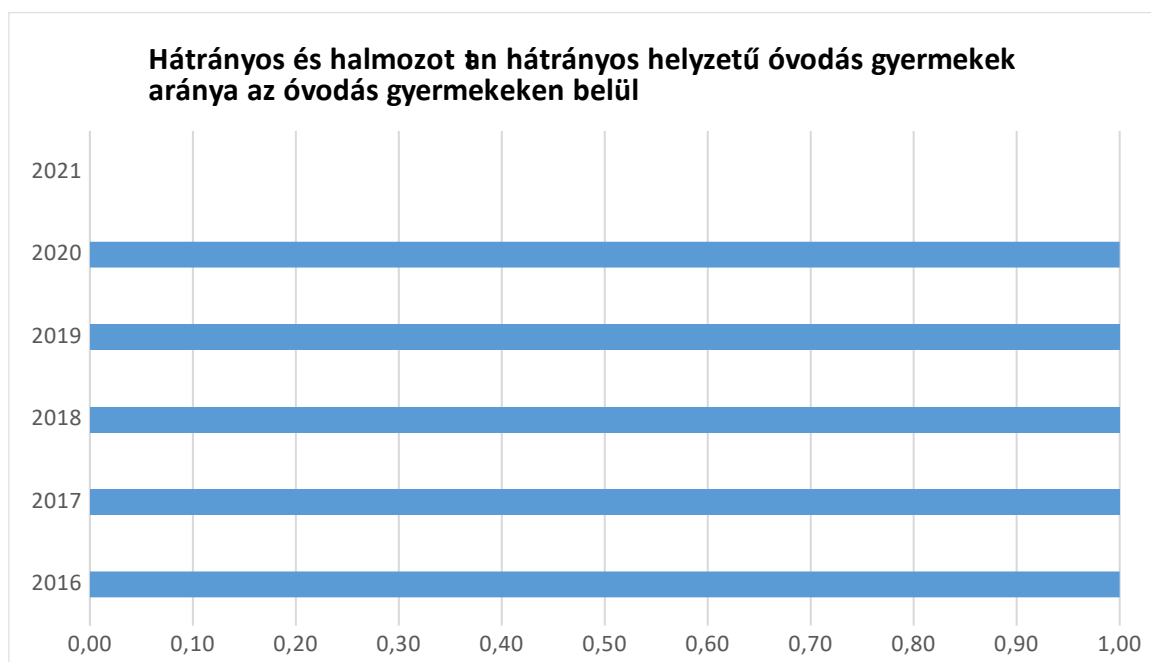
Fejlesztési elképzelések a jövőben:

- közlekedési park kialakítása megfelelő udvarrészen
- megfelelő udvari játékeszközök biztosítása, folyamatos pótlása a gyermekek tevékenységéhez
- udvari játékok, eszközök felülvizsgálata, szükség szerinti cseréje, bővítése.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozotlan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozotlan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozotlan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekek között (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	85	49	57,65
2017	84	55	65,48
2018	84	57	67,86
2019	98	52	53,06
2020	84	41	48,81
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

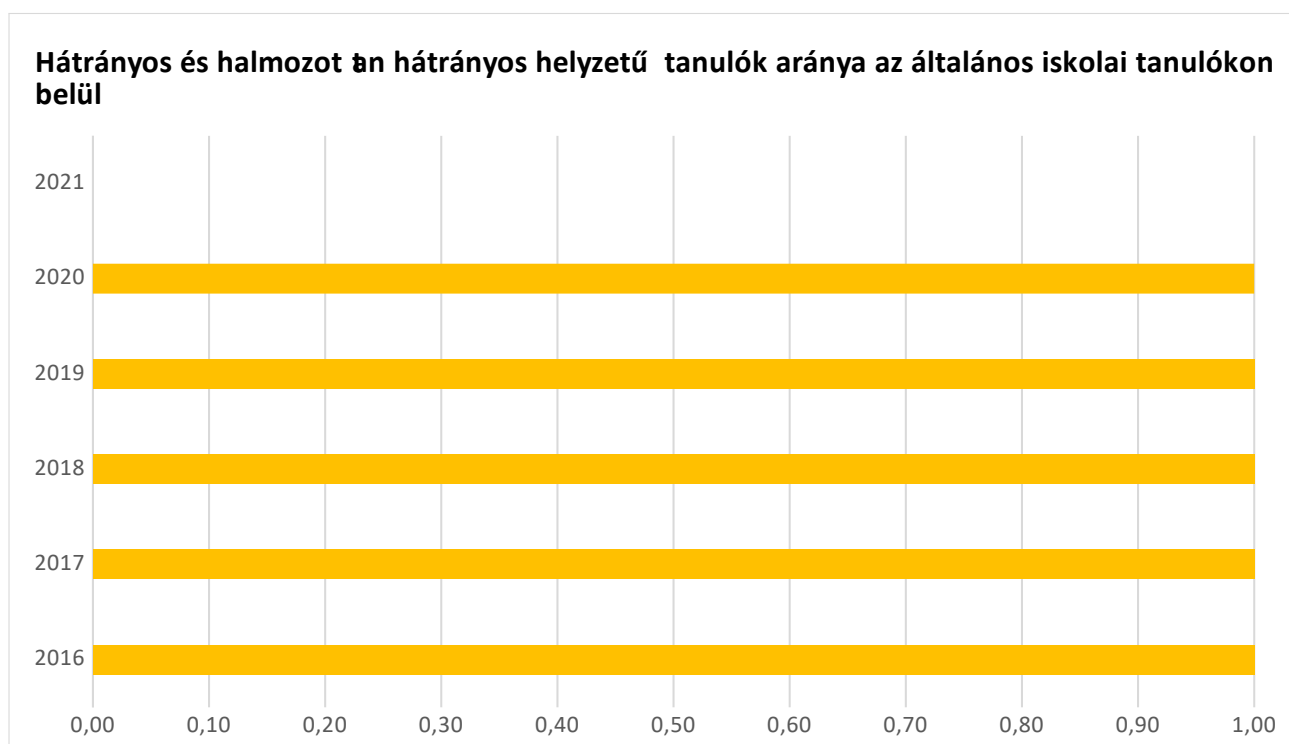

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozotlan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozotlan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozotlan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	221	156	70,59
2017	209	131	62,68
2018	185	106	57,30
2019	166	57	34,34
2020	166	59	35,54
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	132	164
2017	151	129
2018	130	113
2019	157	42
2020	138	10
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	120	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7	17
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	5	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	3
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	3
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	4	0
Kisegítő személyzet	3	0

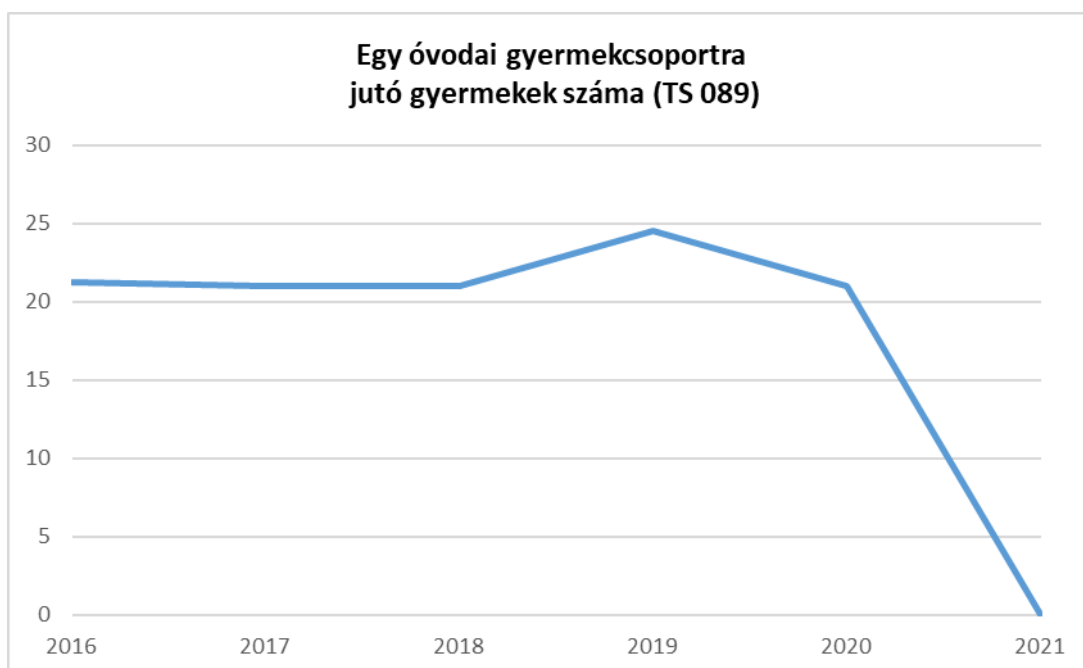
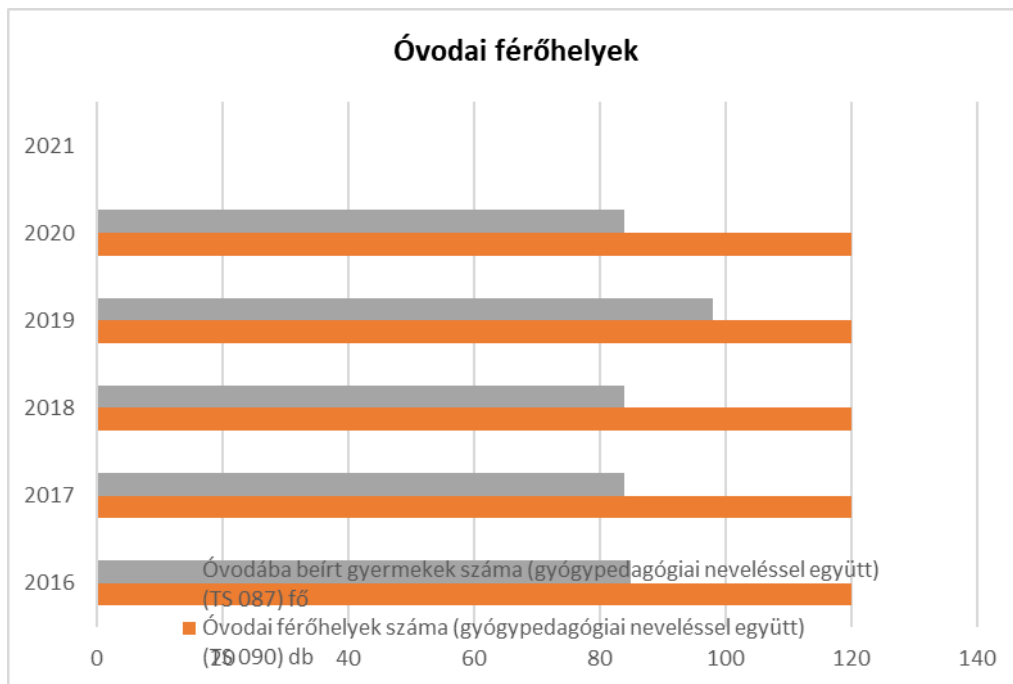
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	74	4	120	1	85	0	0	21
2017	71	4	120	1	84	0	0	21
2018	82	4	120	1	84	0	0	21
2019	94	4	120	1	98	0	0	25
2020	80	4	120	1	84	0	0	21
2021	85	4	120	1	90	0	0	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Általános iskolai feladatellátás

A településen, egy helyen működik általános iskola: a Kántorjánosi Református Általános Iskola, a Kántorjánosi Református Egyházközség fenntartásában 2019.szeptember 1-től.

A Kántorjánosi Református Általános Iskola 8 évfolyamon végzi az oktató-nevelő munkát. Az iskola által adott végzettség: a 8. évfolyam elvégzése, alapfokú végzettséget tanúsít.

Az iskola tanulói létszáma: a 2021-es statisztikai adatok alapján 167 fő. Tanulók mintegy 60 %-a hátrányos helyzetben él, 36 %-a HHH tanuló, 16 fő veszélyeztetett. Az iskolába járó gyerekek számából 119 fő a cigány etnikumhoz tartozó. A tanulócsoportok heterogén összetételűek.

Az ingerszegény környezetből jött gyermekek beilleszkedését, felzárkóztatását segíti az egésznapos benttartózkodás biztosítása - alsó tagozatos tanulóinknak napközi otthon, felsőtagozatos tanulóinknak tanulószobai foglalkozások – valamint a tanórán kívüli tevékenységek (szakkörök, kulturális programok, kirándulások, sport- és tanulmányi versenyek) szervezése.

A felzárkóztatás mellett kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is. A tanulók művészeti neveléséről az Abigél és Harmónia Művészeti Iskolák képzési lehetőségein keresztül gondoskodnak. Társastánc/néptánc és zongora tanszakokon folyik az oktatás.

Az intézményben a pedagógus álláshelyek száma: 15 fő. A nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakört 4 fő, míg a technikai személyzetet (karbantartó, takarító) 5 fő alkotja.

A főállású dolgozók mellett – a Kántorjánosi Község Önkormányzata és a Református Szeretetszolgálat programjának köszönhetően – időszakosan pedagógiai asszisztens, portás, karbantartó/takarító munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak segítik a mindennapi működési feladatokat.

A nevelőtestület elsődleges feladatának tartja a minél magasabb értékű tudás átadását, a társadalom fő értékeinek elsajátíttatását tanulókkal, valamint olyan képességek alakítását - a kompetencia oktatás keretei között -, melyet mindennapi életében az alkalmazható tudás megszerzésére fordíthatnak.

Az intézményben a NAT-ra épülő Apáczai Kerettanterv, valamint a SNI tanulók tanterve alapján folyik az oktatás. Idegen nyelvként az angol tantárgyat oktatjuk. Az engedélyezett tantárgyfelosztás időkerete alapján az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a lemaradók felzárkóztatását segítik a tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.

Az iskola heterogén összetétele szükségessé teszi a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal való egyéni törődést, a tanórákon kívüli szabadidő hasznos eltöltésének biztosítását, szervezését, melynek kereteiben az iskola olyan légkört teremt, ahol a tanulók otthon érzik magukat.

Mindezek érdekében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartják,
- a gyerekeket bevonják saját iskolai életük megszervezésébe,

- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- a diákok előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják mit várnak el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszenek:
  - tanuló és tanuló,
  - tanuló és nevelő,
  - szülő és nevelő,
  - nevelő és nevelő között.

Általános iskolában tanulók száma

Tanév	Statisztikai létszám	Napközis tanulók száma
2021/2022	161	103
2020/2021	167	97
2019/2020	227	98
2018//2019	247	114
2017/2018	211	103

Az elmúlt években csökkent az általános iskolai tanulók száma, ami demográfiai okokkal, az alacsony születési számmal magyarázható.

Az együttnevelésre javasolt SNI gyermekek, tanulók integrált oktatása-nevelése is megvalósul a településen.

A 2021-es statisztikai adatok alapján 4 fő sajátos nevelési igényű gyermek integrált nevelése – oktatása folyik az általános iskola keretei között. A számukra előírt rehabilitációs/rehabilitációs fejlesztést a Református Egyház /EGYMI/ utazó gyógypedagógusa látja el.

2021/2022-es tanévben szabálysértési eljárás az 51 órát meghaladó mulasztás miatt nem indult eljárás. 250 óránál magasabb óraszámú igazolatlan hiányzás nem jellemző az intézményben, viszont az igazolt órai hiányzások igen magasak a tanulók körében. Az igazolt mulasztott napok száma a 2020/2021-as tanévben 21594 óra, ez 3598,8 nap. Az egy főre jutó mulasztási átlag: 128,09 nap/fő.

Az évfolyamismétlők többségükben HH és HHH tanulók.

Továbbtanulási adatok 2020/2021 –as tanévben:

osztály	gimnázium	szakközép-iskola	szakiskola	nem nyert felvételt	nem fejezte be a 8.évfolyamot
8. osztály				8:(1-nem fej.be.1-nem vették fel.	2 + 1 diák javítóvizsgára utasítva
	-	6	6	-	1

A Kántorjánosi Református Általános Iskola különböző, tanórán kívüli programokat kínál a gyerekeknek. Alapfokú művészetoktatás és a szakkörök széles palettája várja délután az érdeklődő és tehetséges gyerekeket, ahol Az alapfokú művészetoktatás és a szakkörök munkájában HH/HHH gyerekek is szép számban vesznek részt.

Az országos kompetenciamérések olvasás-szövegértés és matematikai logika kompetenciaterületen mérik a gyerekek képességeit. A Kántorjánosi Református Általános Iskola eredményei – a családi háttérindex mutatóit figyelembe véve kissé elmaradt az országos átlagtól. A HH és HHH tanulók kompetenciaméréseken nyújtott teljesítményének eredményeiről nincs adat.

A községi általános iskola, a gyermekjóléti szolgálattal és a védőnői hálózattal tartanak szorosabb kapcsolatot.

Az iskola biztosítja, hogy a gyermekek ideális körülmények között tanulhassanak, fejlődhessenek. A tantestület elhivatott, megfelelő végzettségű pedagógusok tanítanak. Folyamatosak a szakmai továbbképzések, belső tanfolyamok, önképzések. Az önkormányzat és az iskola széleskörű pályázati tevékenységének köszönhetően az intézmény eszközellátottsága kiváló, az uniós elvárásoknak megfelelő. Az iskola rendelkezik interaktív táblákkal, tanulói laptopokkal, audiovizuális- és egyéb szemléltető eszközökkel, bár a Wifi lefedettség biztosítása kiépítésre szorul. Az intézmény helyet biztosít katolikus, református és evangélikus hitoktatásnak.

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően - a fogyatékoságot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján - a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében kerül megszervezésre.

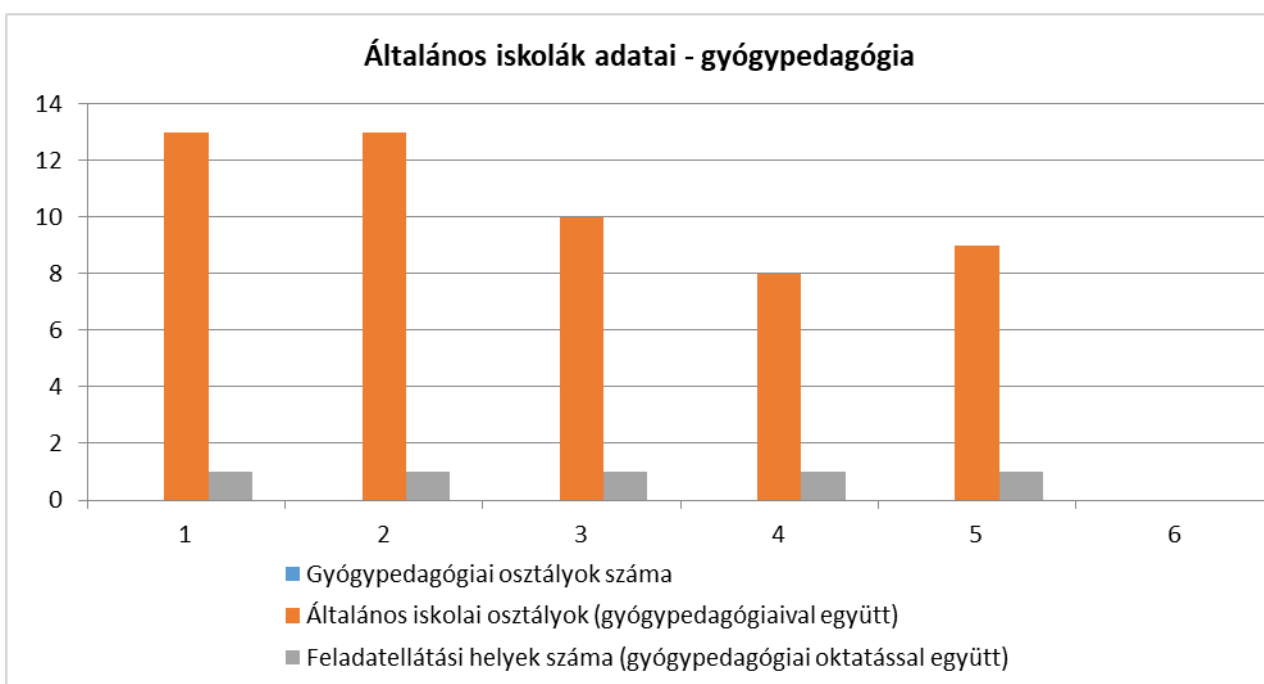
A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek tekintetében, a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik. A településünkön HHH gyerekek száma a 2020/2021-es évben: 221 fő. A 2021-es évben intézményi szintekre bontva: óvodákban összesen 85 gyermek volt ellátott, amelyből 41 gyermek HH, és 4 HHH gyermek. Az általános iskolában járó

gyermek száma: 161 fő, amelyből a HH gyermekek száma: 67 fő, a HHH gyermekek száma: 16 fő, a sajátos nevelési igényűek száma: 4 fő. Napközi ellátásban részesülő: 103 fő. A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézményünk vállalja. Az óvoda, és iskola pedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Az óvoda infrastruktúrája magas szintű ellátást biztosít, és ennek előnyeit a HH/HHH gyermekek is élvezik. Az óvodában és az iskolában is alkalmaznak fejlesztő pedagógust. A segítő szakmák jelenléte a gyermekvédelmi munka eredményességét erősíti az intézményekben. A közoktatási intézményeinkben vannak sajátos nevelési igényű gyerekek. Egyéni fejlesztésüket gyógypedagógus segíti. A segítő munka aktív részesei a fejlesztőpedagógus, és a logopédus (jelenleg nem megoldott). Prevenációs céllal, és a feltárt esetek enyhítésére működnek a köznevelési és gyermekjóléti intézményekben a segítő szakemberek: védőnő, gyermekvédelmi felelős. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök fontos feladatot látnak el a köznevelési intézményekben a veszélyeztető körülmények feltárása, ezek megszüntetése, kialakulásuk megelőzése területén. Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor. Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	13	1	17,00	0,00
2017	0	13	1	16,08	0,00
2018	0	10	1	18,50	0,54
2019	0	8	1	20,75	1,20
2020	0	9	1	18,44	4,22
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

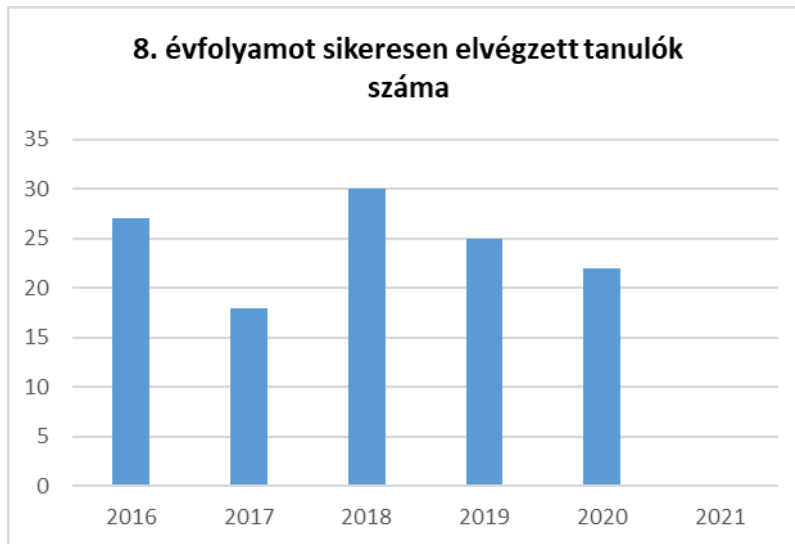
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	27
2017	18
2018	30
2019	25

2020	22
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

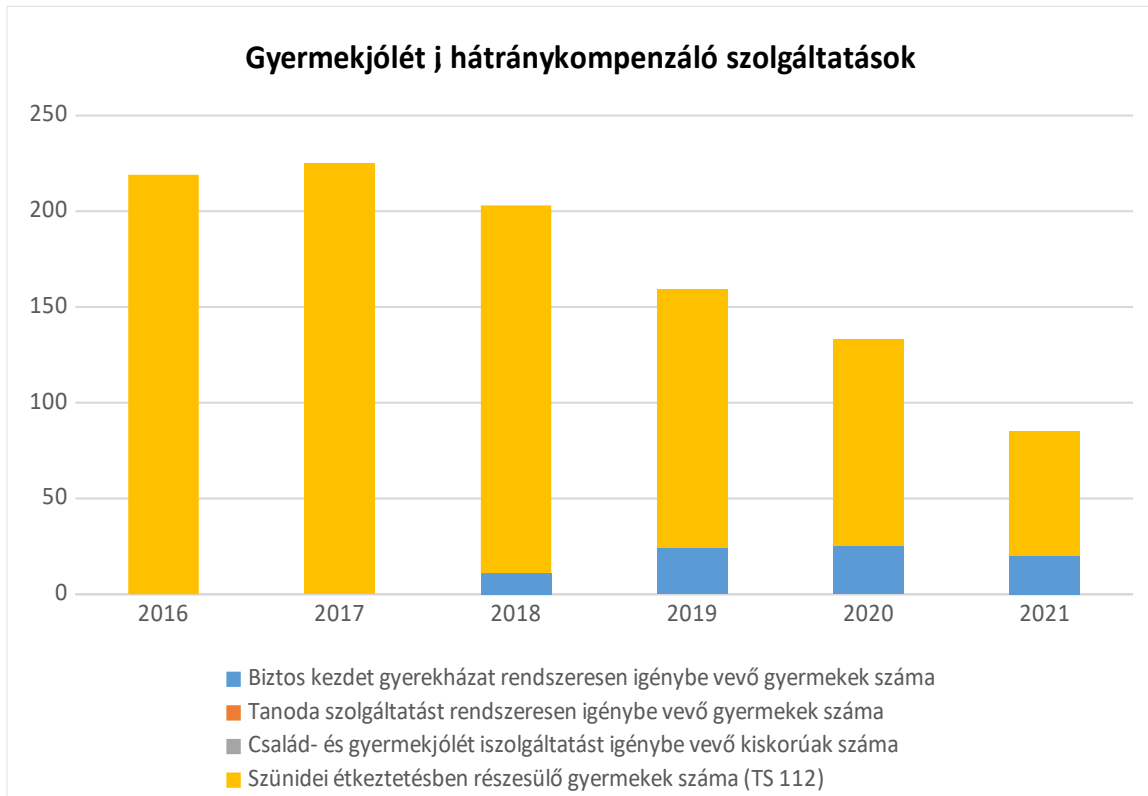
A településen egy iskola és egy óvoda működik, ezért nincs eredményességi eltérés. A továbbtanulási mutatók alapján a gyermekek elsősorban szakiskolába jelentkeznek tovább tanulni. Ennek oka, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményei nem érik el az érettségit adó középiskolások beiskolázási átlagát, bár minden évben törekedni kell arra, hogy magasabb legyen az előbbieken említett intézményekbe továbbtanulók aránya.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A tanévkezdés megkönnyítése érdekében rendkívüli települési támogatást nyújt az önkormányzat beiskolázási segély formájában az általános iskolában, középiskolában tanulmányokat folytató diákok, illetve óvodába járó gyermek részére. Az általános iskolások és óvodások 10-10 000 Ft, a középiskolások 40 000 Ft támogatásban részesülnek.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjólét j hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjólét i szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	219
2017	n.a.	n.a.	n.a.	225
2018	11	n.a.	n.a.	192
2019	24	n.a.	n.a.	135
2020	25	n.a.	n.a.	108
2021	20	n.a.	n.a.	65

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat iés intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magyarországon minden 2. gyermek elhízott	Egészség megőrző programok szervezése.
Elhanyagolt veszélyeztetett gyermekek	Oktatásba való beilleszkedés, bűnmegelőzési program, veszélyeztetés megszüntetése.
Táboroztatás, közös élmény, nyári szünet érdektelenné válása.	A szociálisan rászorult gyermekek részvételével.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (pl. Alkotmány 66. és 70.§, Munka Törvénykönyve 5.§, és természetesen az EbTv), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

Kántorjánosiban a közszférában – közoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális és egészségügyi ellátás – lényegesen magasabb a nők aránya mint a férfiaké. A kisgyermekes nők munkavállalását, munkába való visszatérését nagyban befolyásolja, hogy a gyermekek bölcsődei elhelyezése nem biztosított.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 52,08 %-a nő;
- női lakosok 26,75%-a 18-59 éves, tehát aktív korú;
- aktív korúak ellátásában részesülők aránya: 67 %;
- közfoglalkoztatásban is nagyobb részben nők vesznek részt,

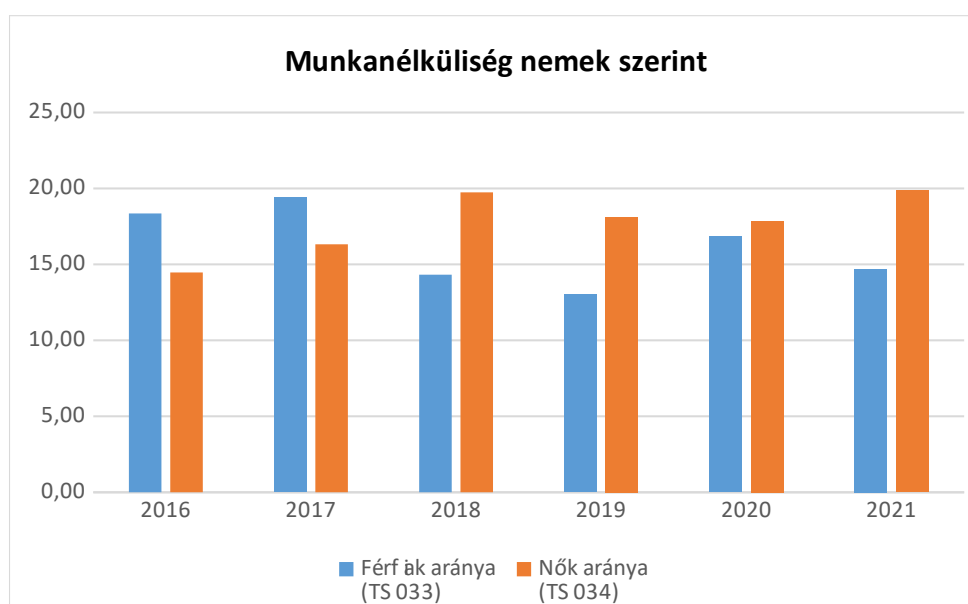
□□családsegítést igénybe vevők aránya 59% ;

□□a nyugdíjas nők száma 150 fő, mely több mint kétszerese a férfiakénak,

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Kántorjánosi településen az állandó népesség 52,08%-a nő, de korcsoportos bontásban is nagyobb arányban van jelen a gyengébbik nem, kivéve a 18-59 éves korosztályt.

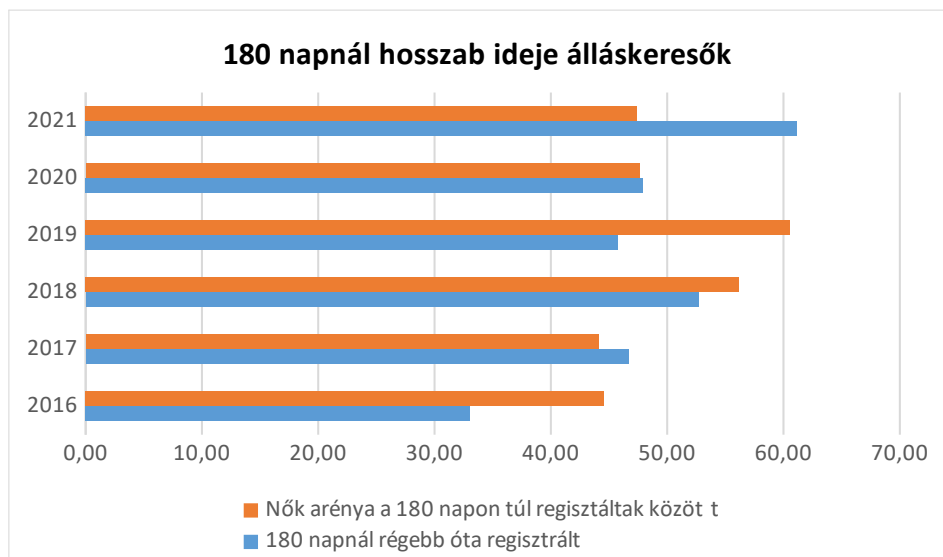
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartot táláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férf ák aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	18,35	14,47	16,41%
2017	19,39	16,32	17,86%
2018	14,32	19,74	17,03%
2019	13	18,11	15,56%
2020	16,84	17,86	17,35%
2021	14,7	19,86	17,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartot t álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartot t álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	33,07	44,58
2017	46,69	44,09
2018	52,69	56,2
2019	45,8	60,55
2020	47,91	47,62
2021	61,18	47,44

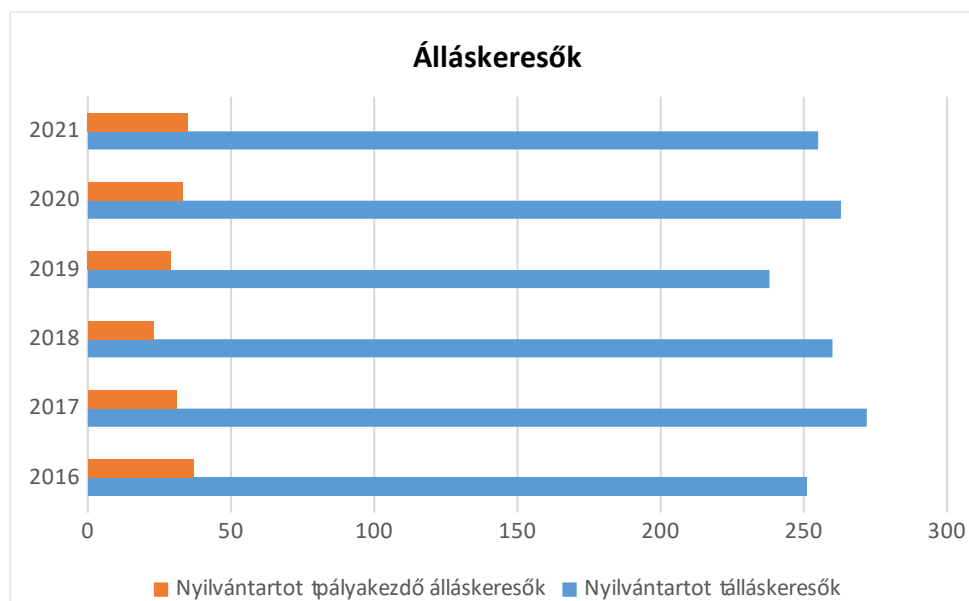
Forrás: TeIR, Nemzet iMunkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartot t álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartot pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	251	37
2017	272	31
2018	260	23
2019	238	29
2020	263	33
2021	255	35

Forrás: TeIR, Nemzet iMunkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A Kormány biztosítani kívánja, hogy a nőknek a férfiakkal azonos jogai a mindennapokban is érvényesüljenek, a nők férfi társaikkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre.

A Települési Esélyegyenlőségi Program – mint minden más fejlesztési program – két úton is szolgálhatja az egyenlőséget: közvetlen, célzott, a nők és férfiak egyenlőségének előmozdítását szolgáló eszközökkel, és általánosságban, mindenre kiterjedően, „horizontálisan”: a

folyamatokban mindenütt a nők és a férfiak eltérő helyzetét és szükségleteit feltáró, ezekhez igazodó tervezés és tevékenység révén.

Mindkét útra szükség van. Horizontális szemléleten azt is értjük, hogy a többi, a nemek közötti egyenlőség konkrét kérdéskörén kívül eső probléma kezelésekor is tekintettel vagyunk erre: az egészségügyben, az oktatásban, a területfejlesztésben, a roma és fogyatékos emberek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedésekben, a foglalkoztatásban, a gazdaságban, a helyi- és a nagypolitikában és a kultúrában is. Figyelünk rá, tekintettel vagyunk a férfiak és nők eltérő helyzetére és szükségletére, és észrevesszük speciális, éppen nemük miatt rájuk jellemző problémáikat.

A direkt, a nők és férfiak egyenlőségét egy-egy konkrét területen előmozdítani hivatott célzott programok megtervezését és kivitelezését is ez a horizontális szemlélet alapozhatja meg. Az itt következő elemzés néhány kulcsprobléma köré szervezi a tennivalókat: mindig a helyzet megismerése, a fontosabb problémák feltárása a kiindulópont. Ezt követően a lehetséges aktorok számbavétele, feladataik megjelölése következik. A nemek egyenlőségének érdekében a helyzetelemzés mellett a legtöbb, amit tehetünk, hogy képzett és felkészült, a probléma iránt érzékeny, elkötelezett együttműködő partnerek hálózatát alakítjuk ki.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen a rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok). A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról az önkormányzat nem szolgáltatott adatokat, ilyen jellegű felmérés nem készült a településen.

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők elsősorban a közfoglalkoztatásban tudnak elhelyezkedni. A mezőgazdaságban és a közeli konzervgyárakban az idényjellegű munkára főleg a 8 osztály végzettekre számítanak.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észre venni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest. Bármily nehéz is a nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tevő adatokat gyűjteni (hiszen ezeket még a nagy adatgyűjtő szervek – Kormányhivatalok, KSH, NAV, vagy OEP – sem kérik kellő részletességgel), mégis meg kell próbálni a lehető legpontosabb információkat beszerezni.

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene. Pedig a nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

Ahhoz, hogy egyáltalán szembenézhessünk a problémákkal, első és legfontosabb lépésként érzékeny háttérelmzéseket kell készíteni. Látnunk kell, hogy egy sor gazdasági, szociális, gyermekvédelmi, munkaügyi, bűnözési, egészségügyi problémának nincs megoldása, ha nem gender-érzékeny eszközökkel nyúlunk hozzájuk. Az adatok elemzése, az általuk tükrözött társadalmi folyamatok feltárása segít megérteni, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek – a látszattal és a gyakran hangoztatott ideológiákkal szemben –nem lelki, nem is biológiai alapokon nyugszanak elsősorban, hanem politikai, hatalmi, gazdasági természetűek van.

A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A település nem rendelkezik adatokkal a ledolgozott munkaidő tekintetében.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva. A település nem rendelkezik felméréssel a gyermeküket egyedül nevelő nők, férfiak szükségleteit illetőleg.

A nők és férfiak foglalkozási (horizontális) szegregációja, és az ún. „üvegplafon” (a vertikális szegregáció) az egyenlőtlen bérezést és általában a javakhoz, kompetenciákhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi. A nők jellegzetesen az alacsony fizetésű munkakörökbe szorúlnak. A település nem rendelkezik kimutatással a férfiak és nők bérezését illetőleg. A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított és támogatott az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerőpiaci-helyzetükről azonban nem készült felmérés.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről.

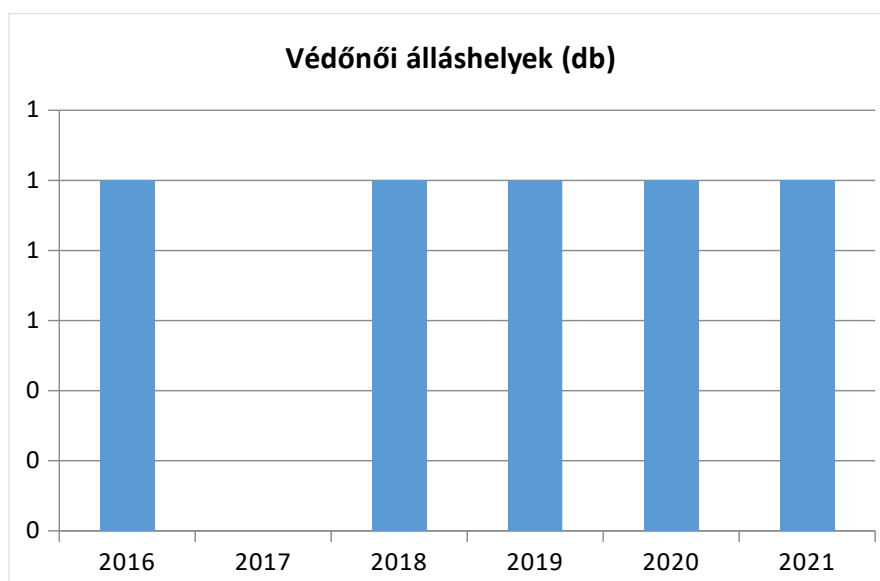
Az óvodai férőhelyek száma megfelelő, férőhelyhiány miatt még óvodás korú gyermeket nem utasítottak el a helyi óvodában. Az általános iskolában reggel 8-tól várják a diákokat és a napközis

ellátást igénybe vevő szülők délután 4-ig biztonságban tudhatják gyerekeiket.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	107	107
2017	0	96	-
2018	1	94	94
2019	1	97	97
2020	1	89	89
2021	1	85	85

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat iadatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, majd a középiskolákban folytatódnak; osztályfőnöki, biológia óra keretében előadást tartanak a védőnők. A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel 1 alkalommal tart a védőnő. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét. A védőnő otthonában is meglátogatja a várandósokat és életvezetési-, lakásrendezési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a településen nem folyik. A település nem jelezte, hogy a fiatal lányok védelme érdekében külön erőfeszítéseket kell tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások legközelebb Hodászon, Vaján és Nyíregyházán érhetők el. Szent Illés Szeretetotthon és Menedékház Családok Átmeneti Otthona Hodász, amely családok átmeneti otthonaként működik, de csak gyermekeket és anyákat fogad az ország egész területéről. Jelentkezni telefonon, személyesen, írásban lehet, egyéni kérelem alapján, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat ajánlásával fogadnak. Felvétel team döntés alapján. Alkohol

és drogfogyasztás kizáró ok. Beköltözéskor 1 hétnél nem régebbi háziorvosi igazolást kérnek. Térítési díj: gyerekekkel a jövedelem 25 %-a, 2 vagy több gyerekekkel a jövedelem 50 %-a. Előtakarékosság: a jövedelem 20 %-a.

Az otthonban 7 lakószobában összesen 24 főt tudnak egyidejűleg elhelyezni. A családok önként kérhetik felvételüket az intézményvezetőnél személyesen, telefonon vagy levélben. A jelentkezés oka lehet anyagi probléma (megélhetési nehézségek, rossz lakáskörülmények, albérlet felmondása), konfliktus, családon belüli erőszak, bántalmazás, titkolt terhesség, egyéb.

Az átmeneti intézményben az egyszülős családok átlagosan 12 hónapig tartózkodhatnak. A gondozási időszak alatt a gyermekek teljes körű ellátást kapnak (étkezés, iskoláztatás költsége, ruházat, szabadidős tevékenység járulékos költség), a felnőttek szükség szerinti ellátásban részesülnek. A gondozottak folyamatos személyi segítséget kapnak annak érdekében, hogy az intézményen kívüli életüket minél előbb megkezdhessék.

Oltalom Szeretet Szolgálat Családok Átmeneti Otthona Nyíregyháza kizárólag Észak-Alföldi Régió területéről helyeznek el rászorulókat várólista alapján (várandós nőket is). Jelentkezni telefonon,

írásban vagy személyesen lehet, egyéni kérelem alapján, gyermekjóléti szolgálat ajánlásával fogadnak. Felvételtől az intézményvezető dönt. Alkohol kizáró ok. Beköltözéskor 1 évnél nem régebbi tüdőszűrő leletet, 1 hétnél nem régebbi háziorvosi igazolást kérnek. Térítési díj: 1 gyerekekkel a jövedelem 20 %-a, 2 vagy több gyerekekkel a jövedelem 25 %-a. 12 hónapra biztosítanak szállást (6 hónappal hosszabbítható). Felnőtteknek önellátás. Gyermekeknek teljes ellátást biztosítanak. Főzési lehetőség (nyersanyagot szükség esetén tudnak adni). Mosási, tisztálkodási lehetőség. Mosószert, tisztítószert, szappant, törölközőt, pelenkát, gyógyszert, tápszert szükség szerint adnak. Ruhát csak beérkező adomány esetén adnak. Jogász, pszichológus áll rendelkezésre. Napi 24 órában szakgondozó, gondozó, családgondozó ad ügyeletet.

Az otthonban 7 lakószobában összesen 36 főt tudnak egyidejűleg elhelyezni.

A családok önként kérhetik felvételüket az intézményvezetőnél személyesen, telefonon vagy levélben. A jelentkezés oka lehet anyagi probléma (megélhetési nehézségek, rossz lakáskörülmények, albérlet felmondása), konfliktus, családon belüli erőszak, bántalmazás, titkolt terhesség, egyéb.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Kántorjánosi Község Önkormányzati képviselő-testületben a polgármester és 6 fő képviselő van, ebből 2 nő foglal helyet. Az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények is többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. Egyéb munkahelyről nem szolgáltatott adatot a települési önkormányzat.

év	Képviselő-testület tagjai	
	Férfi	nő
2018	4	2
2019	4	2
2020	4	2

CKÖ képviselőtestület Kántorjánosi községben 1994 évtől működik.

Tagok száma 5 fő.

év	Képviselőtestület	tagja
	férfi	nő
2019	3	2
2020	3	2

(Forrás: Helyi adatgyűjtés)

A roma népességre vonatkozóan kevés hivatalos adat áll rendelkezésünkre. A népszámlálási adatok azért megbízhatatlanok, mivel a legtöbb roma származású ember nem vallja magát romának. A roma lakosság szociális helyzetére vonatkozóan sincsenek pontos adatok, azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb.

Pozitívumként mondható el azonban, hogy javultak az arányok az általános iskola elvégzését tekintve, illetve az ösztöndíjprogramoknak is köszönhetően javult a közép és felsőfokú végzettséget szerzők aránya.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Kántorjánosiban nem jellemzőek, ezért az önkormányzat tervei között nem szerepel ilyen irányú intézkedés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Életvezetési és háztartástan ismeretek oktatása	Harmonikus, szeretetteljes családmódel iránti igény kialakítása, Életvezetési tanácsadás. Gyakorlati- és elméleti ismeretek elsajátítása.
A nők visszaintegrálása a munka világába	A nők munkába állási esélyeinek a növelése. 1. Rövid távú cél: a célcsoport beazonosítása, az igények felmérése. 2. Közép távú cél: nevelési-oktatási intézmények nyitvatartási idejének módosítása. 3. Hosszú távú cél: családbarát munkahelyek kialakítása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi életciklusára jellemző állapot, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házasságban élők aránya, és növekszik az özvegyek száma. Településünkön az egyedül élő idősök aránya magas.

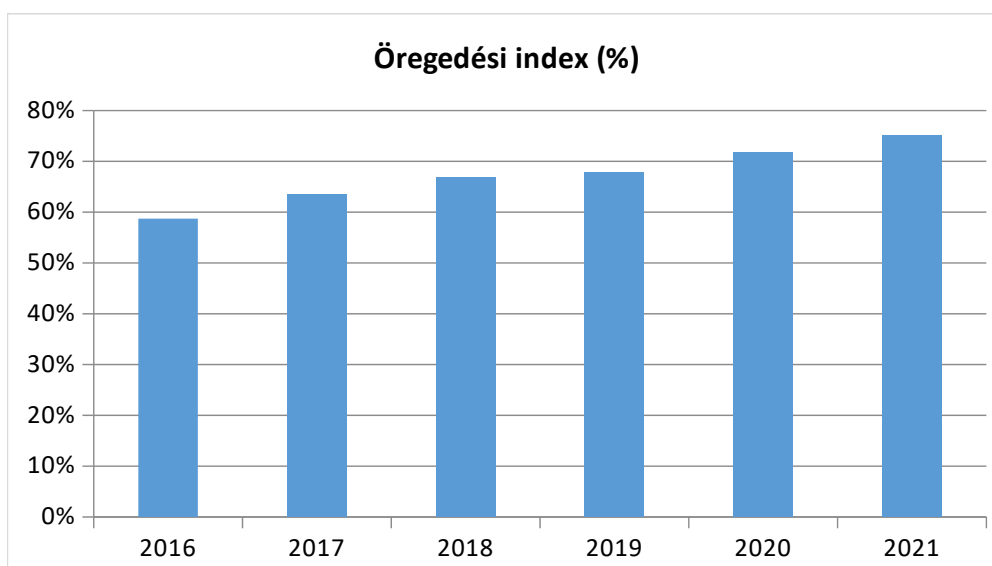
A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az emberi átlag életkor,
- magasabb a középkorú korosztály halandósága,
- nők élettartama hosszabb, mint a férfiaké.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év felet tállandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	236	402	58,71%
2017	240	378	63,49%
2018	241	361	66,76%
2019	240	354	67,80%
2020	242	337	71,81%
2021	247	329	75,08%

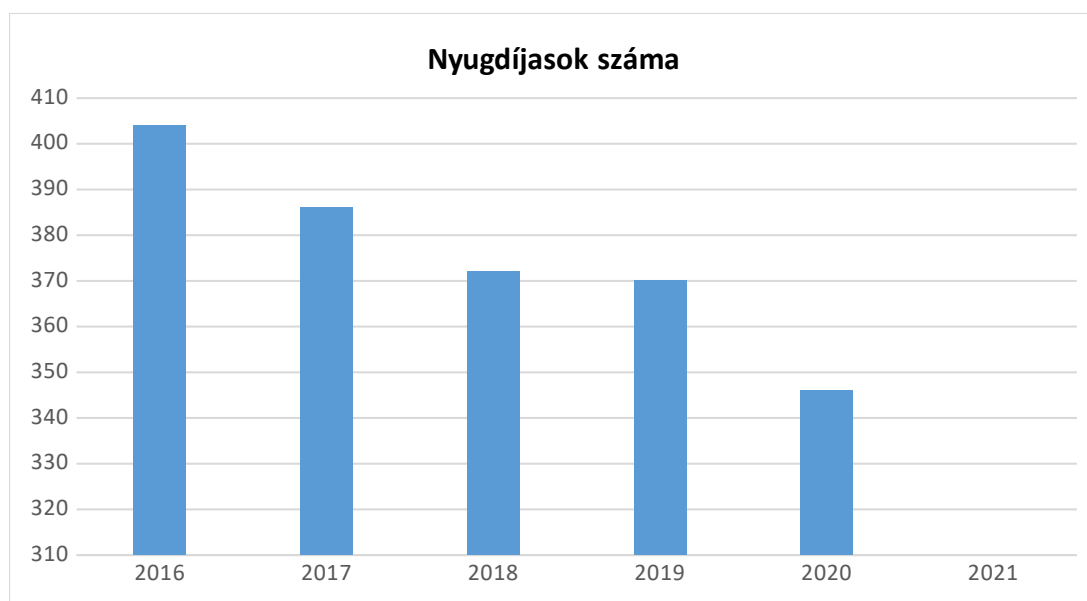
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férf ők száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	170	234	404
2017	161	225	386
2018	154	218	372
2019	156	214	370
2020	148	198	346
2021	n.a.	n.a.	-

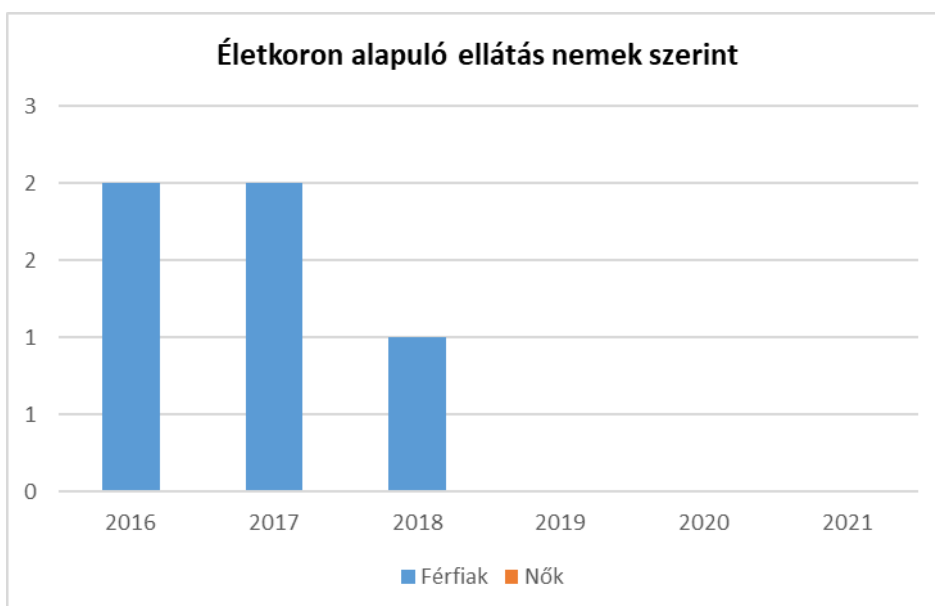
Forrás: TeIR, KSH Tstar

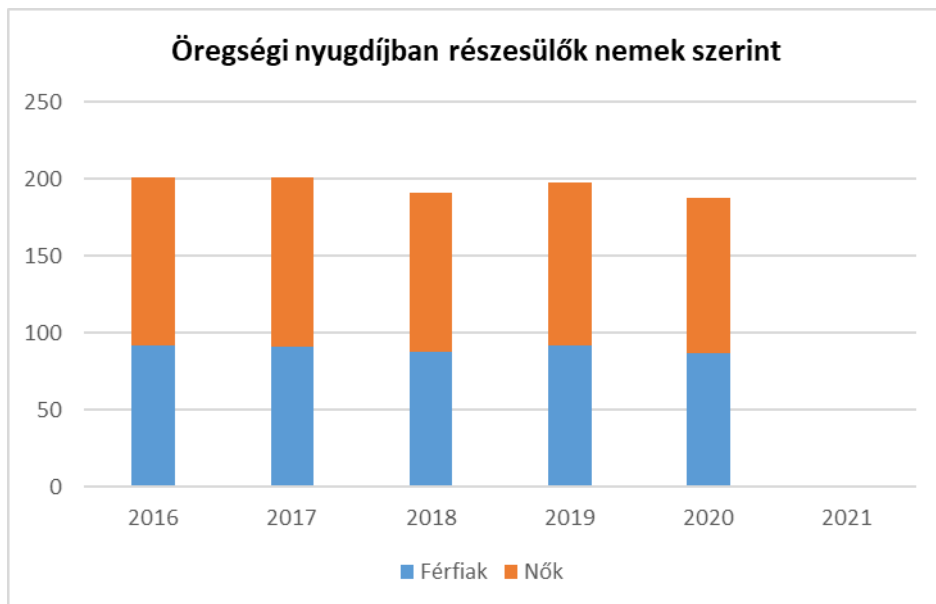

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	2	0	92	109	0	33	n.a.
2017	2	0	91	110	1	31	16
2018	1	0	88	103	1	31	15
2019	0	0	92	106	1	27	14
2020	0	0	87	101	1	25	13
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A munkanélküliségi ráta a térségben meghaladja az országos átlagot. A magas munkanélküliségi adatok kedvezőtlenek az idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának előmozdítására. A munkanélküliek korcsoportonkénti megoszlásából is egyértelműen kivehető, hogy az idősebb korosztályokat arányaiban jobban sújtja a munkanélküliség problematikája.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		Fő összesen	251	272	260	238	263
41-45 év (TS 042)	Fő	37	30	35	28	23	26
	%	14,74%	11,03%	13,46%	11,76%	8,75%	10,20%
46-50 év (TS 043)	Fő	34	44	47	37	38	27
	%	13,55%	16,18%	18,08%	15,55%	14,45%	10,59%
51-55 év (TS 044)	Fő	19	23	25	32	25	35
	%	7,57%	8,46%	9,62%	13,45%	9,51%	13,73%
56-60 év (TS 045)	Fő	22	28	27	25	28	27
	%	8,76%	10,29%	10,38%	10,50%	10,65%	10,59%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	9	17	19	15	21	32
	%	3,59%	6,25%	7,31%	6,30%	7,98%	12,55%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A kormány által bevezetett munkahelyvédelmi program esetleg segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján, hiszen az 55 év felettiakat foglalkoztatók 50%-os társadalombiztosítási járulékcsökkentési kedvezményben részesülnek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az esélyegyenlőségi szempontok fejlesztését az eu. közösségi politikában elsődlegesen gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok szem előtt tartásával, kerültek megfogalmazásra. Fokozatosan teret nyert az a felismerés, hogy az esélyegyenlőség elvének e téren történő biztosítása, már önmagában nem képes a már kialakult társadalmi egyenlőtlenségeket felszámolni. Ezen társadalmi egyenlőtlenségek negatívan befolyásolják az országok gazdasági teljesítményét és

versenyképességét. Az emberi jog érvényesülésével, párhuzamosan teret engedett, és az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan a középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés az időskorúakat hazánkban.

Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásával kapcsolatos diszkriminációja, amely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Gyakori még az a szociális ellátások, az egészségügyi szolgáltatások területén elszenvedett diszkrimináció. Magyarországon több törvény is tiltja, mint a 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvtv.) és a munka törvénykönyve az életkor alapú diszkrimináció, az idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kiszolgáltatott, a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idős korban jellemző betegedések kialakulása, - mint a keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, a daganatok kialakulása, az ízületi problémák – és emellett a pszichés problémák is megjelennek. Az idős ember egyedül marad, elmagányosodik, a szellemi és fizikai aktivitása csökken, szellemi képessége romlik. Ez sok idős embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakran alakul ki a depresszió és a demencia. A betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen a 70 éves kor fölötti korosztálynál jellemzőek a súlyos, krónikussá alakuló megbetegedések kialakulása.

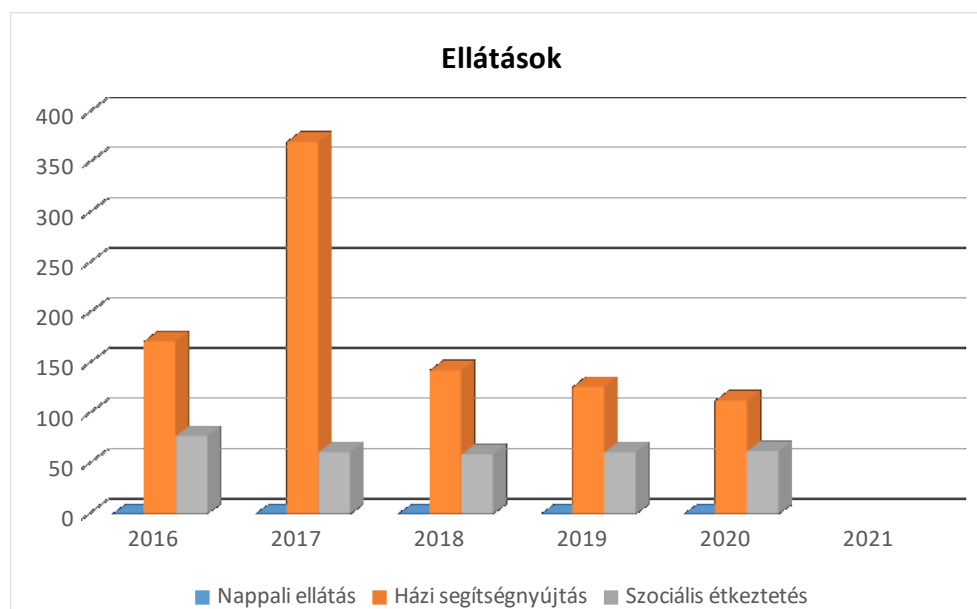
A szociális alapszolgáltatások közül Kántorjánosiban a házi segítségnyújtás – három fenntartó által - működik. 2012. december 31-vel megszűnt a településen a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, mely egyfajta biztonságot nyújtott a településen élő 65 év feletti özvegy, beteg, egyedülálló idősek számára. Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is. A településen működik házi orvosi praxis. Szakrendelés és kórházi ellátás igénybevételére a 17 km-re fekvő Mátészalkán, a 30 km-re fekvő Vásárosnaményban és a 38 km-re fekvő Nyíregyházán van lehetőség, valamint Baktalórántházán.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idősek számára is biztosított. Bár Nyíregyháza ill. Baktalórántháza kizárólag átszállással érhető el Kántorjánosi lakosainak számára, viszont Mátészalkára naponta több járat is indul.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	236	0	172	78
2017	240	0	371	62
2018	241	0	143	60
2019	240	0	127	62
2020	242	0	113	63
2021	247	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A település Művelődési Háza jelenleg a felújításra váró épületek közé tartozik. A háború elől Ukrajnából menekült családok ellátási helyszínéül szolgált és megromlott az épület

elektromos hálózata. A rendezvények, ünnepek, megemlékezések a közintézményekben kerülnek megrendezésre.

Községünkben könyvtár a régi Tsz.iroda épületében található, könyvállományról nem rendelkezünk számszerű adattal.

A Könyvtár mint Információs és Közösségi Szolgáltatóhely rendszeresen szervez író-olvasó találkozót az általános iskola 1-8. osztálya számára. Szórakoztató rendezvény keretében különböző színházak mutatják be műsoraikat korcsoportos bontásban. A prevenciós célú előadások elsősorban az iskoláskorú gyerekeket célozzák meg. A különböző foglalkozások /népmese, versíró, rajz, kézműves/ leginkább az általános iskola 1-4 osztálya körében népszerűek. A könyvtár ad otthont a felnőttek számára szervezett „Digitális Médiaműveltség Szülőknek” címmel digitális kompetenciájuk fejlesztésére.

Lehetőség van gimnáziumi érettségi megszerzésére, illetve a 8 osztály elvégzésére. Nagy az érdeklődés ezekre a képzésekre, érettségire 2020-ban 31 fő, 2021-ben 29 fő,

8 osztályra 2020-ban 22 fő, 2021-ben 18 fő jelentkezett.

c) idősök informatikai jártassága;

Az idősök informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket. Viszont azok az idősök, akik többgenerációs családban élnek, valamint családjuk távol vagy külföldön él akarva, akaratlanul is közelebb kerülnek az informatika világához.

d) a generációk közötti programok.

Ha településen bármilyen rendezvényt szervez az önkormányzat, azon fiatalok és idősök is egyaránt részt vesznek. Az önkormányzat Falu napot szokott szervezni „Kántori Jánoskodás” elnevezéssel, ahol minden korosztály képviseli magát és a településen élő családok vesznek részt. Sajnos a Koronavírus járvány miatt az elmúlt 2 évben nem volt lehetőség e színvonalas rendezvény lebonyolítására. Kántorjánosiban az önkormányzat figyelmet fordít az idős lakosságra, és arra is, hogy semmilyen programból, rendezvényből ne maradjanak ki.

A település minden év őszén megünnepli a településen élő „szépkorúakat” Idősök napja alkalmából. Az ünnepségen az óvodások, vagy az általános iskola tanulói köszöntik az időseket, a legidősebb nő, illetve férfi lakosunk ajándéktárgyat is kap az önkormányzat vezetőjétől.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Kántorjánosi településen 2007-ben megszűnt az Idősek Nappali ellátása, melyet a házi segítségnyújtás, mint gondozási forma váltott fel.

Kántorjánosi településen nem működik bentlakásos jelleggel Idősek Otthona, legközelebb Vaján és Őrben működik, mindkét intézményben élnek Kántorjánosiból bekerült idősek.

A „Nefelejcs” Hagyományőrző Csoport - 2000. április 12-én alakult meg 16 fővel - tervezett programjaikkal sok segítséget nyújtanak az idős emberek mindennapjainak szebbé tételéhez. Havonta 1-2 alkalommal tartják foglalkozásaikat: énekelnek, beszélgetnek, kézimunkáznak, valamint negyedévente megünneplik a csoporttagok név- illetve születésnapját. Rendszeresen részt vesznek a település életében, valamint eleget tesznek a helyi intézmények által szervezett rendezvényeken is. Fellépéseik mindig jó hangulatúak. A csoport rendszeresen megünnepli az alakulásuk évfordulóit, melyre a szomszédos települések hagyományőrző illetve nyugdíjas klubjait is szívesen hívják.

A település minden év őszén megünnepli a településen élő „szépkorúakat” Idősek napja alkalmából.

Sajnos a koronavírus megjelenése óta az idősebb korosztály nem szívesen vesz részt közösségi rendezvényeken, mivel az ő csoportjuk a veszélyeztetett körbe tartozik.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

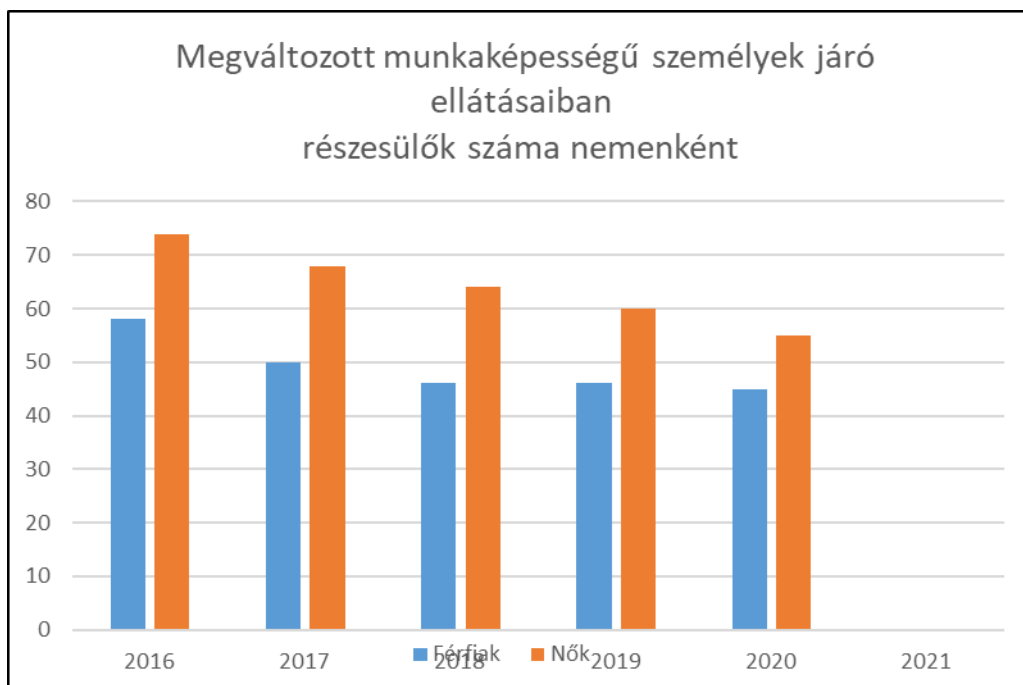
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
55 év feletti munkavállalók hátrányos megkülönböztetése.	Felnőttképzési lehetőségek megteremtése
Elmagányosodás veszélye.	Gyermekekkel, nagycsaládosokkal kapcsolatépítés: közös programok szervezése
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás visszaállítása	Biztonságérzet növelése. Vészhelyzet időbeli elhárítása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	58	74	132
2017	50	68	118
2018	46	64	110
2019	46	60	106
2020	45	55	100
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) *fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;*

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg. A fogyatékossgal élő emberek számára megszervezendő hatékony ellátórendszer kialakításához szükség van helyi, kistérségi és regionális szinten szerveződő civil szervezetekre, amelyek a klasszikus érdekvédelmi feladatok ellátása mellett aktívan szerepet vállalnak az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában, valamint együttműködő partnerei kívánnak lenni a területen dolgozó valamennyi állami és nem-állami szereplőnek.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

A hazai fogyatékossgügyi politika kiemelkedő sikere, hogy hazánk volt a világon az első állam, amely mind az Egyezményt, mind pedig a Jegyzőkönyvet ratifikálta a 2007. évi XCII. törvénnyel.

Az Egyezmény szerint „*fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását*”.

Az egyenlőség, az egyenlőtlenségek kérdése különböző mértékben ugyan, de valamennyi – a többségtől eltérő jellemzőkkel rendelkező – személyt, csoportot érint ma Magyarországon. Különösen veszélyeztetett csoport a cigányság, más szempontból a nők, ismét más szempontból, de külön figyelmet érdemel a fogyatékos emberek helyzete is.

a) munkavállalást segítő lehetőségek;

Az értelmi fogyatékosok és különösképpen a középsúlyos értelmi fogyatékosok halmozott hátrányokkal terheltek: alacsony iskolai végzettség, szakmai ismeretek hiánya. Személyiségükre jellemző, hogy önállótlanak, bizonytalanok, döntésképtelenek; gyakran rossz szociális háttérrel rendelkeznek. Ezeket a hátrányokat komplexen és tudatosan felépített és összehangolt támogatással lehet csökkenteni. Ugyanakkor egy sor pozitív lehetőség is rendelkezésre áll: a középsúlyos értelmi fogyatékosok képesek tanulni, fejlődni, megfelelő, számukra kifejlesztett módszerekkel, könnyen érhető tananyagokkal fejleszthetők. Általában együttműködők, motiválhatóak, legtöbbjük szeretetteljes környezetben nevelkedett, jól szocializált vagy könnyen szocializálható, nem idegen tőlük a kitartó szorgos munka, többségükben a monoton munkát is jól tűrik. A nem megfelelő képzettség gyakori oka, hogy nincs megfelelő iskola a lakóhely körzetében, a többségi iskolák pedig nincsenek felkészülve az értelmi fogyatékos iskolások oktatására. Tehát legtöbbjüknek van esély, hogy megfelelő oktatási-képzési módszerekkel az iskolást kort követően elérhetjük, hogy munkára alkalmas, akár szakképzett munkavállalókká váljanak. A településen nem működik olyan civil szervezet, egyesület, alapítvány, amely a fogyatékos személyek foglalkoztatását segítené elő. Amennyiben igény merül fel, az önkormányzat segítséget nyújt a szállításban, illetve a munkahellyel történő kapcsolattartásban.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékkal élők foglalkoztatásához kapcsolódó hátrányos megkülönböztetésről, és az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről adattal nem rendelkezünk.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen a fogyatékkal élők önálló életvitelét támogató helyi intézmény, programok, szolgáltatások nem működnek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeni ellátást és kedvezményeket az önkormányzat az étkezésért fizetendő térítési díjban kérelemre, kedvezményt biztosít.

Az állam vissza nem térítendő támogatást nyújt a fogyatékkal élő emberek számára.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az üzemanyag árának drasztikus emelkedése miatt az önkormányzat csak térítés ellenében tudja vállalni a személyszállítást biztosítva ezzel a fogyatékkal élők számára a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi, szociális ellátásokhoz szabadidős és kulturális tevékenységhez, intézményekhez való hozzájutást. A szűrőbuszok megjelenése a településen óriási segítséget nyújt a számukra. A személyes okmányaik cseréjét is meg tudják oldani a Kormányhivatal kiszállásával községünkbe, helyben történik az ügyintézés.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az építésügyi hatóság megfelelően felkészült az akadálymentesítés építészeti szempontjainak vizsgálatára. Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése teljesen megoldott. A településen működő óvoda és iskola, az egészségügyi szolgálatok akadálymentes, a szociális szolgálat valamint az önkormányzati épületek 100%-ban akadálymentesek.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő eséllyel érvényesülhessenek a mindennapi életük során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékosügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Komoly kihívás, és súlyos feladat hárul a

döntéshozókra és végrehajtókra a társadalom egésze tekintetében: mindenki számára világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata, és – bár jelentős anyagi forrásokat emészt fel – nem csupán pénz kérdése. Az egyenlő esélyű hozzáférés nemcsak liftek, lámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti. Ennek egyik igen fontos eszköze az esélyegyenlőségi tervek elkészítése és az abban foglaltak végrehajtása is.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmazottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Kántorjánosi Községben nincs pontos felmérés a fogyatékkal élőkéről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A fogyatékos emberek inkább otthon dolgoznak, ha pedig tehetik, olyan munkahelyet választanak, melyet gyalog is megközelíthetnek. Nem rendelkeznek fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettséggel a közterületek (utca, járda, park, tér). Mindezek felújítására szükség van, melynek során szándékukban áll gondoskodni a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

f) fogyatékosággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Kántorjánosiban fogyatékosok nappali ellátását biztosító intézmény nem működik.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Az önkormányzat a gyógyszerkiadások viseléséhez eseti települési támogatást nyújt.

7.4. Fogytékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Községünkben nincsenek olyan jellegű programok, amelyek speciálisan a fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célozzák.

7.5 A fogyatékosággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az önkormányzat szociális ellátásokról szóló rendelete települési lakhatási támogatás és rendkívüli település támogatás formájában tud támogatást nyújtani a fogyatékkal élő személyek és családjuk számára. Fogyatékos személyek számára rendszeres létfenntartást segítő települési támogatás azonban nincsen.

Az anyagi támogatások mellett olyan szolgáltatásokra is szüksége van a családoknak, amelyek támogatást nyújtanak a fogyatékos gyermek vagy felnőtt gondozásában, fejlesztésében, egészségügyi ellátásában. Az orvos és a (gyógy)pedagógus az, akivel a fogyatékos emberek családjai nagy arányban kapcsolatba kerülnek. Az orvosi ellátás alapvető problémája, hogy a legtöbb egészségügyi szakember nincs birtokában a fogyatékos emberekkel kapcsolatos speciális ismereteknek, nem tud megfelelően kommunikálni sem velük sem családtagjaikkal, és esetenként nem tudja vagy nem akarja kezelni egészségügyi problémáikat.

A fogyatékosággal élő embereket a magyar társadalomban is az egyik leghátrányosabb helyzetű csoportnak tekinthetjük. Az érintettek kedvezőtlen egészségi állapota mellett a társadalmi körülményekben is számos nehézséggel küzdenek, melyek egyfelől jelentősen befolyásolják a mindennapi életüket, másfelől a társadalom által elfogadott normákhoz való igazodást. A fogyatékoság-ügy közösségi, tagállami, egyben hazai társadalmi ügynek tekinthető, melyben maguk az érintettek aktív szerepvállalásán túl, az érintetteket segítő, támogatók is kiemelt szerepet kapnak. Az önkormányzat törekszik arra, hogy a fogyatékkal élő személyeket támogassa. A településen nem jellemző a fogyatékoság miatti kirekesztés, elmondható, hogy a településen élők elfogadók és befogadók a fogyatékkal élő személyekkel szemben.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tájékozottság hiánya.	Fórum szervezése a fogyatékkal élőket megillető támogatásokról, lehetőségekről
Közösségi programok szervezése (Fogyatékkal élők)	Önszerveződés előmozdítása, programok fenntartása (színház, uszoda, vadaspark látogatás).
Előítéletesség ismerethiány miatt a fogyatékkal élőkkel szemben	Önkormányzati, vállalati, intézményi foglalkoztatás

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Felelős állattartás elősegítése	ivartalanítás, veszettség elleni védőoltás, chipezés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az Országgyűlés 2003-ban elfogadta a 2003. évi L. törvényt, a Nemzeti Civil Alapprogramról. Ezzel elismerte a szervezetek működési feltételeihez források biztosításának szükségességét. A Nemzeti Civil Alapprogram célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítése. Az erős összefogás, példaértékű a civilek jelenléte a település kulturális, művelődési életében. Számos községi rendezvény szervezésében, lebonyolításában is aktívan kiveszi a részét a civil társadalom.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

POLGÁRŐR EGYESÜLET

A bűnmegelőzés és a közrendvédelem érdekében önkéntes társadalmi tevékenységet kifejtő személyek működésének támogatása, munkájuk összehangolása. E személyek működéséhez nélkülözhetetlen egységes jogi szabályozás és jogi védelem kidolgozása és alkalmazásának elősegítése, érdekeik képviselése és védelme.

A helyi rendeletek megismerésének és betartásának fontos része a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, mint közösség-szervező erő és vélemény-nyilvánító fórum.

Az önkormányzat képviselői és az egyházi személyek kölcsönösen részt vesznek egymás rendezvényein. Az önkormányzat lehetősége szerint pénzüsszeggel támogatja az egyházak, civil szervezetek működését, segítséget nyújt az épületeik állagmegóvásában.

Kántorjánosiban a Sportegyesület változó aktivitással működik.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Szatmári Többcélú Kistérségi Társulathoz tartozó Szatmári Kistérségi Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények az orvosi ügyelet során ellátásban részesítik a rendelőben megjelent sürgősségi ellátást igénylő járó beteget, sérültet, -hívásra lakáson, szálláson a fekvőbeteget, sérültet. Heti pihenőnapon és munkaszüneti napokon a folyamatos gyógykezelésre szoruló betegek ellátást biztosítja. Az önkormányzat a szolgáltatás igénybevételéért a lakosság számának arányában tagdíjat fizet.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

- Részvétel a célcsoport tájékoztatásában, a projekt feladatainak és eredményeinek kommunikációjában.
- A közösségi beavatkozási tervben meghatározott tevékenységekről félidei és záró összefoglaló önértékelések áttekintése és visszajelzések megküldése.
- Részvétel a Program Irányító Tanács munkájában, a stratégiai döntéshozatalban.
- Részvétel a célcsoport tagjainak bevonásában, a projekt feladatainak és eredményeinek kommunikációjában, illetve szükség szerint a közösségi programok szervezésében és lebonyolításában.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen korábban összehangolt akcióra a társadalmi integrációra kevésbé volt példa. Mindemellett elindultak az oktatás terén az integrációs törekvések. Az oktatási intézményekben az akadálymentesítések, az integrált nevelés-oktatás bevezetése révén az intézmények is érdekeltté váltak a szegregátumban élő gyermekek bevonására, ezért a nevelési-oktatási intézmények dolgozói kezdeményezésére valamelyest nőtt az óvodai-iskolai részvétel aránya.

Emellett jelen pályázati projekt előkészítése folyamán megkeresésre kerültek a helyi egyházi, civil szervezetek, intézmények, valamint közvetlenül a célcsoport, ami a projekttől függetlenül egy összehangolt akció szükségességét, a megkeresettek pozitív hozzáállása révén egyfajta társadalmi elmozdulást jelent a korábbi helyzetekhez képest. A település társadalma felismerte, hogy a közösség fejlesztésre szorul, illetve azt, hogy a folyamatosan növekvő problémák megoldása csak együttesen lehetséges.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Kántorjánosi közigazgatási területén működő vállalkozások a helyi esélyegyenlőséghez is kapcsolódó rendezvények szervezéséhez, lebonyolításához /témától és alkalomtól függően/ támogatást szoktak nyújtani.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Együttműködő partnerként bevonásra került:

- TEF
- Kántorjánosi Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Kántorjánosi Református Általános Iskola és annak képviselőjében a Kántorjánosi Református Egyházközség
- Kántorjánosi Gyermekjóléti és Szociális Intézmény
- Kántorjánosi Csicsergő Óvoda

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A HEP tartalmát a lakosság megismerheti Kántorjánosi község honlapján (www.kantorjanosi.hu). A lakossági véleményeket a Kántorjánosi Polgármesteri Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott ügyfélfogadási idejében a HEP program készítésében részt vett, illetve a jegyző által erre a feladatra kijelölt ügyintéző Mányi Györgyné fogadja.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>A munkanélküliek képzése</p> <p>A településen élő emberek bizonyos százalékának nincs általános iskolai végzettsége</p> <p>Írástudatlanság, analfabétizmus felszámolása.</p>	<p>Piacképes szakma elsajátítása.</p> <p>Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.</p> <p>A fent említett célcsoport általános iskolai végzettséghez jusson.</p>
Gyermekek	<p>Egészség megőrző programok szervezése.</p> <p>Elhanyagolt veszélyeztetett gyermekek.</p> <p>Táboroztatás, közös élmény, nyári szünet érdektelenségének megelőzése</p>	<p>Egészséges életre nevelés.</p> <p>Veszélyeztetés megszüntetése, magatartási problémák kezelése, bűnmegelőzési program</p> <p>A szociálisan rászorult gyermekek részvételével.</p>
Idősek	<p>Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatás hiánya.</p> <p>55 év feletti munkavállalók hátrányos megkülönböztetése.</p> <p>Elmagányosodás veszélye.</p>	<p>Biztonságérzet növelése. Vészhelyzet időbeli elhárítása.</p> <p>Felnőttképzési lehetőségek megteremtése</p> <p>Gyermekekkel, nagycsaládosokkal kapcsolatépítés: közös programok szervezése.</p>
Nők	<p>Életvezetési és háztartástan ismeretek oktatása.</p> <p>Nők a munkaerőpiacon.</p>	<p>Életvezetési tanácsadás.</p> <p>Gyakorlati- és elméleti ismeretek elsajátítása.</p> <p>A nők munkába állási esélyeinek a</p>

	A női munkavállalók hátrányos megkülönböztetése.	növelése. 1. Rövid távú cél: a célcsoport beazonosítása, az igények felmérése. 2. Közé távú cél: nevelési-oktatási intézmények nyitvatartási idejének módosítása. 3. Hosszú távú cél: családbarát munkahelyek kialakítása. Esélyegyenlőség megteremtése, családbarát munkahely, egyenjogúság (ugyanolyan elismerés, mint a férfiaknál pl. fizetés, beosztás).
Fogyatékkal élők	Tájékozottság hiánya. Közösségi programok szervezése Előítéletesség ismerethiány miatt a fogyatékkal élőkkel szemben	Fórum szervezése a fogyatékkal élőket megillető támogatásokról, lehetőségekről. Közösségi programok keretében a fogyatékkal élő emberek megismertetése, elfogadtatása. Önkormányzati, vállalati, intézményi foglalkoztatás
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Felelős állattartás elősegítése	Ivartalanítás, veszettség elleni védőoltás, chippezés.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák jogaik és kötelességeik tudatában felelősséggel és önállóan részt vesznek a község életében.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők lehetőséget kapjanak és éljenek is azzal, problémáik enyhítésére.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi, lelki egészséges fejlődésükben való segítségnyújtást.

Folyamatosan odafigyelünk az idős emberek véleményre, tanácsaira, hiszen nélkülük nem lenne ma.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenjogúság kérdését illetve, hogy megfelelő támogatást kapjanak legyen szó akár családi bántalmazásról vagy munkahelyi zaklatásról.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők integrációjára elsősorban segítségnyújtással az elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezkedésükkel.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Felelős állattartás elősegítése	ivartalanítás, veszettség elleni védőoltás, chipezés	Felelős állattartásra való felhívás.	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet.	Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Házi kedvencek ivartalanítása, veszettség elleni védőoltása, chipezése.	Önkormányzat, állattartók	2026. 08. 31. (hétfő)	Kevesebb kóbor állat a településen.	pályázati forrás	Önkormányzat koncepciójába beépülve fenntartható.	Nincs együttműködés.
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Munkanélküliek képzése	A közfoglalkoztatásban résztvevő személyek csökkentése, keresőképes szakma elsajátítása.	Piacképes szakmák elsajátítása	Költségvetési koncepció, gazdasági program, Szoc. ellátásokról szóló rendelet.	Új Roma Stratégia (2019-2030); Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Piacképes szakmák megszerzése, OKJ-s bizonyítványt nyújtó fakitermelő, motorfűrész kezelő, kerti munkás, intézményi takarító képzések. -munkahelyek felkutatása és meghívása a településre, lehetőséget adva a bemutatkozásra. - workshop -Munkaügyi Központtal közös képzés indítása, felzárkóztató képzés keretein belül.	Polgármester, jegyző, szociális ügyintéző, Munkaügyi Központ, vállalkozók, munkáltatók, oktatók, oktatási intézmény	2026. 08. 31. (hétfő) Pályázati források, oktatók hiánya.	A munkanélküliség aránya csökkent, az életszínvonal javult.	-pályázati forrás - oktató, szervező - tárgyi feltételek (helyiség biztosítása, taneszközök, tanterem)	2 részből áll: - önkormányzat saját erőforrásai -az állam által biztosított pályázati rendszeren keresztül folyósított anyagi forrás.	Nincs együttműködés.
2	Általános iskolát nem végzett lakosok felzárkóztatása	A településen élő emberek bizonyos %ának nincs általános iskolai végzettsége.	Minden a témában érintett 16-ik életévét betöltött személy felzárkóztatás	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet.	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti	Helyi oktatás biztosítása, a településen roma oktatók bevonásával, speciális tananyag összeállítása, motivációs tényezők beiktatása, differenciált oktatás.	oktatási referens	2026. 08. 31. (hétfő) Meghosszabbítottuk a nagy érdeklődés miatt.	Havi jelentés, résztvevők száma, eredményesség, sikeres általános iskolai tanulmányok	Hely, tankönyvek, jegyzetek, előadók, vizsgáztatók.	Érintettekkel együttműködve fenntartható.	Nincs együttműködés.

			a.		Stratégia (2007-2032)				befejezése.			
3	Romák funkcionális analfabetizmusának felszámolása	Alacsony, vagy nem befejezett	Minden, a témában érintett 16. életévét betöltött már nem tanköteles személy tanítása, alapkompéten cia képzés keretein belül.	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet.	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Helyi oktatás biztosítása a településen, roma oktatók bevonásával, speciális tananyag összeállítása, motivációs tényezők beiktatása, differenciált oktatás.	Résztevők a fent említett célcsoport. Felelős: közoktatási intézmény	2026. 08. 31. (hétfő) Roma oktatók hiánya miatt.	Sikeres vizsgák Képzésen résztvevők érdeklődésének fenntartása.	pénzügyi	érintettekkel együttműködve fenntartható.	Nincs együttműködés.
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Egészséges életmódra nevelés	Magyarországon minden második gyermek túlsúlyos.	6-18 éves korosztály, családtagjaik, valamint a köznevelési intézmények együttműködésével egészségesebbek ifjúság nevelése.	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet.	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	tömegsport keretében sportnap megszervezése, úszásoktatás, tömegsport rendezvények a gyermekek és rendszeres testmozgására és egészséges táplálkozásra való nevelése.	Az intézmény pedagógusai, intézményvezetők, egészségügyi alapellátás dolgozói	2026. 08. 31. (hétfő) Pályázati források hiánya.	Sport, egészségtudatos ifjúság.	Eszköz, anyagi tárgy.	Pályázati forrás.	Nincs együttműködés.
2	Elhanyagolt, veszélyeztetett gyerekek	Fiatalkorú bűnözés, tankötelezettség mulasztása, szülői elhanyagolás, magatartási problémák, hátrányos megkülönböztetés.	Oktatásba való beilleszkedés, bűnmegelőzési program, veszélyeztetés megszüntetése, magatartási probléma kezelése.	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet.	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Nevelési tanácsadó, fejlesztő pedagógus, speciális iskolák, nyári táborok szervezése, családból való kiemelés. Bűnmegelőzési előadások és gyerek pszichológusi tanácsadás.	Gyermekjóléti szolgálat, jegyző	2026. 08. 31. (hétfő) Járvány időszakában a szakemberek bevonása nem sikerült.	Sikerül beilleszkedni az oktatási intézménybe, az igazolatlan hiányzások csökkennek vagy megszűnnek. Magatartási problémák megszűnése, csökken a fiatalkorúak bűnözése, ill. a csellengők száma.	Saját anyagi forrás, szakemberek bevonása, tárgyi eszközök.	Érintettekkel együttműködve fenntartható.	Nincs együttműködés.

3	Táboroztatás, kulturális élményhez juttatás	A községben nagyon sok család él, szerény anyagi körülmények között. a napi megélhetési gondokon kívül nincsenek családi programok, közös élmények pl: nyaralás, kirándulás, strandolás, mozi látogatás	A szociálisan rászorult gyerekek részvétele a nyári táborozáson, osztálykirándulásokon, színházlátogatásokon. Elsődleges feladat a fiatalok szabadidős foglalkoztatása, sokszínű szakmai segítése, kulturális, mentális és érzelmi támogatása.	Költségvetési koncepció, gazdasági program. Szociális ellátásokról, valamint a gyermekek védelméről szóló rendelet.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Legyen jobb a gyermekeknek”	Az egészségfejlesztési, szabadidős és szünidei programok elérhetővé tétele: - nyári táborozási lehetőségek - osztálykirándulás - színház látogatás - strandolás - Családi nap szervezése - Sportnap szervezése (vetélkedők, akadémiaversenyek)	Osztályfőnökök, gyermek és ifjúságvédelmi felelős, családgondozó	2023. 08. 31. (csütörtök)	közösségépítés, élményszerzés, személyiség formálás	anyagi támogatottság, pályázatok kiírása, elnyerése.	Önkormányzat koncepciójába, közoktatási intézmények programjába fenntartható.	Nincs együttműködés.
---	---	---	--	---	--	--	--	---------------------------	---	--	---	----------------------

III. A nők esélyegyenlősége

1	Nők a munkaerőpiacon	A nők munkába állását nehezítő körülmények csökkentése.	A nők munkába állási esélyeinek növelése. 1. Rövidtávú cél: a célcsoport beazonosítása, az igények felmérése. 2. Középtávú cél: nevelési- oktatási intézmények nyitvatartási idejének módosítása 3: Hosszú távú cél: családbarát munkahelyek kialakítása	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet.	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	- igényfelmérés - erőforrások megteremtése, munkaadók felkutatása - felzárkóztató programok szervezése -intézményi takarító képzés indítása	Munkaadók, családsegítő szolgálat, önkormányzat, munkaügyi központ	2026. 08. 31. (hétfő) Pályázati és humán források hiánya.	A munkába állást közvetetten a célcsoport életminőségének javulása jellemzi. Az oktatási intézmények nyitvatartási ideje módosult, így a nők a munkarendjüknek megfelelően tudták elhelyezni gyermekeiket.	Pályázati és humán erőforrás.	Érdeklődés és együttműködés esetén.	Nincs együttműködés.
---	----------------------	---	--	--	---	---	--	---	--	-------------------------------	-------------------------------------	----------------------

2	Életvezetési és háztartástan ismeretek oktatása	korai gyermekvállalás és családalapítás, majd válás, csonka családok, tapasztalat- lanság és a háztartási ismeretek terén, információhiány a pénzügyi ismeretekben.	Harmonikus, szeretetteljes családmodell iránti igény kialakítása. Életvezetési tanácsadás, gyakorlati és elméleti ismeretek elsajátítása.	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet.	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	- elméleti és gyakorlati oktatás - házimunka, háztartástan - pénzügyi ismeretek - családi költségvetés - életvezetési tréningek	Külső szakemberek	2026. 08. 31. (hétfő) Oktatók, külső szakemberek hiánya.	- tanfolyam elvégzését igazoló tanúsítvány - nyomon követés - utógondozás	Humán erőforrás, tárgyi, anyagi, külső szakemberek.	Önkormányzat koncepciójába beépülve fenntartható, munkaügyi központ segítségével, valamint pályázati lehetőségekkel.	Nincs együttműködés.
3	A nők integrálása a munka világába	A nők munkába állását nehezítő körülmények, korai gyermekvállalás a roma lakosság körében élő hagyomány, hogy a "nőnek otthon a helye".	A nők munkába állási esélyeinek növelése. 1. Rövid távú cél: a célcsoport beazonosítása, az igények felmérése 2. Középtávú cél: nevelési- oktatási intézmények nyitvatartási idejének módosítása. 3. Hosszútávú cél: családbarát munkahelyek kialakítása.	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet.	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	-Igények felmérése - erőforrásfok megteremtése - munkaadók felkutatása - felzárkóztató programok, tréningek szervezése	Munkaadók, családsegítő szolgálat, önkormányzat, munkaügyi központ	2026. 08. 31. (hétfő) Új munkahelyek hiánya.	A munkába állást közvetetten a célcsoport életminőségének javulása követi. A nevelési és oktatási intézmények nyitvatartási ideje módosult, így a nők megfelelően tudták elhelyezni gyermeküket.	Pénzügyi.	Együttműködve fenntartható.	Nincs együttműködés.

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Az 55 év feletti munkavállalók elhelyezkedési nehézségei	A településen nincs olyan cég, aki foglalkoztatná az idősebb korosztályú embereket.	Kedvezménye k nyújtásával az önkormányzat ösztönzi a cégeket, az 55 év feletti munkavállaló emberek alkalmazására, illetve új cégek betelepülésér	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet.	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Célcsoport felmérése, tájékoztatása. - munkáltatók érdekeltiségének vizsgálata - más településen működő munkahelyekre történő elszállítása - preventív programok az egészségi állapot megőrzésére - az "élethosszig tartó tanulás" általánosság	Munkaadók, önkormányzat	2026. 08. 31. (hétfő) Megfelelő munkakörök hiánya.	Nőtt a településen az 55 év feletti lakosság foglalkoztatási aránya. Az 55 év feletti munkavállaló emberek rendszeres havi jövedelemhez jutnak, ezáltal nő	Anyagi és humán erőforrás. Megfelelő munkakörben foglalkoztatás.	Önkormányzat koncepciójában fenntartható.	Nincs együttműködés.
---	--	---	---	--	---	---	-------------------------	--	--	--	---	----------------------

			e (iparüzési adó mentesség), új munkahelyek létrehozása.			tétele, technológiák megismerése, ismeretek bővítése.			az életszínvonaluk.			
2	Elmagányosodás megelőzése	A magány megélése komoly félelem az emberben és időskorban sajnos leggyakrabban bekövetkezik. Az elmagányosodásról egyre több fiatal számol be, hogy sokszor érzik magukat elszigeteltnek, mert kevés a valódi barátjuk, nincs párkapcsolatuk, családi viszonyaik sem rendezettek.	Igényfelmérés arra vonatkozólag, hogy milyen programokban kívánnak részt venni a célcsoport tagjai. Idősek szervezett napközbeni foglalkoztatása, nyugdíjas klub működtetése, programok szervezése, ezzel lehetőséget teremteni a találkozásra.	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet.	Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Igényfelmérés. Családi délutánok szervezése, több generáción keresztül. Szociális, emberi kapcsolatok erősítése, fenntartása.	Szociális intézmény, önkormányzat, civil szervezet, lakosság	2026. 08. 31. (hétfő) A COVID miatt a közösségi rendezvények elmaradtak.	Elégedett szépkorúak.	Anyagi forrás.	Partneri együttműködés.	Nincs együttműködés.
3	Jelzőrendszere s házi segítségnyújtás, szolgáltatás újraszervezése	Egyre romló közbiztonság miatt az idősek biztonságérzetének növelése, krízishelyzet elhárítása.	65 év feletti, saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú személyek részére az önálló életvitel fenntartása	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet.	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Igényfelmérést követően az igénylők biztonságérzetének elérése.	idősek, szolgáltatást biztosító, fenntartó	2026. 08. 31. (hétfő)	Elégedett szépkorúak.	- humán erőforrás - tárgyi - anyagi - külső szakemberek	Állami normatíva igénybevehetősége.	Nincs együttműködés.

			mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása.									
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	FOFO - Fórum Fogyatékkal élők számára	A településen élő fogyatékos személyek tájékoztatlanok az őket megillető támogatásokról, lehetőségekről.	- fogyatékkal élők pontos számának felkutatása, mivel adattal nem rendelkezik a település erre vonatkozólag. - Igények felmérése, összesítése. - Szociális szolgálat segítségével a reális célok megvalósítása, lehetőségek kiaknázása.	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet.	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Fórumok megszervezése a partnerek bevonásával, ahol az érintettek választ és útmutatást kaphatnak kérdéseivel.	Családtagok, érdekvédelmi szervezet képviselői, megyei szervezetek képviselői	2026. 08. 31. (hétfő) A szükséges erőforrások hiánya.	A fogyatékkal élők megyei szervezetének tájékoztatás az aktuális lehetőségekről (szórólap, újság). Akadálymentes élet.	Pályázati, anyagi, humán.	közös összefogással fenntartható.	Nincs együttműködés.
2	Közösségi programok szervezése (fogyatékkal élők)	Közösségi programok hiánya.	Önszerveződés előmozdítása, programok szervezése (színház, uszoda, Vadaspark látogatás). A fogyatékkal élők családtagjainak tehermentesítése.	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet.	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Kérdőívek elkészítése. Felmérés, hogy ki hova szeretne elmenni a kirándulások alkalmával. lehetőségek felkutatása. Együttműködési megállapodás. Gyógypedagógus és pszichológus által tartott előadások. Egészségügyi szűrőbusz, ezzel megkönnyítve az eü-i szűrésekhez való jutást.	Családtagok, önkormányzat, civil szervezetek, intézményvezetők	2026. 08. 31. (hétfő) Járványhelyzet miatt elmaradtak.	Programok megtartása, növelése, hagyománytévés	Pályázati, anyagi és humán erőforrás.	Önkormányzat, intézmények koncepciójába beépülve fenntartható.	Nincs együttműködés.
3	A fogyatékkal élők foglalkoztatása	A fogyatékkal élők számának felmérése, helyi vállalkozások felkeresése	Az előítéletesség, ismerethiány csökkentése a munkáltatók	Költségvetési koncepció, Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	A fogyatékkal élők számának felmérése, az őket foglalkoztató munkahelyek keresése.	Önkormányzat, vállalkozók, intézményvezetők	2026. 08. 31. (hétfő)	Nincs együttműködés.	- pályázati - anyagi - állami normatíva	Önkormányzat, intézmények koncepciójába beépülve	

			részéről.	rendelet.	„Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007- 2032)							fenntartható.	
--	--	--	-----------	-----------	---	--	--	--	--	--	--	---------------	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

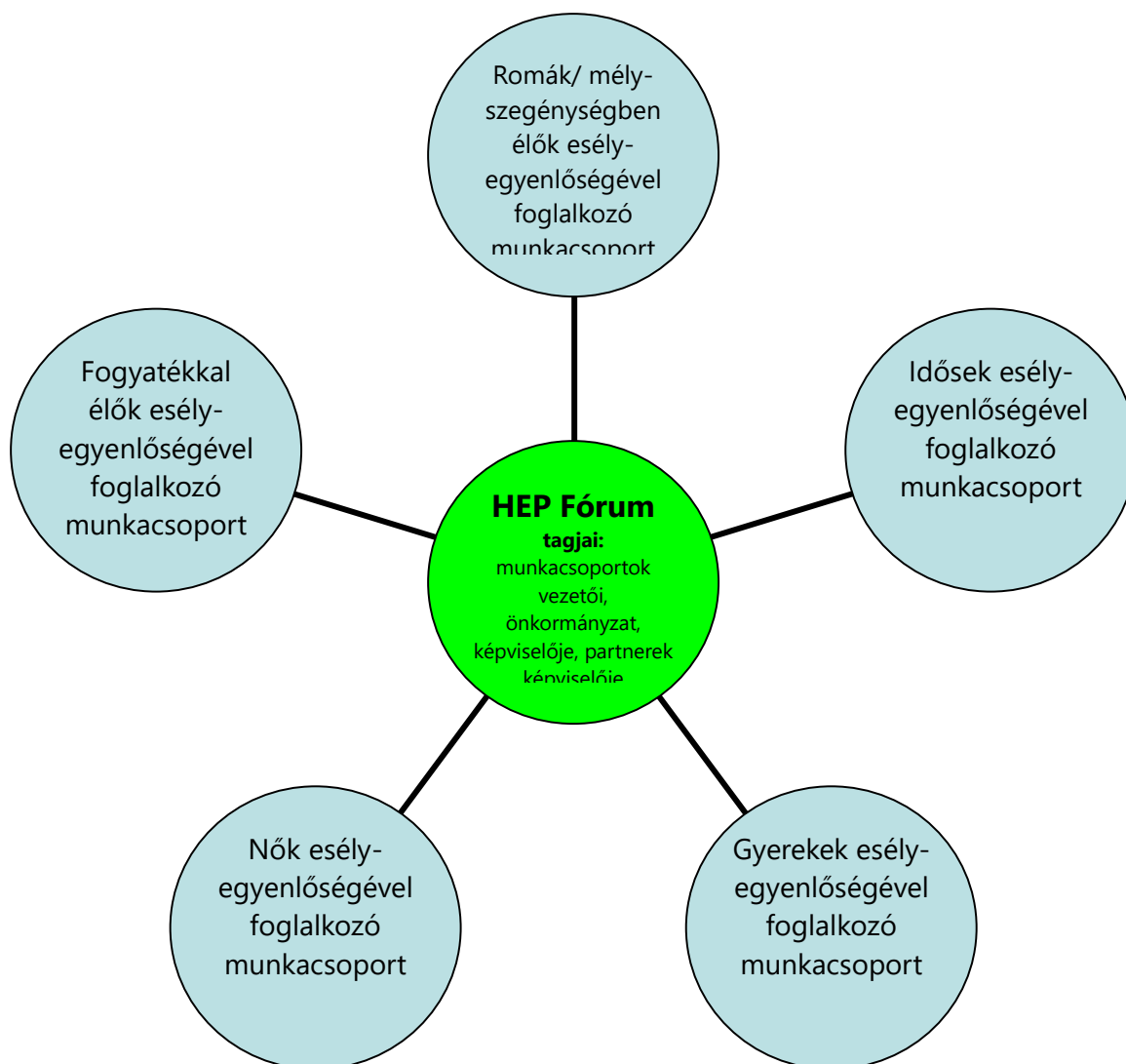
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosság szám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit,

tisztviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Kántorjánosi község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Kántorjánosi község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta és egyidejűleg hatályon kívül helyezte a .....

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA